

51632

1-13

BUDAPESTI KIR. ÜGYÉSZSÉG
1923. DEC. 20.

Színházi Cset

Kodály Emmy
Füvészi Színház: „Olivia hercegnő”

1923.

1 szám

Ára: 60 kor.

Pályaudvaron 80 Korong

terkeszt:
Inze
Sándor

mérnök

EGYETEMI KÖNYVTÁR
SZEGED
POLYÓRÁTOR

EGYETEMI KÖNYVTÁR
SZEGED

Király Erno^o Jr
Fővárosi Színház: "Olivia hercegnő"

néző

ELŐFIZETÉSI ÁRA
 Budapest
 és vidéken
 Negyedévre 600.— K
 EGYES SZÁM ÁRA
 Budapest, K 60.-
 vidéken
 pályaudvarokon 80 K
 Amerikában 15 cent
 Ausztriában 3000 osztr. K
 Hirdetések
 mm-sora 50 korona

SZINHÁZI ÉLET

SZINHÁZI IRODALMI ÉS
 MŰVÉSZETI HETILAP
 MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL
 Felelős szerkesztő: INCZE SÁNDOR

Szerkesztőség:
 Erzsébet-körut 24
 Telefon: József 129—35.
 Kiadóhivatal:
 Erzsébet-körut 29
 Telefon: József 121-73.
 A jegypénztár telefon-
 száma: József 121—72.

Boldog ujévet!

Írta: Szép Ernő

Boldog ujévet kívánnék, de ki-nevetnének ugyebár. Mi az a boldogság? Hogy áll annak a papírja az újságszén? Nem Amerikában terem és nem hívják azt más szóval újságnak? Tessék? Istókbáré már elfelejtettem itt, mi volt az a boldogság. Nem valami nemzet-szótjelszó volt az? Dee, ugy rémlik, egész kontinensen minden nyelv-hallottam, olvastam; valami újság-lós propagandát üztek evvel a szótal. Nem volt ez valami szabad-szótves ügy? Gyanus, gyanus! Nem emlékszik? Ki emlékszik még az álmosításig suttogott Maeter-lyersvre, arra az aetherikus szépre, mely így kezdődött:

Jaj marché trente ans, mes soeurs...

Igen, harminc évig vándoroltam, és szép hugaim, és nem találtam meg a boldogságot. Fájt a tabam, fáradt a szívem, szegény kis hugaim, drágáim, harminc évig kerestem, le-teszem a batyum, fogjátok, induljatok, keressétek tik is.

Ki akar még itt e temetetlen világban boldog lenni, hallo! Ki szerel-mes még, mint a futó hold, egy ismeretlen másik lélekbe? Ki tud unatkozni még a hajnali tenger és a liberty minden színében, ki mereng alko-pnyati lázban mámoros öngyilkosság felől, melyik tizenhatesztendőös com-tesse kezd még ma is irni lustán a meleg mutatóujjával a felédő jégvirágok közé az ablakra: boldo... Nem inkább új angol nyeret chajt, vagy rózsaszín olasz utazást?

Hol egy gyönyörű koronázot ki-

rály, ki országa határán tulra nyuj-tózik langy csömörében, névtelen yachtra, oceánra, idegenül, szabadon futni vad szeretővel összebujva? Mi-kor ér rá a király most a politikától egy ábránda csak, egy végtelen negyedórára, mikor souverain ma-gányban hallgathatja bensejében a Boldogság trónbeszédjét? Milyen szép álom, hogy a trón még jó sokáig meg ne mozduljon, hogy az ország valutája láztalan és a külügyminisz-ter expozejá optimisztikus legyen.

Az álmok is földszintesek már, mint az épületek meg a hidak. Bol-dogság nem volt a hunyt világon, de megvolt a hiánya. Ma ez a hiány is hiányzik. Ti háromszobás lakást kaptatok, itt mindjárt a Baross-utcában? Ó de... boldogok vagy-tok! Mi kell még? Szörme. De bol-dog volnék, ha azt a biberet-bundát megvehetném, ma láttam a Váci-ut-cán kirakva. Egy kétes értékű szörme, bizalmatlan kis idegen állat egyetlen inge, harisnyája, nadrágja volt. Nem is olyan szép, nem is olyan ingerlő az ujjaknak és a mások irigységé-nek. Ez lett a boldogságból... ez-meg fűtés, meg rongy Nappa-keztyü, pár cipő, fehérenemű, három és fél méter szövet costume-re. Ó leégett igényü, koldus szívü kisbefűs embe-riség, de nem nagy dolog vagy!

Jaj nekem eszembe jutnak elévült tartozások. Tartozom sok, sok, sok szegény kis aláztatosnak, udvariasnak, ügyesnek, huncutnak, ők ilyenkor nékem valaha chablon-kártyákon, név-jegyeken, levélpapíron boldog ujéve-

ket kívántak. Akinek pengő ezüst forinttal tudtam megköszönni majom jókívánságát, levélhordónak, liftesfiúnak, hordárnak, klubszolgának, inasgyereknek, színházi portásnak, szerkesztőségi biciklistának etceterának, hát ezekkel mondjuk kvitt vagyok. Dehogyan vagyok kvitt! Hisz a borralaló nem felelet a szép jókívánságra. Az csak pénz. Meg aztán nem is válaszoltam újvi fecskékre, levelecskékre, kiket tulzó hü olvasók, ünnepeletlen színészek és mosolygó ruhatárosnék, régi s elfelejtett diáktársak, és nem igen látott szegény rokonok küldöztek. Ők talán tudták mi a boldogság, én nem, én nem tudtam nekik mit kívánni.

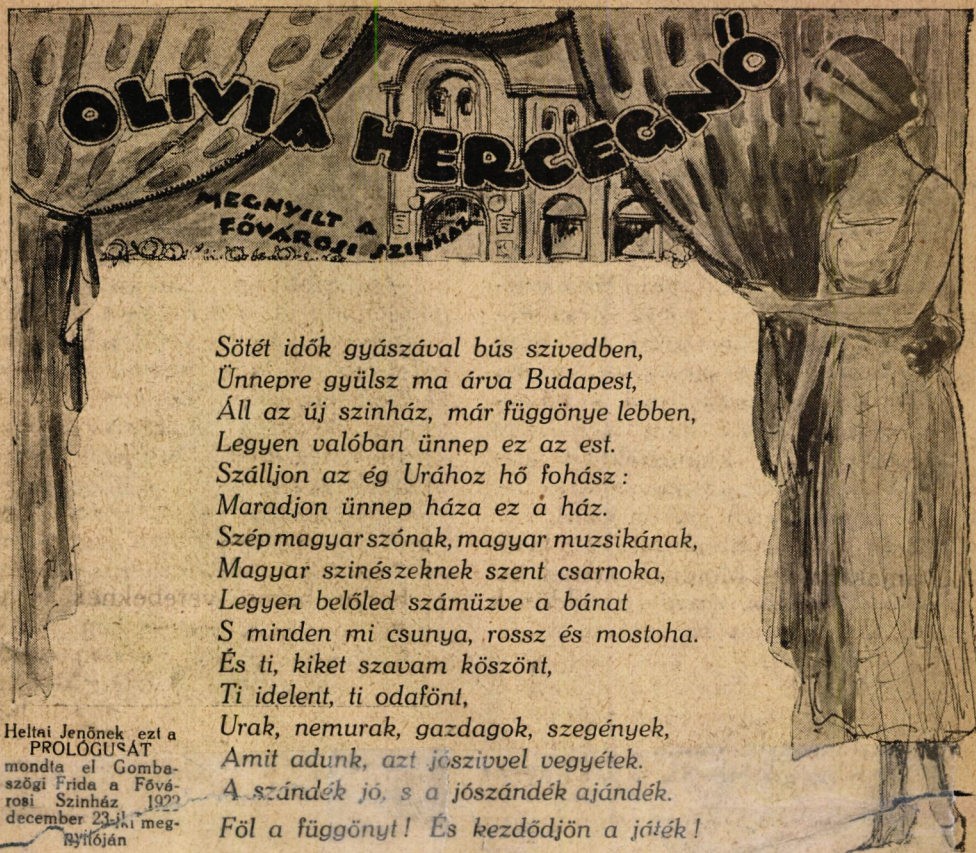
Most talán jobban tudom. Hadd kívánjak Nektek Mindnek, kiknek tartozom, aranyos árvái az Időnek, hadd kívánjak most már hogy nekem is több eszem van, kétszobás lakást Nektek, kötött dupla keztyűt, tizenkét métermázsaszenet (nem sok az!) hat inget és három pár strimpflit fejenkint vagyis lábankint, azaz mégis

fejenkint, mert lábankint hat pár jönne ki, s ha ilyen sokat kívánnék Nektek, azt hinnétek nem is komolyan gondolom. Kívánok Nektek arany hidat a szátokba s porcellán fogakat, ágyneműt, amelyet az angolok a havazás alatt suttyomban a kéményen át lecsusztassanak Hozzatok. Kívánok szegyhust a csarnokból, legalább egy kilót csont nélkül mindennap a konyhátokra, kívánok új csészéket és tányérokat és poharakat az eltörtek helyett. Kívánok kedvezményesáru bérletet a villamosra, kívánok polituros műlábat, kívánok leszállított áru dohányt és ajándék gyufát.

A Krisztus azt mondta volt, hogy majd Ti emberek többet fogtok érni, mint a kis verebecskék. Kívánok a badar barna verebeknek is valamit, mert úgy emlékszem ők is újévkor az ő időnyelvükön boldog újévet kívántak nekem. Kívánom Nektek szeretve tisztelt verebek, hogy akármikor megnézik a hőmérőt, azon legalább 15° Celsius legyen.

A felső sorban : Kompóthy, Földes Imre a szövegíró, Kürthy Sári és Király. Lent : Vigh Mancsi, Buttykay Ákos a zene-szerző és Kosáry Emmi. „Az Olivia hercegnő szerzői és fészereplői”

Sötét idők gyászával bús szivedben,
 Ünnepre gyülsz ma árva Budapest,
 Áll az új színház, már függőnye lebben,
 Legyen valóban ünnep ez az est.
 Szálljon az ég Urához hő fohász :
 Maradjon ünnep háza ez a ház.
 Szépmagyar szónak, magyar muzsikának,
 Magyar színészeknek szent csarnoka,
 Legyen belőled száműzve a bánat
 S minden mi csunya, rossz és mostoha.
 És ti, kiket szavam köszönt,
 Ti idelent, ti odafönt,
 Urak, nemurak, gazdagok, szegények,
 Amit adunk, azt jószívvvel vegyétek.
 A szándék jó, s a jószándék ajándék.
 Föl a függőnyt! És kezdődjön a játék!

Heltai Jenőnek ezt a PROLOGUSÁT mondta el Gombaszögi Frída a Fővárosi Színház 1922. december 23-án a megnyitóján

Budapest színházi közönsége egészen szokatlan, felette ritka karácsonyi ajándékokat kapott: kettős bemutatót. Egy új színház és

egy új magyar operett premiérje zajlott le a karácsonyt megelőző estén és talán sohasem volt olyan találó a rosszul csengő és elkoptatott „zajlik” ige, mint ebben az esetben, amikor a teljes nagy siker viharos zajáról is be kell számolnia a krónikásnak.

A magyar főváros legfiatalabb színháza, amely teljessé teszi a tucatot ebben az izmos színház-város-

ban, a Fővárosi Színház a legszebb kilátások mellett kezdte meg immár régóta várt és nagy reményekkel, kísért működését. A

hely, az épület nem idegen senki számára. Közel három évtizeden át szórakozott a nagyszüneti színházépületben egész Magyarország mulató közönsége és az a gyöngye idegenforgalom, amelyben Budapestnek a mulató részé volt, ebben az épületben érte el esténként a tőponját. Az egykori Fővárosi Orfeumból most Fővárosi Színház lett, az

KIRÁLY, KOSÁRY EMMY és KOMPÓTHY
 Fővárosi Színház — Olivia hercegnő
 Kosáry Emmy összes fejdíszzeit Molnár Gizella szállította
 Mészöly feiv.

artisták vidám birodalmát nagyszerű színész-csapat vette birtokba, hogy növelje a magyar operettjátszásnak ez ország határain túl is híres, nagyrabecsült kultuszát. A bécsi Fellner és Helmer messze földön ismert, számos utánzatban épített, mintaszerű nézőterét és színpadát Vágó László, Málnai Béla és Szentgyörgyi István építőművészek tervei szerint nagyszerű, stílusos színházzá építették át.

A színház tehát megelőzte sikerben a darabot. A függöny csak az első taps után lebent széjjel, hogy föltárja titkát: a házavató, színháznívó új magyar operettet, a címével már jóval előadása előtt népszerű „Olivia hercegnő”-t, amelynek márkáját szerzőinek legjobb ígérő hármas csillaga jelezte az aranyos etiketten. Szövegét Földes Imre, sok kitűnő, nagyszerű darab és egy külföldet is diadallal megjárt operett szerzője írta, komponistája pedig „Az ezüst sirály” zeneszerzője, a sokoldalú Buttykay Ákos, aki szimfóniák és „Az ember tragédiája” nagyszabású kísérő-

KOMPÓTHY és KOSÁRY EMMY

Fővárosi Színház — Olivia hercegnő

Kosáry Emmy összes tevékenységén Molnár Gizella szállította
Mészöly felv.

KOSÁRY EMMY és KIRÁLY

Fővárosi Színház — Olivia hercegnő

Mészöly felv.

zenéjének komponálása mellett nagy sikerrel vonult be már régen a népszerű, gazdag invenciójú operettszerzők sorába is és Bródy Miksa végtelenül könnyed, elmés verseire új operettjét megint finom, ötletes és gyors elterjedésre született zeneszámokkal aggatta tele.

Hatalmas színes ernyőjű állólámpákkal tarkított sűrű és szép tónusu előcsarnok tárul fel, orgonabugásos nyitány közben szétlebben a függöny. Ez itt Montesillo Adrienne grófné leánynevelő intézete. De nehogy holmi közönséges internátusra gondoljunk. Két inas beszélgetéséből megtudjuk, hogy a grófné ügyes ötlettel alkalmazkodott a legfrissebb történeti időkhöz és intézetét csakis elűzött, trónjuktól megfosztott uralkodók leányai számára nyitotta meg. Ha akad még valahol király, aki nem vesztette el a trónját és országát, csak ebbe az intézetbe jöhet házlüznézőbe. Néznivalója mindenestre akadhat. Lám, már jönnek a fiatal fenségek, csupa viruló, bájos királylány, hófehér intézeli ruhában,

A sok lány után kedves, játékos ifju jelenik

Fővárosi Színház — Jelenet az „Olivia hercegnő” első felvonatából

(Horsányi felv.)

meg, a fiatal Arisztid gróf (*Halmay Tibor*), a királyi leánynevelő igazgató-tulajdonosának reményteljes csemetéje, aki ha megharagszik, mindenkit a kardja élére akar hányni — pedig nincs is kardja. Ezt azonban nem szabad zokni venni tőle. A szegény fiu fülig szerelmes Heléna bárónőbe (*Vigh Manci*), az intézet legelőkelőbb növendékének, Olivia hercegnőnek udvarhölgyébe, aki — mint erről nyomban személyesen meggyőződhetünk — szívből viszonzza az iránta tanusított érzelmeket. Hogy ez a kölcsönös szerelem pompás ének és táncszámban jut kifejezésre, azt talán fölösleges megjegyeznünk.

Mindenki itt van már, megösmékedünk a kedves, szigorú, de jóságos Montesillo grófnővel is (*Kürthy Sári*), csak éppen a legfontosabb személy, a címszereplő Olivia hercegnő nem látható még sehol. Valami baj van a kréta körül. A lányok, akiknek ugylátszik bizalmasa Arisztid, már megsúgták, hogy Olivia és Heléna nem töltötte az intézetben az éjszakát, a hercegnő palászobájában gyanús bűnjeleket is talál-

KOSÁRY EMMY Fővárosi Színház — Olivia hercegnő.
Kosáry Emmy összes ruháit Neumann Berta kalapjait és
fejéjszeit Molnár Gizella kreálta és készítette
Mészöly felv.

KOSÁRY EMMY Fővárosi Színház — Olivia hercegnő.
Kosáry Emmy összes ruháit Neumann Berta, kalapjait és
fejéjszeit Molnár Gizella kreálta és készítette
Mészöly felv.

nak: egy moziszínpot és egy baritaljegyzékét és Heléna bárónő kénytelen végre bevallani, hogy valóban nem volt otthon éjjel Olivia hercegnővel. Moziba mentek, ahol megismerkedtek egy csinos, kedves, karcsu fiatalemberrel és minthogy lekésték az utolsó villamost, kénytelenek voltak az éjszakát egy barban tölteni. Természetesen velük volt a csinos, kedves, karcsu fiatalember is, aki nem más, mint Blinting, a híres színész.

Szörnyűség! csapja össze kezeit a derek Montesillo grófnő. És éppen ma történik ilyesmi, amikor ide készül az intézetbe XV. Don Ramiro, Petrogallia királya, az egyetlen, trónjától még meg nem fosztott európai uralkodó, aki Olivia hercegnő kezét akarja megkérni. Az ám, hát hol is van Olivia hercegnő? Egy remegő lovász, akit kifagatnak, csak annyit tud, hogy kora reggel nyergeltetett őfensége és kilovagolt sebes iramban a virágzó rétek felé. Montesillo grófnő megijed, pedig nem kell félni, mert ime, megérkezik végre Kosáry Emmy, és egyáltalában nem is tagadja az esetet:

KIRÁLY és KOSÁRY EMMY

Fővárosi Színház — Olivia hercegnő

Kosáry Emmy összes ruháit Neumann Berta, kalapjait és fejdiszzeit Molnár Gizella kreálta és készítette — Mészöl y felv.

Kalandra akadtam,
 Jaj be mulattam
 Tegnap este én,
 Az éj csodaszép volt,
 Csillagos égbolt
 Illata szállt felém.
 Nem titkolom én el
 Hogy egy legénnyel
 Bárban éjjel ittuk a pezsgőt.
 S míg csoda gyöngy mesé kelt ajakán.
 Huzta fülembé a dalt a cigány:
 Suhog odakünn a szél,
 Kicsi baba szörnyen fél,
 Mert a legény, csalfa legény
 Gyönyörű mesét mesél.
 Kicsi baba jönnöd kell,
 Mesebeli hintón el
 Csókolva és ölelve
 Felviszlek majd a mennybe.

Fájdalom, nem a kicsi baba jön, hanem a király, XV. Don Ramiro őfelsége, pedig Olivia hercegnő Blintinget várja, a kedves, fiatal színészt, akinek — úgy látszik — kissé nagyon is mélyen talált a szemébe nézni és aki megígérte, hogy még a kulcslyukon át is eljön hozzá. De nincs idő a sok ábrándozásra. Trombita harsog, dob pereg és nagy kísérettel, huszároktól, alabárdosoktól, virágos kosarakat hordó szép lányoktól kísérvé, megérkezik a Király, vagyis Király Ernő, aki pompás, aransujtásos vörös huszáruháat visel és valóban XV. Don Ramiro őfelsége, a háztűznézőbe jövő uralkodó. Olivia hercegnő azonban boldogan sikoltja Heléna fülébe: „Látod, eljött, még a kulcslyukon is eljött!”

Kezdünk zavarba jönni. Kicsoda tehát Király: a király vagy Blinting, a színész. De

nemcsak mi jövünk zavarba. Olivia hercegnő is. Ő se tudja, vajjon a király vagy a színész áll-e előtte, XV. Ramiro pedig óvatos és szerelmes ifju, aki világért sem árulná el, hogy álruhás színész-e vagy valóban király-e. Egyelőre mindenestre a király szerepét adja és nagy meglepetéssel hallja, hogy egy hozzá hasonló valakivel már előző éjjel megismerkedett Olivia hercegnő, aki azonban kalandjából semmit sem akar elárulni. Hiába faggatja a király:

Nos, ne féljen,
 Nos meséljen.
 Mi történt kisasszony, az éjen?

Olivia. Az az én titkom!

A király. Tessék?

Olivia. Az az én titkom, felség.

Az operett egyik legszebb száma ez a finom, egészen ujszerű kettős. De Földes Imre még csak most kezdi bonvolítani az érdekes, fordultatos mesét. A király, aki már a moziban fülig beleszeretett a szeszélyes kis királykisasszonyba, most szereti meg mélyen és igazán, amikor látja, hogy Olivia hercegnő nem XV. Don Ramirót, hanem Blintinget, a divatos színészt, nem az uralkodót, hanem az embert szerette meg benne. Ámde Olivia

VIGH MANCI és HALMAI — Fővárosi Színház — Olivia hercegnő
 Vigh Manci összes ruháit Neu-nann Berta kalapjait és fejdíszait Molnár Gizella kreaálta és készítette

Mészöly felv.

VIGH MANCI és SARKADI
Fővárosi Színház : Olivia hercegnő

Vigh Manci összes ruháit Neumann Berta, kalapjait és fejdíszzeit Molnár Gizella kreálta és készítette
Mészöly felv.

szeszélyes és kiszámíthatatlan lány. Mikor azt hiszi, hogy a király csakugyan király, most már csak azért is kijelenti, hogy ő Blintinget szereti és ridegen kikoszarazza őfelségét, mikor ünnepélyesen megkéri kezét. A megszegyenített, szerelmes király távozik, de csakhamar mint „Blinting” tér vissza, civilben. Olivia most már megelégszi a játékot és kegyetlen bosszura határozza el magát. A királyra mutatva leleplezi, hogy nem más, mint az álruhában hozzá belopózott színész. Detektívek jönnek és elkísérik az álszínészt, aki most még jobban szereti Olivia hercegnőt.

A második felvonás színhelye pompás, ragyogó, japán stílusban berendezett bár.

HALMAI TIBOR, Fővárosi Színház — Olivia hercegnő
Mészöly felv.

Málnai Béla, a diszletek tervezője, ugyancsak kitett magáért és olyan pazar színpadi képeket tervezett az „Olivia hercegnő”-höz, amilyenek alig szerepeltek még nálunk operett színpadon.

Olivia hercegnő, aki ezuttal nagyszerű estélyi ruhában van és egy csodálatos, ezüst diszítésű köpenybe burkolódik, természetesen a királyt keresi a bárban. Sejtelme nem csal, mert a király valóban itt mulat és ő is keresi, várja a párját.

Mulatozik nagyban Satyr főceremóniamester is, aki gyors egymásutánban üritgeti a pálinkás poharakat és nem nagyon zavartalják magukat Heléna és Arisztid sem. A király és Olivia hercegnő között azonban véres komolyságu a harc. Mindegyik a másikat akarván legyőzni és egyformán szerelmes mindegyik a másikba. A bárba téved véletlenül az igazi Blinting is (Kompóthy Gyula), akit a sors bártulajdonos képében megismertet Olivia hercegnővel. A makacs, nyakas királykisasszony gyorsan kész a tervével: ha a király bitorolhatta a színész szerepét, miért ne bitorolhassa a színész a királyét? Olivia bejelenti, hogy az egész estét Blintinggel fogja tölteni.

A király pedig most már végig akarja játszani a veszedelmes pártit, Az öreg Satyr ugyan már teljesen elázott, de annyit még meg tud vele értetni, hogy mindenkivel el kell hitetni, hogy az a frakkos fiatalember, akivet Olivia hercegnő mulat, nem más, mint XV. Don Ramiro, őfelsége, a király. A harminchatodik pohárnál tartó Satyrnak ugyan nehezen megy a fejébe ez a feladat, de azért mégis eleget tesz a parancsnak, sőt annyira belejön a komédiába, hogy végül maga is azt hiszi, hogy a színész a király.

Kétségbeesett hölgy jelenik meg a bárban, Montesillo grófné, aki Olivia hercegnőt keresi. Olivia atyja egy ellenforradalom által visszanyerte trónját, ismét aktív uralkodó és a királyi szülők most jönnek gyermekükért. Olivia hercegnőt tehát el kell vinni, bogy illő módon fogadhassa felséges szüleit, de a hercegnő csak völegénye karján akar távozni, a völegény pedig nem más, mint Blinting, a színész. Nagy az elképedés, a szerelmes király elkeseredésében már-már inzultálja a szerencsétlen színészt, aki akarata ellenére kerül

(Harsányi felv.)

Fővárosi Színház — Jelenet az „Olívia hercegnő” második felvonásából

ebbe a csapdába, de végül belenyugszik a lát-
szólag változhatatlanba és csendesen nézi
amint a büszke Olivia hercegnő Blinting kar-
án eltávozik a bárból.

A harmadik felvonás nem kevésbé színes
és mozgalmas, mint az előző kettő, de itt
már természetesen nincsenek bonyodalmak,
Sőt ellenkezően, itt oldódnak meg az összes
félreértések. Mint minden jólnevelt operetthez
illik, a szerelmesek végül mégis csak egymásra
találnak és bevallják, hogy csak játszottak.
Kiderül, hogy Olivia hercegnő a királyban
nem a királyt, hanem az embert szereti és
Don Ramiro, öfelségének egészen mindegy
visszakapta-e trónját Olivia hercegnő papája
vagy sem. A fő, hogy boldogok lesznek és
boldogságukban osztozik a kedves, mulatós
Heléna bárónő is, akinek most már nem kell
többé elválnia az ő szeleburdi Arisztidjétől.

Egyébként bizvást állíthatja a krónikás, ezek
a párok nem fognak egymástól egyhamar el-
válni. Huszonötször, ötvenszer, százszor és
ki tudja hányszor még fogják eljátszani Föl-
des Imre, Buttykay Ákos és Bródy Miksa
operettjét, amely a megnyitás napján teljessé
tette a Fővárosi Színház sikerét.

KOSÁRY EMMY

Fővárosi Színház: Olivia hercegnő

Kósáry Emmy kalapjait Molnár Gizella kreálta
Mészöly felv.

Ami még nem volt színpadon . . .

— Az „Olivia hercegnő“ toilett-fittkai —

A kiállításos operett magyar fejlődésében
szombaton egy olyan állomáshoz ért el,
amelynek nagyfotósságát nem győzzük
elégké hangsúlyozni. Az „Olivia hercegnő“
ról, Földes—Bródy—Buttykay operettjéről van
szó, melynek a „Fővárosi Operettszínház“
ban való bemutatóját remekbeillő külsősé-
gek tették valóban elfelejthetetlenre. Diszle-
tek és különösen toilettek szempontjából
emelkedik az „Olivia hercegnő“ olyan ma-
gaslatra, amely az amerikai operettszínház
birodalmának határait jelenti.

Az „Olivia hercegnő“ toilettjei . . . Ennél a
mondatnál hosszabban kell időznünk. A szin-
padi ruhaművészet fejlődésében fordulatot
képez és fordulatot is kell képeznie ennek a
premiérnek. Aki meggyőződést akar szerezni
a magyar divat jelenlegi előrehaladásáról, a
leghűbb képet kapja, ha elmegy az „Olivia
hercegnő“ -be, és ott tüzetesebben megsem-
léli Kósáry Emma vagy Vigh Manci ruháit.
Nem is ruhák ezek; hanem testet öltött han-
gulatok, valóságos költemények, elragadó
stílusremek, amelyekben divat, iparműve-
szet és egyéniség formálódik össze egységes
darabbá. Így Kósáry fehér csipke estélyi
ruhája, megannyi öltözete, lovagló toilettje
forra almat jelentenek a pesti színpadon,
mint ahogyan Vigh Manci ruhacsodái is fel-
tűnést fognak kelteni nemcsak divát, de szin-
padművészeti körökben is.

Es hogy ne beszéljünk másról, van az
„Olivia hercegnő“ -ben egy újítás, amelyről
szintén csak a legnagyobb elragadtatás hang-
ján lehet szólni. A primőr szereplőkön kívül
párisi toiletteket hord a darabban a női kar
is, amelynek husz szépsége olyan káprázatos
köntösben járkal a rivaldák lényében, hogy
arra példa még a pesti színházi életben
nem volt.

A darab toilett sikerét élenken jellemezte,
hogy a szünetekben valósággal trappirozott
nők gomolyogtak a nézőtér folyósóin és egy-
másnak adták a bámulat ismétlődő szavait, cso-
dálattal adózva Neumann Bertának, aki az
„Olivia hercegnő“ toilettjeit kreálta és készítette,
ezáltal örökké díszes nevet szerezve ma-
gának, a színpadi divat annaleiseiben. Ugyan-
akkor a legszebb elismerő szavak hallatszot-
tak a toilettekkel kongeniális kalapremek
méltatására is. A darab ragyogó kiállításához
híven a magánszereplők és az említett husz
hölgy kalapjai és tüneményes fejdíszei is ar-
ról a különleges kreálási kedvről tettek tanu-
ságot, amely a Buttykay operettet nem min-
dennapivá teszi. A színpadon felvonuló ka-
lapmodélek egyenként és külön-külön párisi
szenczióként hatnak és készítőjük Molnár
Gizella zsenialitása folytán, a Fővárosi Ope-
rettszínház megnyitóját, divatszempontból is
nagy jelentőségűvé teszik.

Harsányi felv.

Fővárosi Színház — Jelenet az „Olivia hercegnő” harmadik Telvönadvéből. Az előtérben Kosáry Emny és Király Ernő.

Fővárosi Színház

Irta: Szenes Béla

Záróra. Portások fütyülnek, kocsisok káromkodnak, részeg hölgyek visítognak, részeg urak ordítanak. Itt-ott egy-egy pofon is elcsattan a Nagymező-utcában. Lárma, rendőr: „Kérem biztos ur ez a részeg ember!” „Fogja be a száját, maga a részeg”... A hölgyek nevetve biztatják az urakat. Jobbról a Jardin, balról az Orfeum télkertje, és lenn az utcán a hangos tömegben táncosok és láncosok — ki nem emlékszik e képre, melyet most idézek?

A Jardin helyén ma színház van: a *Renaissance* és *Bárdos Artur* igyekszik ott meleg hajlékot teremteni a magyar szerzőknek és színészeknek. Az Orfeum helyén pedig káprázatos fényben Budapest legújabb nagyszínháza: a *Fővárosi Színház*.

A két szomszédvár — legyen vára és erőssége a magyar kulturának.

*

KOSÁRY EMMY és KIRÁLY
Fővárosi Színház; Olivia hercegnő

Mészöly felv.

Régi, színházi kaballa: sok baj, veszedés, huza-vona: jó jel. Sok akadály, nagy siker. Ha a kaballában csak csipetnyi igazság van, a Fővárosi Színházra sikereken gazdag jövő vár.

Csalhatatlan színházi alapigazság: minél tehetségesebb valaki, minél nagyobb sikereket várnak tőle, annál több és hatalmasabb ellenség igyekszik elgáncsolni útján.

A Fővárosi Színháznak sok ellensége volt.

*

Urak, kik a színházat nem szerelitek, miért bántjátok a színházat?

Aki jobban szeret korcsmába járni, talál Pesten korcsmát is eleget.

*

A Fővárosi Színház a könnyed zene és vidám dal hajléka lesz. Operettet fognak játszani benne. E színház talán új utat nyit e pompás lehetőségeket kínáló szellemes műfajnak. Van egy kiünő operettszínházunk a Király Színház, mely évről-évre a legnagyobb sikerű szerzők új operetteit mutatja be. A Királynak már tradíciói vannak. Van egy másik operettszínházunk, a Blaha Lujza Színház, fürge és eleven, bátor kezdeményező, friss hangot szólaltat meg és új személyekkel kísérletezik. Most melléjük lép harmadiknak a legjobb szándékoktól vezérelve és a legerősebb anyagi felkészültségben: a Fővárosi Színház.

Nemes vetélkedésüktől várjuk a magyar operett újjászületését.

*

„Vigszínházi előadás” — a legteljesebb dicséret valamely színházi produkciónak. Operettek „vigszínházi előadását” várja a pesti közönség a Fővárosi Színháztól.

*

Földes Imre és Buttykay Ákos új operettjét még nem láttam, de a lapok bírálatai egyöntetűen megállapítják, hogy szebb, gazdagabb, izlésesebb operettkiállításat kívánni nem lehet. Ugy a szerzők, mint a közönség nagyon meg lehetnek elégedve a színház bőkezűségével.

És mindennél bizonyosabb: minél többet áldoz egy színház a színpadra, annál sokszorosabban fizeti ezt vissza — a nézőtér.

*

És kívánjuk, hogy a színház legyen „fővárosi”, még régi, boldog békebeli értelemben.

Környei Béla, a kiváló tenorista áll e héten több bűncselekménnyel vádolva a Színházi Élet törvényszéke előtt. Környei a vádirat szerint Amerikába utazott és ott nemcsak a magyarságot gyönyörködtette énekével, hanem az amerikaiakat is és amellet fontos kulturmissziót teljesített. Ezenkívül visszaszerződött az Operaházhoz. Amerikázás és visszaeső szerződötés miatt fogtuk perbe. A főtárgyaláson a feltett kérdésekre a következő töredelmes vallomást adta:

Mi a neve? Mindjárt az elején. Ilyen könnyű kérdést kapok? Környei Béla

Életkora? Ez már nehezebb kérdés... Huszonöt multam.

Családi állapota? Egy vagyont költöttem karácsonyi és ujévi ajándékra.

Lakhelye? Tegnap Amerika, ma Budapest. Holnap?...

Foglalkozása? A rendőrség által kiállított utlevél szerint operaénekes. Nem áll módomban vitatkozni egy hatósági megállapítással.

Hogy érezte magát Amerikában? Nagyszerűen. Még ott maradtam volna, de kivirágzott bennem a legszentebb érzés: a honvágy.

Mennyi dollárt hozott magával? Pontosan megmondom: tíz dollárt. A többit átutaltam.

Örül, hogy ismét az Operában énekelhet? Kimondhatatlanul!

Mi a kedvenc szerepe? Minden szerep kedves nekem, amit elvállalok.

Ki a kedvenc partnere? A Büntető perrendtartás értelmében erre a kérdésre megtagadom a választ.

Szokott komponálni? Én nem, de a fiam igen. Én csak eléneklem az ő kompozícióit. Legtöbbször nincsen velem megelégedve, ilyenkor azt szoktam mondani neki, hogy „szerződtes magadnak fiam, egy másik tenoristát“.

Operettbe szeret járni? Minden operettet megnézek. Kár, hogy Pesten hosszú hónapokig van műsoron egy operett és így évenként csak egynéhányszor mehetek el operettszínházba.

Ki a kedvenc primadonnája? A feleségem beiktatta a házi tizparancsolatba: — Ne legyenek neked idegen primadonnáid, hogy hosszú életü legyen a családi békesség — a földön.“

Ki a kedvenc muzsikusa? A cremonai hegedüs.

Ki a kedvenc festője? Cavaradossi Mario.

Mi a kedvenc mulatsága? „Az álarcosbál“.

Mi a szenvedélye? Nem szeretek bíróság előtt állani. De most már kezdem megszeretni.

Kártyázni szokott? Keveset és azt se házárjátékot. Legfeljebb egy kis bakkot, chemint vagy ilyesmit...

Hol szeret legszívesebben lenni? Mindegy, de legjobb...

A politikát szereti? Ha mindenki úgy szeretné, mint én, kevesebb széthuzás volna az országban.

Mit tud védelmére felhozni? A legfőbb deliktumot, az amerikázást nem egyedül követtem el. Büntársam, feleségem Sándor Mária, kérem a büntetést kettőnk között megosztani.

Tudja, hogyan végződik a vallatás? Hogyne. A hitelesítéssel. Parancsoljon:

vallomásomat aláír.
Számon hitelesítem
Környei

Sz. Marschalkó Rózsi és dr. Székelyhidi gyermekeivel

Tarnay Ernő és T. Oláh Böske kislányukkal

Színészgyerekek karácsonya

Irtá és fotografálta: Vasadi Ottó.

Hat óra. Egy tucatnyi látogatásnak telefonon való bejelentése után vállamra veszem kis detektív-gépemet és elindulok a *Színházi Élet* szerkesztőségéből, hogy képben és írásban megörökítsem a pesti színészgyerekek karácsonyát. Összebarátkozom egy agglegény külsejű konfliktococsissal, aki egy perc múlva már megáll az első étape-nál: Erzsébet-körút 58.

Dr. Székelyhidy Ferenc meg a felesége, Marschalkó Rózsi, három nagyszerűen fejlett dundi gyerekekkel ünneplik a szent estét. A nyolcéves Rózsika, az ötödik esztendő Dénese, meg a másfél éves kis Mária a temér-

dek játékot csak alig negyedórája kapták meg a Jézuskától.

Negyed hét. Liszt-Ferenc-tér 22. Hatodik emelet, de a lift szerencsére jár. Tarnay Ernő, meg a felesége, Oláh Böske, duplán is közel érzik magukat a mennyországhoz. Valóságos angyalkát látogatót meg náluk a Jézuska, a harmadfél éves drága, szöszeke Verát. Verácska már két esztendő óta kényeztetett kedvence a pesti művészvilágnak, amit mindennél ékebben bizonyít a hállatlanul sok, gyönyörűbbnél-gyönyörűbb játékszer.

Fél hét. Tükör-utca 4, legfelsőbb Lipót-

T. Illosvay Rózsi kislíával

Németh Juliska kislíával

Paulay Erzsi kislányával

Medek Anna kislányával

város. A Tamássy-Leitner család évtizedes otthona. A mult századbeli pompás, ódon butorok között pikáns kontrasztképpen a legfiatalabb pesti primadonna: *Ilosvay Rózsi* fogad. A gyermekdalok nagyszerű művésznője most a saját gyermekének dudolgat, a tizhónapos, pufók kis *Tamássy Zdenkónak*.

Háromnegyed hét. Pár perc mulva már a Belvárosban vagyunk, a Sütő-utca 2. szám alatt. Óriási bérpalotában, egy penzió elkülönített lakosztályában lakik *Németh Juliska* a kilencéves kislányával. A szőke fiucska feláll és illedelmesen bemutatkozik:

— Hans Karl *Koebner*.

A berlini születésű nyurga legényke csak néhány esztendeje él Budapesten, magyarul még nem tud, de rajzolni, festeni annál inkább.

Hét óra. A szomszédban megyek: Bécsi-utca 1, ötödik emelet. *Paulay Erzsi* az édesanyjával, özv. *Paulay Edénével* meg a kislányával, *Czárán Pistával* ünnepli a karácsonyt. A fiatal ur, aki már gimnáziumba jár — az I. b-be — különösképpen gépek és motorok iránt érdeklődik, a kapott könyvek mellett pedig büszkén mutogat egy pár hatalmas szlyzót.

Negyed nyolc. Váci-utca 34, ugyancsak ötödik emelet. Thália papnői, ugylátszik, civilben is közel szeretnek lenni a fellegekhez. *Medek Anna* árva lánykájával, a nyolcéves *Merkler Évikével* már vár rám: szegény művésznő beteg és csak a fotografálás kedvéért nem feküdt még le.

Fél nyolc, József-körút 17, *Buttykay Ákos* lakása. *Kosáry Emma* frissen, üdén fogad,

L. Kosáry Emma és Buttykay Ákos kislányukkal

Rózsahegy Kálmán csalódjával

Báthory Giza és Z. Molnár kislányokkal

nyoma sem látszik rajta az elmúlt hetek színháznívítási izgalmainak. A tizenegyéves Emmike a hírtelenszöke „Babszem”, szégyenkezve vallja be, hogy nagylány létére mégiscsak az új babáinak örül a legjobban.

Háromnegyed nyolc. Népszínház-utca 22. alá. Rózsahegy Kálmánéknál csak a tizenötéves Marica, meg a hétesztendős Zsuzsa vannak odahaza, a fiúk: Laci kint van Berlinben, ahol Robert Jenőnél tanulja a rendezést.

Nyolc óra van, egy perc múlva célnél vagyunk: Tisza Kálmán-tér 6. Z. Molnár László és Báthory Giza a kilencéves Évikevel éppen azon tanakodnak, hogy milyen névre kereszteljék el azt a kis szerecsent.

Negyed kilenckor érek a Király-utca 102. alá, ahol Törzs Jenő lakik. Forrai Rózsi, a nagyszerű

Sziklay Józsefék

szinpadí vénkisasszony, otthon még nagyszerűbb mama: pár pillanat alatt elrendezi a családi gruppot a karácsonyfa körül.

Félkilenc van, tovább állok egy házzal. Illetőleg hárommal, mert a 108. alatt lakik Sziklay József. Kedves, megkapó kép tárul elém: a pompás komikus, a Városi Színház kedvence, csendesesen kockázik kislányával.

Háromnegyed kilenckor érünk a Szondy-utca 98. alá. Az utolsó stáció. Rátkay Márton lakása. Őt gyerek lármája tölti be a tágas szobát. Márta, Gyuri és Laci az ő gyermekei. Györgyi meg Pista pedig az öccsei. A karácsonyfa alatt úgy összekeverednek, hogy már maga Rátkay is alig ismeri ki magát köztük. Bucsuzom a zsbongó gyerekektől, aztán — az este utoljára — boldog ünnepeket kívánok.

T. Forrai Rózsi és Törzs Jenő gyerekeikkel

Rátkai Márton és gyermekei

A Mandarin a Renaissance Színházban

Ahhoz, hogy valakiről kiderüljön, hogy milyen nagy színész a tehetségen kívül, feltétlenül még egy jó szerep is szükséges. Aminthogy egy zseniális zongoraművész is csak akkor mutathatja ki tudását, ha nem kuplékat, vagy táncdarabokat kell játszania. A színészet nagymesterei mielőtt művészi körutra indultak, minden időben gondosan megválogatták ezeket a szerepeket és műsoruk megválasztásánál a hálás szerep mindig nagyobb súllyal esett a mérlegbe, mint esetleg a mű irodalmi értéke. És nincsen ezen semmi gáncsolni való. A színészi feladat lényege az emberábrázolás. Az ember a maga lelki felszereltségével, indulat háborgásával örömeivel, gyűlöletével, sikerével és letörésével. A jó szerep tehát az, amelyik minél több alkalmat ad a színésznek arra, hogy ezeket az indulatskálákat végigjátszhassa, vagy legalább is néhány ilyen indulatot aprólékos kidolgozásban elevenítsen meg a nézők előtt.

A *Mandarint* tehát mindenekelőtt azért kell megdicsérnünk, mert a legbravurosabb színészi feladatok megoldására nyújt alkalmat. Hőse a rejtélyes, halálos és kegyetlen bosz-

HORVÁTH ÉVA
Renaissance Színház — A Mandarin
Labori felv.

szuja felé ravaszul törő kínai, akinek minden szava udvarias alázatosság, de belülről félelmetesen figyel, lecsapásra kész gyikos Csorlos Gyula nagy érdeme és sokszínű művészetének egyik legértékesebb sikere, hogy ezt a szerepet úgy játssza meg, hogy egyidejűleg tudja éreztetni az alázatos hangot és a mögötte egyre izzó és kitörni akaró szenvedélyt. Szinte egyáltalában nincsenek gesztusai, a kezei a szó szoros értelmében eltűnnek a kimonó bő ujjában és mégis érezzük, hogy minden idegszála remeg és szemének egy-egy félelmes villapása megdermeszti a nézők véréit. A végzet ott ólálkodik mellette láthatatlan árnyék alakjában és szorongva várjuk hogy mikor fog lesujtani áldozataira? Mióta utoljára láttuk tőle Mister Wu szerepét eljátszani, még jobban elmélyült és alakítása sok értékes új színfolttal gazdagodott. A mandarin azonban nemcsak azért jó darab, mert mint fentebb kifejtettük briliáns színészi játékra ad alkalmat, hanem azért is, mert mese-szövése, színpad-technikai felépítése végtelemül érdekes, pillanatnyi szünetet sem engedő izgalmak láncolata.

Mindjárt az első felvonás megindítása az indulatok legteljesebb viharzásában történik. Wu leánya, a törekeny, kis szüzi virágszál kétségbeesetten hallja, hogy az angol fiu,

VIRÁNYI ÉS DOLINAY ILONA
Renaissance Színház — A Mandarin

Labori felv.

akibe halálos, na?y szerelemmel beleszeretett, hazafelé készülődik Angliába. A boldogtalan kis leány szívének ártatlan együgyűségében úgy érzi, hogy most már neki el kell pusztulnia. Elvállja a fiutól és indul a halálba, mert tudja, hogy kegyetlen és rideg lelkű apja amugy sem bocsájtaná meg neki soha a történeteket. De ebben az idegtépően feszült helyzetben váratlanul, mintha a földből bukkant volna elő, megjelenik Wu és egy intésére vakon engedelmeskedő szolgálói már lefogják az ifjút és elhurcolják. A leány a halálfélelem örületében zuhan végig a padlón.

A második felvonásban Gregori, angol kereskedő irodájában vagyunk. Gregori a legnagyobb izgalmak között él, ami érthető is, mert egy idő óta, mintha egy láthatatlan ellenség tervszerű és elháríthatatlan aknamunkája keresztiezné minden tervét és számítását. Hajóján pokolgép robban fel, kínai munkásai sztrájkba lépnek, iratai eltűnnek. És most, mindennek betetőzéséül, ellünt fia, Bazil is. És minden szál egy rejtélyes kínai házhoz: Mister Wu-hoz vezet. Gregori szemébe akar nézni ellenségének és magához hivatja. Wu eljön. A párbeszéd, amely most a két ember között kifejlődik, egyike a legszenzációsabb színpadi jeleneteknek, teli meglepő, izgalmas fordulatokkal. Gregori, aki féktelen dühét már egyáltalában nem tudja palástolni, revolvert szegez a kinaira, akinek azonban a szempillája sem rebben meg. Sőt, ravasz szavaival letéti ellenfelével a revolvert és akkor ő szegezi Gregorinak időközben észrevétlenül előhuzott revolverét. És ebben a másik revolverben Gregori rémülten ismer rá eltűnt fia fegyverére. Most már világos előtte, hogy a fiu hollétéről csak Wu tudhat. Nyilatkozatra próbálja birni Wut, de a kínai most már nem tárgyal vele. De még egy engedékenységre hajlandó. Gregori feleségével kíván négyzemközt beszélni. A kétségbeesett Gregori kénytelen ebbe bele-menni és beküldi Wuhoz a fele-

ségét. A kínai e pillanattól kezdve teljesen ura a helyzetnek. Úgyes kis fogásokkal meggyőzi az asszonyt, hogy eltűnt fiát csak úgy láthatja viszont, ha magányosan és hozzátartozói tudta nélkül felkeresi őt magányos villájában. És az anya ezt meg is igéri.

A harmadik felvonás Wu palotájában játszódik le, a kínai különös hangulatu szobájában. Wu várja Gregorinét, aki meg is érkezik. A vendég mögött bezárulnak a szoba ajtói és ekkor, ebben a borzalmas fogság-

CSORTOS GYULA
Renaissance Színház — A Mandarin
Strelsky felv.

ban, mindenkitől elhagyatottan, megtudja, hogy kelepçébe csalták. Wu leveti az álarcot és elmondja a szörnyü valót, Megölte leányát, amiért elbukott. De ugyanilyen sors vár a leánya megrontójára is. Bazil, a csábító

CSÖRTÖS GYULA

Renaissance Színház — A Mandarin
Strelisky felv.

fiu, még életben van. Itt tartotta, de csak azért, hogy megölése előtt még a halálnál is szörnyűbb szenvedésnek vesse alá. Tanujává akarja tenni a tulajdon anyja meggyaláztatásának. Mert Wu most már kertezés nélkül leálcazza pokoli tervét: Gregorinét a magáévá akarja tenni. Nem mintha ellenállhatatlan szenvedély hajtaná a nő felé, hanem mert bosszuja csak így lesz teljes: becsületet a becsületért és életet az életért!

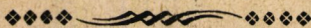
Gregoriné érzi, hogy elveszett. A menekülést még csak meg sem kísérelheti és ellenállása csak fiának halálát sietteti. A megőrüléshez áll közel. Könyörög, rimánkodik Wunak, aki azonban hidegen és gonoszul gyönyörködik áldozatának kinlódásán. Még öt percet ad neki . . . addig meggondolhatja a dolgot. Mert ha nem adja önként oda magát Mister Wunak, úgy vannak neki más kényszerítő eszközei is! Wu távozik. Gregoriné magára marad, a legreménytelenebb és legszörnyűbb helyzetben. Örjögve a halálát kívánja, de még fegyvere sincsen, amivel végezhetne magával. És ekkor kínai rabnője jön segítségére. Egy fali nyílason keresztül mérget csempész be urnőjének, mert tudja, hogy a halál kevésbé borzalmas, mint az a sors, amely különben rája vár. Az asszony boldogan veszi a mérget és csészéjébe önti. Wu visszatér. Leül az asszony mellé és kezébe veszi a teáscsészét. De az utolsó pillanatban örökké gyanakvó természete gyanut fog. Hát ha valami titokzatos módon mérget keverték a teájába? És csészéjét kicseréli Gregoriné teájával. De a ravasz és kegyetlen ember ez egyszer rosszul számított és éppen óvatossága folytán ő issza meg azt a mérget, melyet Gregoriné önmagának szánt. Haldokolva, iszonyu deliriumában szolgálit hívja, de tévedésből azzal a jellel szólítja őket, amelyre azok kötelesek a kapukat feltárni és Gregoriné fiával együtt a nyitott kapun keresztül visszasiet az életbe . . .!

Ez a nagyhatású és a szinpadai mesterség minden tudásával és trükkjével megírt szindarab most sem téveszthette el a hatását. A közönség, lélekzetviassafojtva figyelt, a szemekben rémület és aggodás tükröződött a nagy jelenetek alatt és a felvonások végén viharosan zugott a taps.

Csortos Gyula mellett, aki nemcsak mint színész, hanem mint rendező is értékes művészi munkát végzett, elsősorban *Virányi Sándor* erőteljes és jellegzetes Gregoriját kell kiemelnünk az együttesből. De nagyon sok finom részlete volt *Dolinay Ilona* játékának is, aki Gregorinét alakította igen figyelemreméltó drámai erővel. Kedves és nagyon tehetséges volt Wu leánya szerepében *Horváth Éva* és egy epizód szerepből is igen érdekes

figurát formált *Fenyő Aladár*. Szívesen említjük még meg *Jávor Pál*, *Lengyel Gizi* és *Ritka Ferenc* nevét, akik stílusosan egészítették ki a kitünőt együttest.

De külön és a legmelegebb elismeréssel emlékezünk *Márkus László* fölényes tudással és nemes izléssel megoldott diszleteiről és jelmezeiről, melyek valósággal önálló sikert arattak és jelentékeny tényezőivé váltak a sikernek. (Forró)

Blaha Lujza
Küry Klára
Komlóssy Emma
Kassay Vidor
Tollagi Adolf

autogrammdélelőttje a
 Színházi Élet boltjában

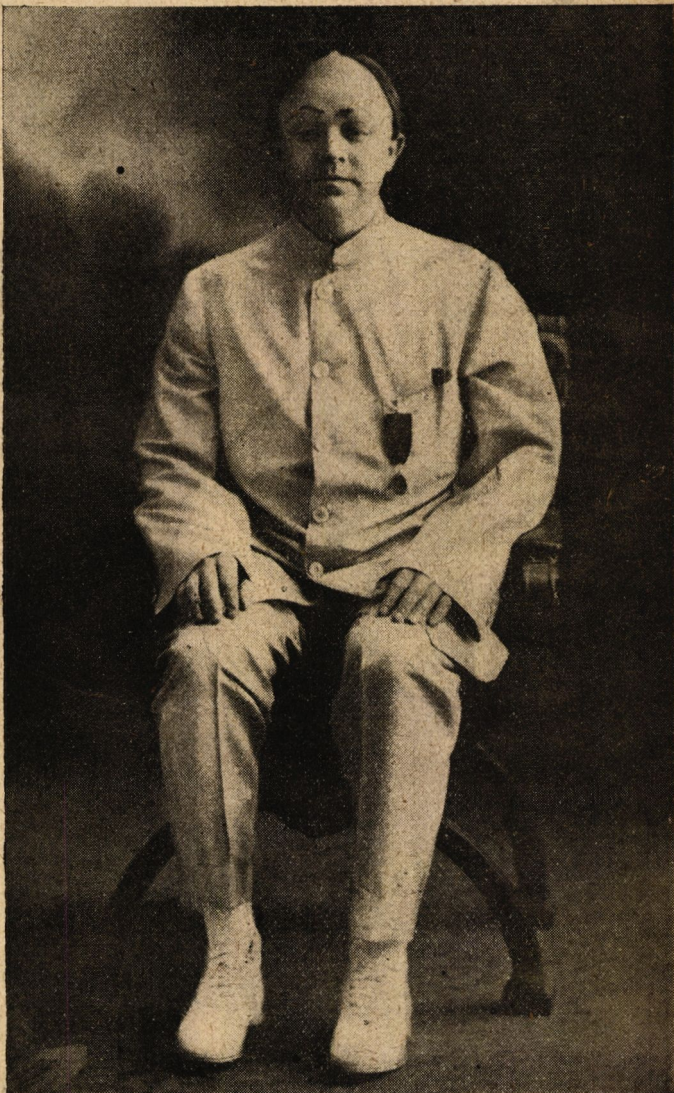
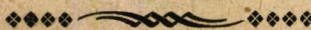
A Népszínház feltámadásá-
 nak rajongott és ünnepelt
 hősei élükön

BLAHA LUJZÁVAL

autogrammot adnak a Szin-
 házi Élet boltjában, január
 6-án, Vizkereszt napján dél-
 előtt 11 órakor

KÜRY KLÁRA
KOMLÓSSY EMMA
KASSAY VIDOR
TOLLAGI ADOLF

lesznek Blaha Lujza társa-
 ságában. A magyar színé-
 szet eme kimagasló nagy-
 ságainak autogramma disze
 lehet a legszebb gyűjtemé-
 nyeknek is és a Színházi
 Élet boldog, hogy az új esz-
 tendőben ilyen kedves aján-
 dékkal lepheti meg olvasóit.

CSORTOS GYULA
 Renaissance Színház — A Mandarin

Stelisky felv.

Az első magyar szerecsen színész

— Beszélgetés Charleys-vel. —

Annak előtte, mikor vidéki színpadon szerecsent kellett alakítani színészeinknek, úgy oldották meg a kérdést, hogy fekete fátyolt borítottak arcukra. Ez jelképezte feketeségüket. Othello, a velenicei mór is így ölte meg Desdemonnát.

Aztán következett a festés korszaka. Szépen kisubickolták bőrüket, mint valami zergebőr cipőt. Utóbb a *Vigszínház*-ban láttunk egy darabot, melyen egy fehér színésznővendék mulatnőt játszott, erősen kivágo t ruhában, mezitlen karral. Sötétbarna volt, mintha csokoládéban fűdött volna meg. Úgyesen festette ki magát.

Heltai Jenő új darabjában, *A kis cukrászdá*-ban szintén szerepel néger, a nagyvárosi élet, pompa mulhatatlan tartozéka. Mikor a kis, szegény budai cukrászda fölcseperedik, megpestiesedik, négerre van szüksége, kis aranygombos piros frakkban feketét szolgál a vendégeknek. Feketét a feketével.

GREENIDY CHARLEYS

Vigszínház — A kis cukrászda

Ennek a négernek azonban már szerepe is van, magyarul kell megszélnie, még pedig hamisítatlan néger hangsúlylyal. Hol találnak ilyen színészt?

Kerestek és találtak s most a néger igazi néger domboritja; a neve *Greenidy Charleys*.

Bementünk az öltözőjébe, kicsit beszélgettünk vele. Ép már végzett. Vétközödött. Hamar készen volt. Le se kellett mosnia arcáról a fekete festéket. Az mindig ott marad.

Huszonkilencéves, inkább alacsony, mint magas. Nem látszik rajta az életől duzzadó, hatalmas néger fajta őseréje. Füle kicsike, lába is olyan kicsike, mint egy nőé. Foga a fekete arcból nem villog ki, mint a tejszínhab a szerecsenfánkából. Ennek egyszerű oka van. Rossz a fogsora, füstös, sárgás a sok cigarettától. Ebben a tekintetben modern: a rossz fog a kultúra jele.

Különbö hat év óta él itt Budapesten, elég jól beszél magyarul. Élénk, lelkendező, gyerekes taglejtéssel.

— Mit csinált a színpadon?

— Kávét szolgált fel — harmadik személyben beszél, mint a gyermekek — és néger játszott.

— És mit csinál majd most?

— Kávét szolgál fel egy kávéházban!

— És ott is néger játszik?

— Táncol.

Charleys az egész beszélgetés alatt shimmyzik, egy pillanatra sem tudja abbahagyni.

— Afrikai?

— Dehogy afrikai, nem afrikai — mondja végtelen lenézéssel — Amerika — szól büszkén.

De így mondja: *Mmerika*, mert a néger nyelv szavai majdnem mind más-salhangzókkal kezdődnek. Nagyon dicsekszik újvilági voltával, kitűnően beszél angolul és jól franciául.

— Dear Sir, monsieur Charleys Philadelphiában született, angol iskolában járt. Nem Afrika. Hála istennek.

— Melyik istennek? N' Gakurának?

— Ki az?

— A maguk istene. A néger isten.

Hát nem olvasta a *Batuala*-át. Azt egy néger írta.

— Nem olvasta. Keresztény — és veri

a mellét. Semmiért nem adná oda valását.

Néger szavakat mondunk, melyeket megtanultunk a francia regényből.

— M'barta... m'bala... m'bi... langbasszi...

— Dehogy, dehogy — és mosolyog.

Általában mindig mosolyog.

— Van gyereke?

— Művelt embernek nincs gyereke.

Csak parasztnak. Uriembernek nincs gyereke.

— Nőcsábi'ó?

— Á, nőcsábitás. Fekete legény nőcsábitás. Ujjé, ilyen nőcsábitás.

Tizenegy év óta van Európában, mindig artista. Amerikában, Párisban, itt is, a leghíresebb művészekről így beszél: A „Gyuri, a Guszti, az Oszkár“.

— Mindenki jóbarátja, orfeum, színház, film, repülőgép, motorcsónak. Szereti keresztény, zsidó.

— Kedves Charleys, nem fél, hogy megeszem?

Erre a kérdésre elsápadt. Az az elfeketedett.

— Miért? — kérdezte.

— Fehérember megeszi a feketét.

— Dehogy.

— És a fekete a fehéret?

— Az se bántja. Szereti. Nagyon szereti.

— Jó lehet egy feketének ennyi fehér között. Ez szabadságot, függetlenséget jelent.

Sárga cipő van rajta. Az arcával együtt fekete-sárga.

— Túrtek? — kérdezzük.

Nem érti. Majd másra térünk:

— Játszott-e már fehér embert? Például Hamletet?

— Nem.

— Nem is szándékozik?

Tagadó választ kapunk.

— Mennyit keres?

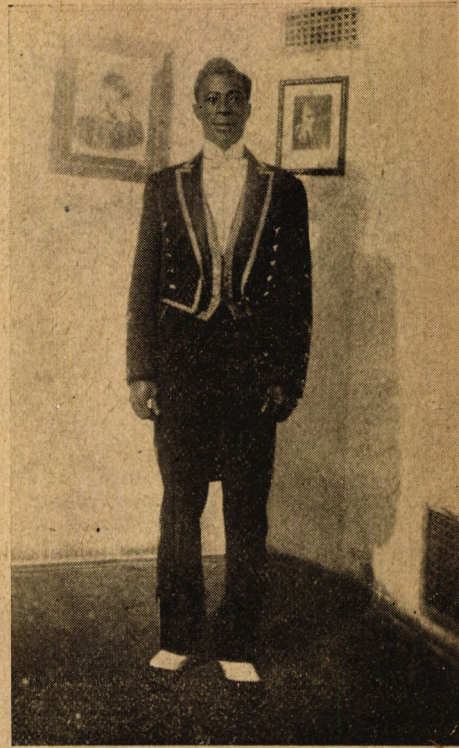
— Végzsinházban 2000 korona minden föllépés. Egy hónapban kávéházzal, orfeummal együtt 160.000 korona. Apja ültetvényes Philadelphiában — folytatja. Minden hónapban kétszáz dollárt küld. Semmi baj. Saját lakása van. Nyáron Siófokon shimmyzik. Itt a legjobb. Magyar emberek nagyobb szeretem, mint Amerika.

— Charleys, maga a fehér néger.

— Fehér, fekete mindegy.

— Hát mi fontos?

— Szép cipő, szép ruha, szép nő. Piálni és kajálni — sőt — inni és enni.

GREEN'DY CHARLEYS

Vígsház — A kis cukrászda

A magyar akadémikusok nem tudnak annyi csibész-szót, mint Charleys, ki az orfeumokban, mulatókban, kávéházakban nőtt fel, itt szivta magába az artistanyelv szellemét. Nyelvlekkéket lehet tőle venni.

— Meg a dohány — teszi hozzá — az is fontos.

Eláruljuk neki, hogy a cigarettában is dohány van, nemcsak a pénztárcában.

— Á — szólt és nagyot nevetett, mint valami jó tréfán.

Megesküdtünk neki. Nem hit'e el...

Kosztolányi Dezső

Szerzők sztrájkja

Nem tudom, hogy a Nemzetivel

Mért tartanak a szerzők haragot,

Egy házi szerzője van: a Shakespeare,

Az sem ír több új darabot.

Bolond Istók

Bemutató a Városi Színházban

Petőfi génuszának halhatatlan szelleme százesztendőös távolságon keresztül világitó tüllel, isteni őserővel, a zseni örökéletének döbbenetes energiájával támadt fel ma. Nemcsak az az ország ünnepli Petőfi Sándort, amely büszkén, bár egyelőre nem boldogan vallhatja fiának, hanem az egész világ, mindenütt ahol művelt emberek élnek, ahová a betű hatalma el tudott jutni.

Az ünnepek díszes sorozatába most sorakozott be a Városi Színház, ahol a Petőfi centenárium alkalmából, előadták Sas Ede, Bihari Ákos és Szabados Béla népies daljátékát a *Bolond Istókot*, amelynek szövege könyve a halhatatlan költő ugyanilyen című elbeszélő költeményének nyomán készült.

Petőfinek számos, vagy számtalan olyan kisebb terjedelmű elbeszélő költeménye van, amelyeknek anyaga bőségesen elegendő volna arra, hogy egy szinpad estét kitöltsön; különösen alkalmas erre a célra *Bolond Istók*, amelynek cselekménye színes, romantikus háttere, dus matériát szolgáltat a szinpad képek mozgalmasságához. A János vitéz után, ime, Petőfi Sándornak másik nagy munkája is szindarab formájában kerül a közönség elé. Ez a darab, amely a Városi Színház szinpadján a bemutató alkalmával nemcsak alkalmi darabnak bizonyult, hanem hosszú, sőt tulzás nélkül mondhatjuk örökéletű szinpad értéknek, teljes mértékben rátalált a közönség szívére és arra a sikerre, amelyet a szerzők munkája megérdemelt.

Sas Ede a költő munkájának nagy lelkiismeretességével és avatottságával nyult hozzá Petőfi verséhez; szent tiszteletben tartotta a cselekmény fonalát, a költemény stílusát. Az alakok megrajzolásánál is a lehető mértékben ragaszkodott az eredeti jellemekhez, csak annyiban eszközölt változásokat, amennyiben azt a mai szinpad kerete megkívánta. Bihari Ákos kiváló szinpad érzékkel és egyben írói ötlettel segítette Sas Edét a darab megírásának munkájában, úgy, hogy a szerzőtársak teljesen egyenlő mértékben veszik részüket a sikerből.

A darab zenéje önálló, nagybecsű értéke lesz a magyar zeneirodalomnak. A *Szép Ilonka* és a *Bolond* illusztris zeneszerzője hosszú évek alatt összegyűlemlett ihletét, melódia bőségét helyezte el ebben a népies daljátékban, amely a klasszikus magyar zeneirodalomnak újabb nagybecsű művet ajándékozott. A népies magyarság mellett erősen kiütözik a partitúrából a szerző kiapadhatatlan invenciója, nagy zenei tudása, hangszerezési művészete. Minden egyes szám külön érték

NAGY IZABELLA és CSELENYI

Városi Színház — Bolond Istók

Mészöly telv.

és egészben, régen nélkülözött, hiányzó gyöngyszeme zeneirodalmunknak.

A Városi Színház tudatában volt annak, hogy ezt a darabot csak méltó keretek között hozhatja színre és ezért arra igyekezett, hogy úgy az új előadás színészi része, mint rendezése és kiállítás, díszletek és ruhák tekintetében, egyaránt tökéletesen stilsos legyen.

Sziklai József a Városi Színház főrendezője rendezte a darabot és lehet mondani, hogy teljes mértékben visszaélte lelkét, rendezői fantáziával abba a korbá, amelyben a Bolond Istók cselekménye lejátszódik. A színpad minden vonatkozásban stilsos, öltözékek, díszletek között semmiféle anakronizmus, semmiféle disz-

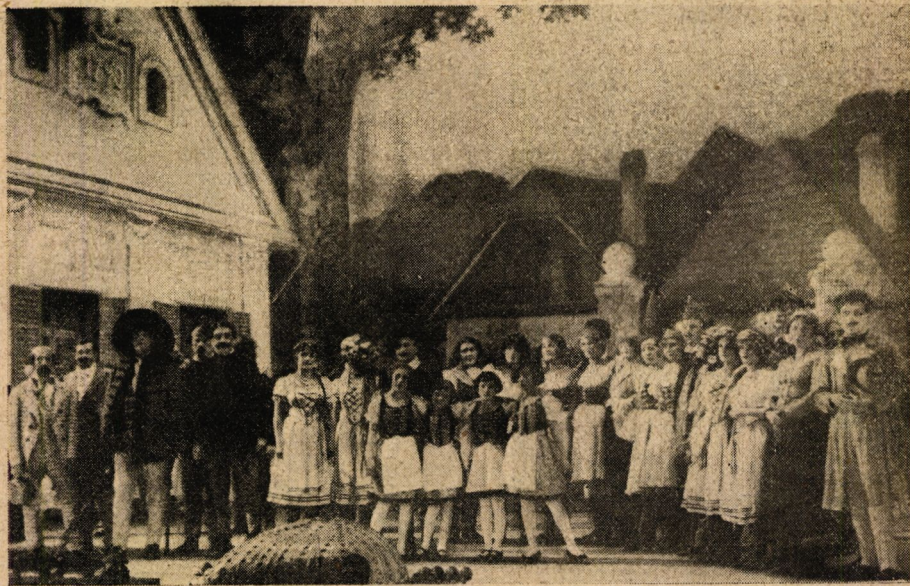

ABONYI MARIANNE és HORTI
Városi Színház — Bolond Istók *Mészöly felv.*

nancia nincsen; minden a lehető legtökéletesebb. Különösen szépen mozognak a tömegek az előjáték hortobágyi jelenetében és a két fináléban, mintaszerű rendezői ökonomiával.

Az előadás színészi részének legbecesebb értéke természetesen Nagy Izabella, akinek Isten áldotta tehetsége követelően kiáltja bele a magyar közvéleménybe: Támasszátok fel a népszínművet!

Mintha nem is a színpadon látná az ember ezt a leányt, mintha ott született volna a hortobágyi pusztán és pólás korától nőtt volna vele együtt a magyar föld, a magyar lélek, a magyar asszony minden jellegzetes tulajdonsága. A Bolond Istókban Boriska szerepét játssza, egy paraszti szobaleányt. Minden mozdulata, min-

A Bolond Istók első felvonásának díszlete

Harsányi felv.

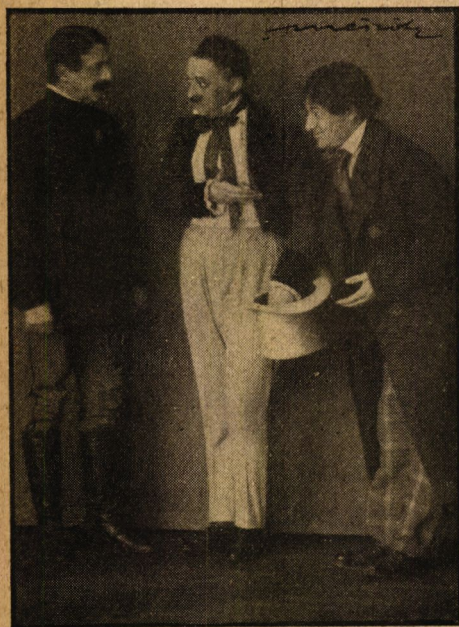
den hangja elragadó, közveltsége, bájossága, szilajsága olyan pazar kelléktárát koncentrálják, a szinpadai sikerek, amelyekkel még kevés színésznő rendelkezett. Nótái, táncai felpeszditik a közönségben a vért, szinte szeretne az ember felkelti a helyéről a nézőtérre; felrohanni a szinpadra derékon kapni Nagy Izabellát és vele együtt táncolni. Nemcsak nagy színésznő, de *nemzeti kincs* Nagy Izabella, akire a szinpad és a magyarság szempontjából egyaránt missziószerű feladatot várnak.

A másik női szerepet, Ágneszt, a színház új tagja, *Abonyi Marianne* játszotta. Végtelenül poétikus, kedves lebilincselő jelenség, aki magával hozta ebbe a szerepbe lényének minden fiatalos báját, az énekrészekbe hangjának kellemesen csengő üdeségét és játékbeli készségét. Pompásan megállotta a helyét a Városi Színház szinpadán, nagyszerűen illeszkedett bele az együttesbe, amelynek kétségkívül igen becses tagja. A címszerep *Cselényi József*nek hozott maradandó értékű színészi sikert. Meglátszott alakításán, hogy teljesen átértette és átérezte

NAGY IZABELLA és SZIKLAI
Városi Színház — Bolond Istók

Mészöly felv.

PÁZMÁN, GÁBOR és KRASZNAI
Városi Színház — Bolond Istók

M'észöly felv.

szerepének minden szituációját. Csapongó temperamentummal, sok szívet, kedéllyel játszott, nagyszerűen énekelt, egyszóval minden tekintetben rászolgált azokra a zajos tapaszokra, amelyekkel a publikum nem is farkaszkodott. *Sziklai József*nek jutott a darab egyik legsikerültebb figurája Gergő kocsis szerepe. Ebben a szerepében is bebizonyította *Sziklai József*, hogy színészi skálája a legkülönbözőbb feladatokkal is játszói könnyedséggel birkózik meg. A drámai színész intelligenciájával és az operett színész temperamentumával formálta meg ezt a kedves figurát, amelynek minden tollvonása egy-egy pompás megfigyelés, lélekből jövő intuición. Nagy Izabellával olyan pompás két jelenete van *Sziklai Jósának*, amelyeknél kedvesebbet, vidámabbat régen nem láttunk szinpadon. Két komikaszerep is van a darabban, *Órley Flóra* és *Mihályfy Julia* játszották stílusos humorral, a tőlük megszokott igazi komika temperamentummal. Pompás feladata volt *Horti Sándornak*, aki *Jablunka Janó* végtelenül mulatságos figuráját közvetlen hu-

morral, sok ötlettel játszott. Gábor Ernő, Késmárki Kázmér szerepében újabb bizonyosságát adta kiváló színészi kvalitásainak, igen eredeti alakot formált. Sik Rezső az öreg Balázshalmit személyesítette meg becses drámai talentumának legértékesebb eszközeivel Krasznai Elek, Blázi István, Paksi Sándor ügyesen játszottak három komikus figurát, Pártos Klári, Puskás Dániel, Pécsi Lajos, Vadász Ferenc, Kalocsai Ferenc, Kalocsai Ferencné, Farkas Lajos, Sándor István kisebb szerepekben jeleskedtek. A zenekar élén kiváló munkát végzett Friedl Frigyes.

A Bolond Istók tartalmát iskolás tanulmányai-
ból ismeri
mindenki,

GÁBOR ERNŐ

SIK REZSŐ

HORTI SÁNDOR. Városi Színház — Bolond Istók

mégis elmondjuk itt pár szóval a három felvonás és előjáték cselekményeit.

Az előjáték a hortobágyi pusztán, Balázshalmi György tanyáján történik. Vig élet van a pusztán a pásztor nép körében, de annál szomorubb a gazda. Fiát évtizedek óta nem látta, harag választja el őket egymástól. És nem látta egyetlen kis unokáját sem, aki

után pedig nagyon vágyódik öreg szíve. A zivatar beveri a pusztára Bolond Istókot, a vándorló szelkergető poétát, aki megígéri az öreg Balázsfalvinnak, hogy hirt hoz néki unokájáról. Istók felkerekedik és elindul a fiatal Balázsfalviék portája felé. Utközben találkozik Késmárki Kázmérral, az állítólagos felvidéki földesurral, aki esküvőjére megy, mert feleségül veszi a szép Balázsfalvi Ágnest. A vőlegény ural együtt mennek hitelezői is, hogy a hozományból mindjárt megkaphassák követeléseiket. A vőlegény

kocsisa az uton részegre issza magát és Istók szegődik be a helyébe, így jut el Balázsfalviék-hoz, ahol megtudja, hogy Ágnes nem szereti a vőlegényét, csak apja kényszerítése miatt megy hozzá. Istók nem hagyja ennyiben a dolgot, közvetlen esküvő előtt megszökteti Ágnest és elviszi nagyapjához. Az öreg Balázsfalvi véghetetlen örömmel fogadta unokáját. Istók, miután dolgát végezte, elakarmenni, de Ágnes nem bocsátja. Rövidesen megérkeznek a hitelezők is, akik üldözésükre indulnak, hogy visszavigyék a szökött menyaszszont és így hozzá juthassanak a hozományhoz. Az apa is eljön leányáért, de a nagyapa heves jelenetek közben veti szemére fiának, hogy leányát olyan házasságra akarja kényszeríteni, ami néki boldogtalanságot hoz. Ágnes, hogy apja parancsát tel-

jesítse, kijelenti, hogy feleségül megy Késmárkihoz. Bár Istók nem árulja el, hogy milyen terveket forral, de azért még se mond le, hogy ezt a házasságot meghiusítsa. Úgyes ötlettel bizonyítja, hogy Késmárki hozományvadász; azt mondja néki, hogy Ágnesnek nincsen hozománya, minden Treszkáé. A vőlegény nyomban átvágtat Treszkához, a vénkisasszonyhoz. Istók leleplezi a ravasz kópét és az övé lesz Ágnes keze, annál is inkább, mert közben édesapja is kibékült az öreg Balázsfalvival.

A cselekményt Petőfi csodálatos verssorain szövik át, amelyekhez szerényen bár, de teljes művészettel simulnak Sas Ede rimei. Az előadás előtt Bihari Ákos mondja el Sas Edének erre az alkalomra írt gyönyörű prólogusát, amelyet itt közlünk:

*

Akik elédbe esténként kiállunk
És otthonunk e forró, drága ház,
Bizonytalan ma a léptünk, a szárnyunk
S elfog valami csodás lámpaláz . . .
Mikor ünnepre hívnak a harangok
És oltárok lobbannak szertesét:
Szabad megütnünk könnyű, játszi hangot,
És szöni himes, figurás mesét?
Méltó-e hozzá más, mint Tedeum,
Világrajóttét köszönő ima,
Szabad-e, áhitatos publikum,
Bolond Istóknak megszólalni ma?

Ki itt termettél, rónánk ős rögeből,
Magyar földünknek zenge lelke te!
Ki ugy szállottál le hozzánk az égből
Mint a magyarok Istene szeméből
Fényes örömkönnny pergett volna le . . .
Jöttél, hogy szived, véred áldozd értünk
S megajándékozod kincseinkkel népünk,
Amiket senki nem rabolhat el,
Hogy veled mindig gazdagok maradjunk
S bár maitalócok ülnek tort ma rajtunk,
Nézzünk Reád életre gyulva fel,
Mert eltiporva, koldussá rabolva,
Fejét a magyar mégis büszkén hordja,
Mikor Petőfit ünnepel!

Veled telik meg ma is ez a hajlék,
Amikor hetykén, vig mókáival lép
A színe Istók, a kóbor levante,
Akit Muzsád jökedvében teremt,
Kit sorsa haragja verhet erre, arra,

NAGY IZABELLA
Városi Színház — Bolond Istók

Mészöly fe v.

Csak füttyörész a tomboló viharba.
S ha roskadozót lát és csüggedőt,
Meleg szívére öleli fel őt,
És hirdeti: az örök Szeretet
Ott fenn is él a csillagok felett
S elhozza majdan a diadal napját
A töröknek az égi szent igazság...
Hallga! Ki mondja e proféciát?
Istók, a garabonciás diák?
Az Ő szózata cseng e jós igékbe —
Nagy, nehéz próbát, mártírsorsok népe,
Ki szintén fürgegetet törzs tova:
Petőfi szól: Ne csüggedj el soha!

Ó drága árnyék, légy hát, légy közöttünk,
Szállj le országod magasságiból
Hozzánk, kik tarka bokrétát kötöttünk
Lelked mosolygó vadrózsáiból.
S ha fölzendül ez estén tán a taps,
Tudjuk: tiéd az, babért csak te kapsz,
Költő, muzsikus, színjátszó sereg
Ma mind csak halvány, csöpp bolygók vagyunk,
Te vagy a Nap, tőled ered
Minden sugár, ha mit talán kapunk.
Nevednek így szenteljük ezt a házat,
Miénk csupán a hála és alázat,
Mellyel meghajtjuk áldozó fejtünk
S ajkunkon dallal, szívünkben imával

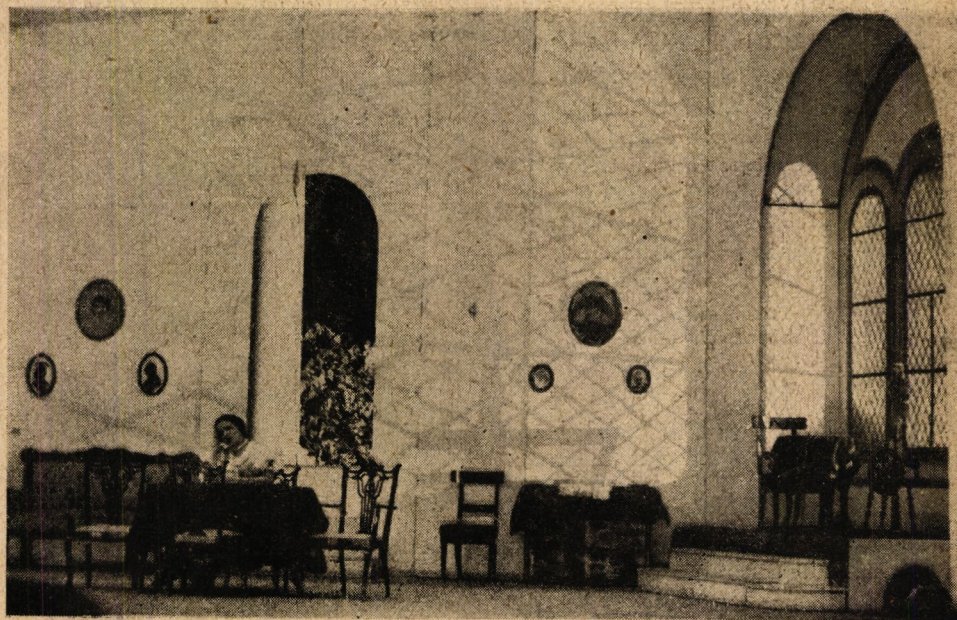

CSELENYI és ABONYI MARIANNE. Városi Színház — Bolond Istók *Mészöly felv.*

Szebb, jobb jövődnök reménybalsamával
Szegény színjátszók, így ünnepelünk...

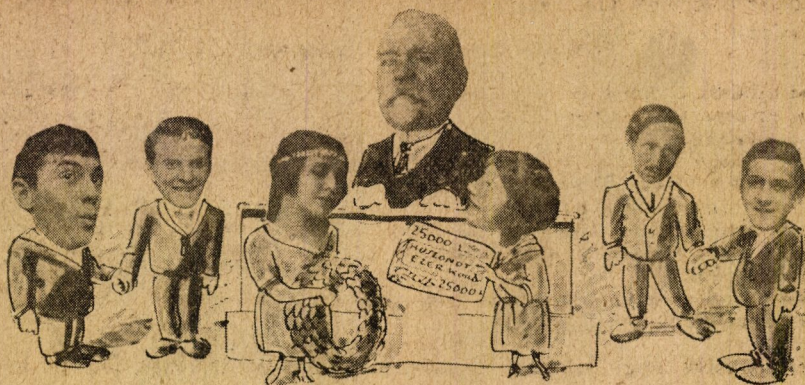
Petőfi népe! Ünnepelj velünk!

A prologus után, amelyet Bihari Ákos nagy művészettel szaval el, minden este lelkes tapsok hangzanak fel a nézőtérén.

A Bolond Istók második felvonásának diszlete

Mészöly felv.

A fiatalok, akiket Rákosi Jenő megdicsért
Pethes, Verebes, Darvas Líli, a nyertes Vaszary Piri, Salamon és Berzsi Rákosi Jenő előtt

Alfred Savoir új darabja a Renaissance Színházban

Bárdos Artur, a Renaissance Színház igazgatója napi 14 órát dolgozik új színházában, hogy kitűzött művészi feladatait most már az új hajlékban váltsa valóra. Kora délelőtt megy be irodájába és rövid ebédidőmegszakítással késő estig dolgozik; fogadja a szerzőket, darabokat olvas, szerződötéseket végez vagy a próbákat vezeti. A Mandarin kivételes sikere Csontos rendezői munkáján és a szereplők kitűnő játékán kívül már az ő érdeme, mert nemcsak részt vett a darab utolsó, legfontosabb próbáin, de már az eleven, pergő játékmenetet is ő irányította.

A Mandarin egyelőre táblás házakat vonz, de Bárdos Artur ki akarja építeni a színház repertoírját és már próbáltatja a színház kövélkező újdonságát, Alfred Savoir „Banco” című vígjátékát, Savoirt nem kell külön bemutatnunk a magyar közönségnek. Bemutakozása három hónappal ezelőtt már megtörtént a Belvárosi Színházban, ahol vígjátéka, a Kékszakáll nyolcadik felesége kivételes sikert ért el. Savoir ezzel az egy darabjával éppen olyan kedvelt ismerőse lett a budapestieknek, mint Tristan vagy Verneuille.

Új darabja a Banco, amelyet Heltai Jenő csillogó nyelvezettel és új ötletekkel feldiszigelve fordított magyarra, egyenértékű a Kékszakáll nyolcadik feleségével, amely oly sikert aratott. Vidámság, finom helyzetkomikumok, ragyogó dialógusok jellemzik a Bancót, társulva fölényes derűvel, ami azonban sokkal diszkrétebb, semhogy cinizmusnak ne-

vezhetünk. Főhőse a nagyvárosok ismert figurája a javithatatlan kártyás, aki az ördög bibliáját mindennél előbbre helyezi.

A darab szűzsége pár mondatban a következő: A javithatatlan kártyás megnősül, elveszi egy kis unokahugát, aki azt hiszi, hogy tud valamit faragni a könnyelmű fiúsból. Ám az asszonyka szépsége és akarata se tudja megtörni a varázslatot, az ifjú férj már a nászuton napokig nem mozdul ki a kártyaszobából. Ilyen körülmények között az asszony kénytelen lemondani kitűzött céljától, elválík és ismét feleségül megy ezúttal egy „rendes” emberhez.

Az új házaspár nyugalmát megzavarja hő-sünk, aki közben híres aviatikus lett. Egy alkalommal, mikor utódja nincs otthon, a régi férj jogán belepózik a volt felesége hálószobájába. Szerelmét vall, már-már visszahódítja az asszonyt, amikor a hálószobában egy csomag kártya akad a kezébe. Nem tud ellenállni régi szenvedélyének és kártyázni kezd az asszonnyal, volt feleségével, akit imád. A hálószobában a játék nagy tétbe megy, nemcsak, hogy mindenét elveszti, de elveszti az asszonyt is, mert a játkszmával bebizonyította javithatatlanságát.

A Renaissance Színház próbáin napról-napra erőteljesebben bontakoznak ki a vígjáték finomságai. Csontos Gyula nagyvonalú művészte tobzódhatik a főhős érdekes jellemének ábrázolásában.

Szenes Béla új regénye a Színházi Életben:

„Manci nem akar színésznő lenni“

Szenes Béla, a „Gazdag lány“ és a „Buta ember“ szerzője, a Színházi Élet kedves Szenes embere, új színházi tárgyú regényt fejezett be. Az új Szenes-regény közlési jogát a Színházi Élet szerezte meg, s legközelebbi számunkban már meg is kezdjük közlését. Csupa izgalom, érdekesség s emellett csupa báj, költészet, finom humor ez a regény, címe:

„Manci nem akar színésznő lenni“.

Már a címe elárulja, hogy valami egészen különös történet ez a regény, mely egy csodálatos Manciról szól, aki ellentétben a világ valamennyi Mancijával — nem akar színésznő lenni.

Külön érdekessége a regénynek, hogy illusztrációit, a magyar piktúra egyik legizmosabb reprezentánsa:

Pólya Tibor

készíti. Reméljük, hogy Színházi Élet olvasó közönsége szívesen fogadja majd Szenes ember új regényét.

Öreg színészek karácsonya

Csodálatosan szép és megható ünnepség volt karácsony előtt a New-York kávéházban. Az étteremben hosszú asztalt terítettek, amely mellett százyolcvannég régi, veterán magyar színész foglalt helyet. Azért jöttek ide, hogy átvegyék azt az ötezer koronás karácsonyi ajándékot, amelyet a Kővessy Albert-asztaltársaság gyűjtött a számukra és elfogyasszák a habos kávét meg a kuglófot,

amellyel a New-York részvénytársaság vendégelte meg őket.

Kővessy Albert asztaltársasága, amelynek tagjai: írók, színészek és a színészet lelkes barátai, két hónapig tartó jószívű munkával gyűjtötték össze azt a 700.000 koronánál nagyobb összeget, amellyel az elmúlt idők színpadi nagyjainak karácsonyát megédesítették.

INTIM PISTA, milyen volt a karácsony az idén?

— Abból az egyből ítélve, amelyet én láttam, nagyon szép volt. Jómagam ugyanis Beöthy Lászlóékhoz voltam meghíva karácsony estéjén, ahol csak a család és a rokonság tagja, valamint a legbizalmasabb barátok voltak meghíva, de ezek aztán akkora vacsora-asztalt tettek ki, hogy bátran Jézuska-bankettnek is lehetett volna nevezni. A többi karácsonyokról is csak szépet és jót hallottam. Ámbár az általános áttekintés azt a végeredményt adja, hogy az idén a Jézuska csak úgy módjával adakozott. Ha az ideai angyalfiákat összeadnám, abból számjegyekben sokkal több jönne ki, mint tavaly, de aranyvalutában sokkal kevesebb.

— Ajánlja ezt a jóvátételei bizottság figyelmébe.

— Ha beszélek vele, mindenesetre. Az „Aranymadár“-bankettet viszont óvatosan le fogom tagadni. Mert ott roskadozott az asztal a sok mindenféle jótól.

— Hol volt a bankett?

— Olyan helyen, amely a jelen-voltakban a régi emlékek egész sorát ébresztette fel: a Bálint Dezső igazgatói irodájában. A Royal-Orfeum néhai igazgatója, a szegény, kedves Bálint Dézi, nagyon szerette ezt az irodát, azután meg szenvedélyes vendéglátó házigazda is volt, így aztán minden legcsekélyebb alkalmat megragadott, hogy vacsorát adjon. Ezek a vacsorák felejthetetlenül kedves és vidám vacsorák voltak. De szegény Dézi tragikus körülmények között meghalt Bécsben, és az irodája azóta komor és néma maradt. Három és fél esztendő telt el azóta és most, mikor az „Aranymadár“ olyan példa nélkül álló sikert aratott, a Royal-Orfeum igazgatósága nem tudott szebb diszt adni a kétszázadik előadás házi ünnepejének, minthogy az ünnepi vacsorát a Dézi irodájában rendezte, ahol most Kovács Jenő neki a méltó utóda. A vacsorán jelen voltak Bálint Dezső nővére, Pickné, és a férje is, akik az orfeumnak most tulajdonosai, továbbá Kovács Jenő igazgató, Zerkovitz Béla, Harmath Imre, a szereplők, — persze kiki a feleségével, — de ott volt az orfeum színpadának derék nem szereplő személyzete is, sugó, ügyelő, a diszletmester és mások. Az első felköszöntőt Kovács Jenő tartotta, aki Picknét köszöntötte fel. Nagy derűtséget keltett Zerkovitz Béla tósztja, aki poharát vidám önróniával az „Aranymadár“ távollevő zeneszerzőire üritette. A vacsora reggelig tartott és hangulatát eléggé jellemzi, hogy a bülfében mintegy ötven korhylevest szolgáltak fel, noha a jelenlevők jóval kevesebben voltak. Akik részt vettek, még most is emlegetik a diszvacsora egyes fogásait,

Menu

BUDAPEST
922. IV. 24.

ERŐLEVES CRÉSÉLESEN

FOGÁS CHAMBORD MÓDRA

BELSZÍN ANGOLOSAN

PULYKA SÜLT
FRANCIA KÖRTE'S
VEGYES SALÁTA

PARFÉE

TEKETE

LITTE CASINO
BUFFET

KORHELY LEVES

Az Aranymadár kétszázadik előadása után rendezett bankett menükártyája.

különösen a parfét, amely egy óriási aranymadarat ábrázolt.

— Mi újság a színházaknál?

— Mindenütt Petőfi megünneplésére készülődnek. Legkíválóbb az erre leghivatottabb színháznál, a Nemzetinél, amely a nagy költő emlékének Herczeg Ferenc „A költő és a halál” című darabjával fog hódolni. A darabról előre nem árulhatok el semmit, de elmondhatom Herczeg egy kijelentését a darabról. „Sok darabot irtam már, — mondta Herczeg, — egyik-másiknak talán volt is valamelyes sikere, de valamennyi között ez a legkedvesebb, legszeretettebb darabom”.

— Mit csinálnak a Vigszínháznál?

— Ott most attól félnek, hogy Heltai Jenő nikotinmérgezést fog kapni. A minap ugyanis egy hollandi ismerőse járt Pesten és egy kis hollandi pipát hozott neki ajándékba. Mikor átadta Heltainak, hozzátette, hogy ez a pipa nagyon érdekes pipa: mikor szívódik, lassanként egy szélmalom rajza fog kibontakozni rajta. Heltai most folyton a hollandi pipát szívja. Alig várja már, mikor tűnnek elő a szélmalom vonalai és ezért éjjel-nappal pipázik:

— Rég nem beszélt a Renaissancról.

— Ott most Völgyesi doktornak, a hipnotikus orvosnak, legújabb csodatételéről beszélnek. Horváth Éva, a színház fiatal tagja, Góthék növényéke volt. Igen tehetséges színésznőnek találták a mesterei, csak az volt a baj, hogy az ifjú primadonnajelölt képtelen volt a rö betűt kimondani, mindig fő betűt mondott helyette. Például Csortos főrendező ur helyett azt mondta, hogy Csoftos főfendező úf. Így pedig bajos a nagy primadonnának utjára lépni. Horváth Éva tehát Góthék tanácsára elment Völgyesi Ferenchez és hipnotikus kezelésnek vetette alá magát. Két hét után fellépett és úgy ropogtatta a rö betűt, mint a cukrot.

— Magyar és Király Színházokról?

— A nagy sikerek felé lármások, befelé csendesek szoktak lenni. Mind a két színháznál a szakadatlan táblás házak egyhangúsága honol. Eleve ség az olyan házi események okoznak, mint annak a kedves színésznőnek az elszólása, aki elandalodva hallgatta a színpalak mögött az Égi és földi szerelem negyedik képének Chopin-zenéjét és így sóhajtott fel: „Jaj de szép zenéket is irt az a Schopenhauer...”

— Pletyka?

— Elmondom az 1922. év záróplettykáját. Faragó Jenő egy idő óta különváltan él a feleségétől és a Royal-szállóban lakik. A minap elvitte a három kislányát a Nemzeti Színház délutáni előadására. Felvonásközben, mint figyelmes apa, pár darab süteményt vitt be a gyerekeknek, még pedig szám szerint négy darabot. Mindegyik gyerek megevett egy süteményt, egy darab tehát ott maradt a papírtálcán. Erről az egyről a gyerekek azt határozták, hogy hazaviszik a mamának. A legkisebbik Faragólány, Rézi, sokáig nézte-nézte a mamának szánt süteményt, aztán egyszerre hirtelen felragadta és beleharapott „Mi az, — kérdezte Faragó a lányát, — hát nem viszed haza a mamának?” A kis Rézi tele szájjal felelt: „Nem érdemes, a mama ugyem szeret téged.” Vizionlátásra.

Halmai Tibort aki a napokban inrándulás miatt pár napig feküdt meglátogatta Ferenczi Frigyes főrendező.

Papp felv.

KÉPZŐMŰVÉSZET

Lehel Mária

Tíz év előtt tűnt fel a *Nyolcak* kiállításán és azóta rendszeres és megbecsült kiállítója volt a néhai Művészháznak. A háboru alatt a Művészház bezárult és az a társaság, melyhez Lehel Mária is tartozott, szétszóródott. Környezete híján így nem szívesen és ritkán állít ki: tavasszal lesz gyűjteményes kiállítása. — Sokan fognak rá emlékezni, hogy fellépésével annak idején mily szimpatikus meglepetést keltett. Ő volt az első magyar festőnő, aki kezdő műveivel is túllépet a dilettentizmus nivóján és mindjárt imponáló versenytársa lett férfitársainak. Csodálták alakjainak bátor vonalvezetését, egyszerűen „férfias” előadását. Ujabbán már nem áll egyedül a „férfias” festőnők közt. Egyre többen jelentkeznek az olyan művésznők, kiknek festését komolyan kell venni, kik akkora mesterségbeli készséggel rendelkeznek és annyi temperamentummal, hogy ez már szinte sok. Szinte tultesznek már vele a férfiakon; s ha így folytatják temperamentumukkal, hozzájuk képest a férfiak „nőiesek” lesznek. Nos, ez Lehel Máriára nem vonatkozik. Ő oly bátran kezeli az ecsetet, mint a nők és oly gyöngéden rajzol, mint a férfiak. Festését bizonyos erélyesség mellett finom kecsesség jellemzi, melyről művész nem mondhat le.

Eleinte aktos kompozíciókat ábrázolt, melyek meséje, cselekménye

mellékes volt. Ám egy idő óta Magdolnát, könnyező apácákat, szibillákat, „Halálvágyat”, Lukrécia-t festett. Kicsorduló érzés fejeződik ki e képekből. Lukréciaival azonban hirtelen beszűntette a meghasonlott nők sorozatát. Ez a Lukrécia egy nehéz esésű lila függöny előtt fájdalmas kifejezésű arcát hátravetve egyik kezével peplumát magasra rántja, míg a másikkal magába szur. A villogó fehér lepelnek riasztó expresszionista hatása van. No, de az történt, hogy miután nagy fáradtsággal dolgozott a bonyolult mozdulatu akton, egy hónapi munka után figyelmeztettem rá, hogy Lukrécia a balkezevel a jobb szívébe dőf. Tudniillik, hogy Lehel Mária, aki nehezen talál magánál szebb modellt, inkább a legnehezebb mozdulattal is elkinlódik a tükör előtt, de nem bajlódik félszeg modellekkel. Most is magasra emelt karjának csuklójáról egy odakötözött lepedőt csüngetve kepe előtt hátra és előre lépegetett az ő szszhatást figyelni. Ecsetjét pedig, mellyel a színeket rakta fel, időnkint megfordítva hegyét szívének irányította. S egy hónapig, nem vette észre, hogy a tükör fordítva mutat.

A Cennini-Társaság a Nemzeti Szalonban

Hende Vince, Leszkovszky György és Diósy Antal

Még ki se igen hurcolkodott a Szalonból a Szinyei-Társaság, mikor már ráköltözött a Cennini-Társaság. Nem is egy heti szünet után, Szilveszternapján a Nemzeti Szalonban a Cennini-Társaság kerül sorra, melynek ez a kiállítása a második szereplése. Két év előtt nagy sikerrel mutatko-

zott be három tehetséges, komoly törekvésű tagja. Mindannyian a gödöllői iskolából kerültek ki és Kriesch mester nemes hagyományait Követik. Dekoratív feladatokat keresnek: ez felel meg stíljüknek, mely az angol preraffaelizmussal van rokonságban. A Raffael előtti primitív meste-

Dante és Beatrice, gobelin. Tervezte DIÓSY ANTAL, a Textilműhely szövése

rek alkotásait szüziés báj, elragadó ügyetlenség jellemzi és az angol Burne Jones és társai művészi kifejezésükbe a quattrocentonak eme szüziés primitivségét kívánták belevinni. Szándékuk azonban annyiban maradt: a programmnál, mert nem ösztönükből fakadt, mely inkább elegánsra formálta rajzukat. Deszillált elegancia vonul végig alakjaikon, melyek nemes szentimentalizmust fejeznek ki. Hende Vincének, Leszkovszky Györgynek és Diósy Antalnak is nagy tudásáról és csiszolt izléséről kellene lemondania, hogy megközelítse azt az idéten bájít, ami a quattrocento alkotásairól sugárzik. Azonban ő előttük ott áll

Laura, LESZKOVSZKY GYÖRGY szobra

azok példája, akik a tudásról és csiszoltságról lemondtak: a dekadensek példája. És az ő lelkük a dekadenciát visszautasítja. Ahitak némileg kalligrafikus, de tiszta és minden munkájukból árad, melyet kezükből kiadnak. Pedig a dekoráló művészet minden válfaját kultiválják. Az olajfestésen kívül freskót, szőnyeget, üvegeképet, szobrot készítenek egyenlő szaktudással. Hende Vincéhez fordul minden építész, ha stilyos, szines ablakot akar terveztetni. Ő készítette a katonokat annakidején a Gellértfürdő halljának nagy ablakaihoz is. Német romantikus stilyben tervezett Parsifal-diszlet-sorozata képzelő erejéről tanuskodik. Egy olajjal gessora festett Madonnájának földöntuli mosolya a Leonardo da Vinciére hasonlít. Leszkovszky György, az iparművészeti iskola tanára; dinamikus, kifejező Ady illusztrációin kívül szobrai is figyelemre méltók. Minden hatásvadászó eszköz kiküszöbölésével, nyugalmukkal hatnak. Diósy Antal, akinek akvarell tájait megszerette a közönség, most főleg gobelinjeivel csinál feltűnést. Egyéni árnyékolása új szint visz a gobelin nemes műfajába, melyet érdekes ornamentikájával is gazdagít. Petőfi Dante és Beatrice, Kómives Kelemen, Kádár Kata című tervei a legmélyebb érzésből fakadnak. A Cennini-Társaság nagy sikerre szolgált rá.

Szines üvegekép, tervezte HENDE VINCE

MŰVÉSZEK ÖNARCKÉPEI

Az Égi és földi szerelem könyvben

Az írás, könyvben áhitatosabb, tiszteletet parancsolóbb, mint a színpadon. A szó hatalma erőteljesebb, ha el sem hangzik, csak a szem vetítő kamrája veszi fel a betűk sorát. Sok olyan szindarab van, amelynek szépségei bármilyen nagy mértékben érvényesülnek is a színpadon, a maguk titokzatos szépségeit mégis csak akkor áruljuk el, ha kettesben maradunk velük, ha olvassuk. Ilyen Molnár Ferenc szindarabja, az *Égi és földi szerelem* is, amely a Magyar Színházban halad biztos lépésekkel az első százás jubileum felé. Az *Égi és földi szerelem* most megjelent könyvalakban is, még pedig olyan művészi külsőségekkel feldiszipve, illetve talán inkább leegyszerűsítve, amilyennel hosszú-hosszu idő óta nem bocsájtottuk utjára magyar könyvet. Ebben a könyvben érvényesülnek teljes mértékben, az izlés, hozzáértés tökéletességével a könyvnyomatás művészetének törekvései. Az a nobiles írói és irodalmi érték, amely Molnár Ferenc szindarabját jellemzi, teljes mértékben kifejezésre jut a könyv külsőségeiben. Ennek az értéknek reprezentálására, az Égi és földi szerelem mindössze ötszáz amatőr példányban jelent meg, amelyeket Rippl Rónai József öt könyvmatu képmelléklete tesz még becsesebbé. Mind az öt kép Darvas Lilit, az *Égi és földi szerelem* csodálatosan ihletett talentumu főszereplőjét rajzolja meg az öt felvonás karakterében.

Ezek a képek önmagukban is nagy művészi értéket reprezentálnak rejtelmes mély tónussal, a költő gondolatainak és a színész nő ábrázoló művészetének teljes megértésével.

Az *Égi és földi szerelem* ötszáz amatőr példányát Molnár Ferenc és Rippl Rónai József sajátkezű aláírásokkal látták el. A Pantheon irodalmi intézet adta ki a könyvet, amelynek fekete kötése, aranybetűs címlapja, kiváló grafikai előállítású bibliophil szempontból a ritkaságok közé tartoznak. Ez a könyv a magyar irodalom, festőművészet és színészet reprezentánsa és e mellett élénk bizonyítéka a magyar nyomdatechnika és grafika tökéletességének, ami sok szempontból megbecsülhetetlen fontosságú. Minden kétséget kizáróan, már ma is a nagy értékek közé tartozik az *Égi és földi szerelem* könyvalakja,

KELETI ARTUR

Pax vobiscum

— Könyvkritika —

Kedves Keleti Artur, olvastam két új könyvét, S a zengő, szép sorok úgy magukkal ragadtak, Hogy prózairó tollam önkéntelen belécsap A két könyv lüktető és ódon ritmusába. Az „Angyali üdvözlét” tizenöt szelid verse Gara barátunk finom, csinos zöld köntöseben, Az éjjeli székrényem fehér márvány lapjának Már állandó lakója, hogy fel-fellapozgassam. És ah, „Pax vobiscum”. Mily tiszta, bájos

[élmény,

Mily kedves benne a bárány-epizű költő Szelid és angyali, korholó dohogása. E kedves dohogás rám nem vonatkozik, A drága Pádovát én szivemből imádom, S a könyvet éhesen és sóvárogva faltam. És mind, kik jártak ott a békés évadon Szent Antal városában s a sokszobru teret S a fűvészkeri idilljét nem tudván elfeledni: Klastrom-harangok méla, elbongó zengzetével Még bennük cseng emléke a boldog Pádovának, —

Azok nagy, meghatott és csendes szeretettel Lapozzák majd végig a „Pax vobiscum”-ot, És ujjongó örömmel keresnek ismerőst (Utcát, cégéblát, dombot vagy utcai csavargót) A Fáy szín-olasz és pompás rajzain. S ez nem is kritika, csak köszönet magának.

HARSÁNYI ZSOLT

A VESZÉLYES ENGEDÉLY. A Főváros Operett - Színház legutolsó tűzrendészeti bejárása alatt történt, hogy miután a bizottság minden szögletet megvizsgált, egy maliciózus kórista odament a bizottság egyik tagjához és a fülebe sugta:

— Kérem szépen, ne tessék megadni az engedélyt, mer ez egy nagyon veszélyes színház.

— Mért olyan veszélyes? Kérdezte a bizottsági tag, aki valami új tippet szimatolt a levegőben.

— Azért — felelte titokzatosan a kórista, — mert hogyha erős földrengés jönne, összedülne.

A KIS VERESHAJU

REGÉNY

Írta: MÓRICZ ZSIGMOND

Major Henrik rajzaival

(15.)

12.

Az uzsonna búbajos hangulatban folyt. Mikor már az első lázon túl voltak, megindultak a szokásos tréfák.

Mindenki folyton kacagott a sziporkázott, ezzel újabb meg újabb kacagások virágesőjét rázva fel. Most megint egész új színben tűntek fel az egyéniségek, akik észrevétlenek voltak az életben, az asztal mellett, mintha igazi területükre jutottak volna, kilobogtak. Ferke itt volt aztán elemében, pláne most, boldog vakmerősége tudatában. Mint egy páva ragyogtatta ki magát, jókedvét, jószívét, gyönyörű hangját s oly bátran és feszitelenül zengett, mint a tavaszi szél az

volna, hogy ilyen nagy nő tud lenni az asztalnál.

S még mikor vége volt a jó uzsonnának, csak akkor tűnt ki igazán a természetes világrend kialakulása, az ember nem is hinné, úgy megy az épen, mint a világrendben: a Margit naprendszerében ott voltak a kisebb égitestek Hamza Lotti, szóvalan örök kedves mosolyával, szerényen és boldog szerelemtől sugárzó Józsiájával felszerelve, Kraft Léne boldogtalanul, árván s mégis idevonzódva, hogy csak távoli sugarait és érezze hűtelenjének a szilaj Ferkének.

A másik naprendszer Kolacskovszky Irén

... mint egy régészeti lelet ...

erdő felett. Gáger Lojzi viszont, aki máskor csak épen ágáló, nagyot mondó ficsur volt, most kinyitotta kedélyének bűvös zsákját s áradt, áradt belőle a tréfa, hogy mindenki dült a kacagástól.

Ezek ketten vitték a szót, egyik a felső asztalon, másik az alsón. Véletlenül együvé kerültek az uzsonna elején, de Gáger Lojzi hamar szökött a másik asztalhoz, nemcsak azért mert Ferke nagy konkurrens volt, hanem legfőképpen a kis Kolacskovszky Irén miatt.

Lassacskán két centrum alakult ki, egyik a házikisasszony volt, s körülötte bolygván Ferke, Józsi és Ritter Aurél, a másik Kolacskovszky Irén volt, akit Gáger Lojzi, meg Noll Téblí környezett. A kis Irén, aki alamuszi különben, senkise hitte

Gáger Lojzijával a körülötte Pelargus Illa, aki idős leány létére halálig behódolt, legalább az egy délutánra a főjegyző lányának. Glevitzky Lila, mint fiumentes kacagólány, hol itt, hol ott tűnt fel s egyáltalán nem volt otthona, az összes fiukban garázdálkodott, de kedves volt, egyet sem kezdett ki, csak épen röpöködött virágról virágra, mint a kis méh ... ez még nem gyűjt ... ez még csak vigad.

Mert különben úgy tűnt fel az egész társaság, mintha előre megbeszélt találkahely lett volna a nagy kert, a lefelé hajló domboldal, ahol a szép terebélyes gyümölcsfák alatt egymást kereső, egymásra találó párocskák cikáznak.

Csodálatos: ezek a fiatalok nem is ismerték egymást, csak szemmel, messziről, kö-

zönyösen érdeklődve keresték talán a pillantásukkal egymás lelkét: ime csak a legkisebb alkalom jött s már a természetes vonzódás törvényei szerint elrendeződtek.

Maga Margitka, aki most már másodszor ment át ezen a lélekkereszteszen, egyszerre csak úgy pillantott fel, becsületes kis lelke mély csodálkozással eszmélt rá: s hova lett a pozsonyi Gosztáv?... s hova lett a tavalyi hó?...

Még egy héttel ezelőtt, két három héttel ezelőtt pláne, nem is álmodott volna efféleről s ime most itt van egy nagy és vidám társaságban, férficsókkal az ajkán s körülötte mindenki ezt a pecsétet mutatja: kis szíve izzott s rebegett, verdesett, mint a kis macska, arca égett, vére szertelen száguldott az erekben s finom ajka tüzelt... Valami egész csodálatos hintában érezte magát, mintha repülne, repülne szakadékok felett s mégis a biztonság érzete van benne, föl és le és föl és le és ily lebegést nem élvezett soha: hova lettek a régiek, ime elveszett a nagynéni, kereste szemével s alig látta, hogy mellette ül szótalánul s hallgatva és mosolyogva, hozzárohant s megcsókolta, kiesett a világból... s elmúlt minden, ami régi, aki régi: most ők élnek, ők a fiatalok!... És a mama, aki szintén a ködbe tűnt, csak jó tudni, hogy él és dolgozik és mindennek ő az alapja, mint a mély televény talaj, amelyből kinőnek a kacagó virágok, de ő maga mély és sötét és áldott csupán... És elmúlt e percben mindenki, ami múlt: az apa, a rokonok, a régi bajok, a családi pörpatvarok, a szegénység, a gond, a múlt: nem volt most egyéb, csak boldog nevetés és izzó boldogság.

Most meg kell állani az időnek, hogy így maradjon és éljen örökké.

És akkor megjelent a kert kapujában Hann Vilmos kis kerek alakja.

Mindenki csodálkozva s kíváncsian nézett rá:

— Nincs semmi baj, kiáltotta messziről.

Baj?... Ki gondol itt bajra?... Itt, az élet e drága kis virágos kertjében, ahol csak az öröm virágai nyílnak?...

— A párbaj egész szerencsésen végződött...

Párbaj?... Párbaj, kiáltotta mindenki nagy megrökönyődéssel.

Hann Vilmos nem jutott szóhoz a fergeges kérdésözönből s csak nagynehezen derült ki, hogy Waldhütter és Faller Jenő párbajt vívtak a Sugó partján az elhagyott masa háza mögött.

Mintha derült égből villám csap le, mindenki értelmetlenül bámult, státozott, szípozott, a végén kacagott, mert ily tulhabzó életöröm mellett kacagásba ful meg a jaj is.

Hogy Faller Jenő, a szótalán hosszú fiu, aki a légynek sem vét, párbajra keljen... a napszámos Faller fia ilyen uri luk-

szust... és Waldhütter... no, ez már egy dühös pujkakahas...

— Biri?... Biri?... — kérdezték itt is ott is: egyszerre mindenki érezte, hogy Kolacsakovszky Biri miatt, a levítéztett primadonna miatt...

S erre Fakó Feri zavarba jött, megérezte, hogy ez a párbaj valahogy neki szólt, egész véletlenül zajlott le mások közt, s kigyult a szeme, mintha mindenki ránézne, hogy ez az ő dolga... S Margitka elsápadt, zavarba jött: ez a párbaj ő miatt van... ha ő haza nem jön Pozsonyból... akkor ma is Biri volna a primadonna s folyna simán az élet...

Párbaj... halál... A halál szele csapott be a nyári, a koranyári lelkek vig társaságába, sárga leveleket sópört le ez a szél az ijedten zöld, életre ácsorgó ifju életek e bokrai közt.

Egyszerre oda volt, a kitörő jókedv lázas kavargása, mindenki a doktort, a Hann Vilmost faggatta, leste, szavait várta s ő kissé fontoskodva beszélt: most megint ő volt a helyzet magaslatán, már doktor volt, már kész doktor e percben, aki atyáskodva néz a betegre s fölénytel pótolja a tudást, nagyképűséget öltött fel, az ősi kasztjelvényt s fontoskodó szavakkal, mindkét kezének gesztálásával, e típusos doktori gesztusokkal, mintha boncolás után szokták volna meg, hogy feltartott kezükről még csöpög a vér, de már sietnek közölni „megállapításait“...

Waldhütter szokott temperamentumos sunyi módján pofonvágtá a jó Faller Jenőt, aki Kolcsakovszky Biriről egy nem is kétértelmű szót mondott.

Tehát egy szó miatt. Egyetlenegy szó miatt.

Ilyen semmisség. Egy szó...

Senkinek sem jutott eszébe keresni, mi volt az a szó, csak ez futott, mint a tűz a réten, hogy egy szó, egyetlen szó miatt... Egy sértő szó...

Titokban tartották a dolgot, mert ha nyilvánosságra kerül, akkor a főjegyző betiltja az egész előadást.

Egyszerre mindenki lénre nézett, a főjegyző lányára: megijedtek, hogy elvész a multság s szinte pártfogásért folyamodtak a kislányhoz, aki egyszerre szokott hüvösségével várta a történet végét.

Egy szörnyű szenzáció volt ez a párbaj...

Felforgatta az egész világot s ilyen hirtelenül s ilyen váratlanul...

— Nem történt semmi baj, — kiáltotta végre megnyugtatóan Hann Vilmos... Semmi baj sem történt... Faller Jenő célzott s Waldhütter úgy állott feltörtt kezekkel, mint egy régészeti lelet...

— No és? no és?

— És a Faller golyója lyukat csinált a levegőben...

Nevetés.

— Egy vékony lyukat, kérem szépen, egy vékony, de hosszú lyukat.

— No és?

— És most már lyukas a levegő, — kiáltotta Gáger Lojzi.

Erre kitört a kacagás, végre az egészséges jó ifju kacagás s megindult a hancurozás még szilajabb tempóban, mint annak előtte, mintha csak pótolni akarnák a megállásnak néhány pillanatát is.

Tánc lett, megérkezett Pelargus János is, a másik párbajsegéd, aki azért késett, mert hazament közben a hegedűjéért s a derék komoly János hegedűje mellett táncraperdültek a többiek s olyan ropogó, repkedő csattogó, csicsergő táncba kerekedtek, hogy ne.

Ah, a tánc . . . Szabad ölelkezés, férfikarok a lányderekak körül, összerő léhégő, léleketek, az izmok izzó tornája s az izzadó testek üde gőzölgése a nyári estén . . .

Nagyonszépen sikerült az uzsonna Kraudy Margitéknál s mikor megjött a hivatalból Kraudy papa, még őt is közrefogták s megtáncoltatták ezek a hamis kislányok.

13.

A párbajból azonban csakugyan nagy baj lett. A főjegyző betiltotta az előadást.

Kötelességének tartotta, mint azt keményen s határozottan többször kifejtette, kötelességének tartotta, mert az ifjuság körében olyan szilaj módor kezdett lábrakapni, amely veszélyeztette a város békéjét. Kötelességének tartotta, mert másképp nem lehetett leckét adni ezekben a mai időkben az ifjuságnak, csak ha látják, hogy nem lehet áthágni büntetlenül az erkölcs, a társadalmi jóizlés, a tisztességes magaviselet határait.

Kötelességének tartotta, mert észrevette, hogy a leánya feletőbb jóviszonyba került a tekerő Gáger Lojzival s nagyszerű volt, hogy kapóra jött az a párbajkomédia s megmenthette a kislányát egy esetleges következményektől . . .

A városka közvéleménye a legnagyobb mértékben helyeselte a dolgot. Hann Frigyes Vilmosnak kő esett le a szívéből, mert besugták neki, hogy a család várományosa a napszámos Falus Mriechennel hogy ősz, szebarákoszott, még Glevitzky tanító ur is jóvánhagyóan bologatott s kövér, puffadt testében helyeslő megelégedés telepedett el, mert az már mégsem lehet, hogy Józsi, aki nemsokára tanár lesz valahol az or-

szág egyik legelőkelőbb iskolájában, itt egy kapakovács-lánnyal keveredjen mélyebb viszonyba . . .

De még Kraudy mama is helyeselte, mert ő sem arra nevelte az egyetlen drága szemefényét, hogy segédjegyzőné legyen belőle . . . Isteneim, még csak másodéves tanítónőképezdei-növendék a kis Margit, ráér még ilyen komoly dologba keveredni, neki még tanulni kell, nem bolondságokkal elcsábítatni az eszecskejét . . . Ha falusi segédjegyzőnének nevelné, akkor nem kellene oly nagy teketóriát csapni, akkor itthon is maradhatott volna tyukot ültetni s tehenet fejteni, de ő valami szebb s jobb életre nevel a gyermekét, legalább is papné . . .

vagy mért ne? . . . ha elvégzi iskoláit, Pestre kerülhet s fővárosi tanítónő . . . az előtt nyitva áll az élet . . .

Ilyenformán az egész város megnyugodott a főjegyző ítéletében s azzal, hogy a fiatalság mennyit szenvedett, hogy meg volt rémülve, de hogy sajnálták a drága szép vakációnak e szomorú elromlását, avval édes-keveset törődött a széles nagyvilág . . .

Voltak deputációk, tanácskozások, lázak sűrűgések. Ezzel telt el a vakáció hátralevő része, okozott még némi kiizgalmat, örömet, ezadotts

alkalmat az összebujásra, de vége volt a jó és szép világnak.

Vége volt egy szép karriérnek, Margitka félbemaradt hősiességének csak romjait őrizte szívében. Kitátotta reá is ezerfogu száját az élet pöffedt bálványja s bekapta az ő szép és édes kis lelkét.

De hát ez az, valóban csak ez az élet: szép s nagy dolgok hosszú készüllete s váratlan és gyors halála a virágosbokréta.

(Vége)

. . . És a Jenő célozott . . .

Azonnal rendelje meg

Ujévre ajándéokra szánt ifjusági műveket, képeskönyveket, meséskönyveket, diszműveket. Rögtön szállítjuk! „SZINHÁZI ÉLET“ könyvesboltja, VII., Erzsébet-körút 29.

ZENEI ÉLET

Uzonyi Magda

Fiatal pianista-nemzedékünknek, *Uzonyi Magda* kétségtelenül egyik legértékesebb, legnagyobb jövővel bíró tagja. Szendy Árpád és Nagy Géza zeneakadémiai tanárok tanítványaként, elsajátította mindazt, amit e jeles pedagógusoktól tanulni lehet; ez azonban nem meríti ki egyéniségeinek összes értékeit, melyeknek legbecsesebbje, az el nem tanulható, istenáldotta tehetség, a születéssel nyert kultur-érzék, a nemes és finom művészi ösztön. *Uzonyi Magda* nemrég adott rendkívül nagy, előkelő és műértő közönség előtt hangversenyt a Zeneakadémián. Ez alkalommal különösen Bach műveinek, az abszolút klasszikus zene nagy mesterének méltó interpretálójaként, revelálódott. Annyi szint és ötletességet s emellett egyéni izlést vitt bele játékába, hogy közönségét egészen elbűvölte. A bájos, előkelő megjelenésű művésznő sikere, valóban nagy-szerű elindulást jelent egy nemzetközi távlatokat nyitó pályán.

UZONYI MAGDA

„Koncert” rendezései: (jegyiroda: Váci-utca 10.)

A *Melles-Zsámboky* vonósnégyes dec. 30-iki estjén Beethoven op. 59. Csajkovszky op. 22. és Haydn Serenade van műsoron.

Kürthy Zoltán a zseniális hegedű- és orgonaművész hangversenye jan. 5-én (Z. 1/26). *Lyka Károly* tartja jan. 6-án a Művészeti ciklus bevezető előadását (Z. 1/26).

Haynal Elma az operaház kiváló tagjának estje jan. 7-én (Z. 1/29).

Keéri Szántó Imre két Chopin estje jan. 10. és 25.

Angyal László jan. 12-iki hegedűestjén Bruck koncertet, Jemnitz szonátát (bemutató) Debussy és Arenszky műveket játszik.

Milassin Mária dálestje jan. 23. (Z. 1/26).

Sándor László a fiatal hegedűsgárda legjobbja és *Engel Iudán* a legkitünőbb fiatal zongorista jan. 23-án adják szonáta estjüket mely az idei szezon legérdekesebb zenei eseménye lesz. (Z. 1/29).

Hir Sári zongoraestje jan. 30. (Z. 1/26.)

Rózsavölgyi hangversenyei

Waldbauer-Kerpely jan. 1. Zeneakadémia 1/29. Brahms A-moll és Csajkovszky Esz-moll négyesek. Bartók hegedűszonáta a szerző közreműködésével. — II. Kamarazenei est jan. 2. Zeneakadémia 1/29. Komor Vilmos vezényletével. Közreműködők: Basilides és Schmetterling. Műsoron: Mozart, Schubert, Siklós, Franck. — Dohnányi-Waldbauer-Kerpely kamarazeneest jan. 3. Zeneakadémia, 1/26. Műsoron: Brahms, Mozart, Schubert: Forrellenquintett. — Dohnányi zongora-estje jan. 4. Zeneakadémia, 1/26. — Bán János zongoraestje jan. 9. Zeneakadémia 1/26. — Vajda Lujza dalestje jan. 9. Zeneakadémia 1/29. — Qüller Youra zongora-estje jan. 13. Zeneakadémia, 1/26. — Thomán István és Mária Bach-estje jan. 16. Zeneakadémia, 1/29. A kamarazenei kar Ábel Pál vezényli. — Sándor Renée zongora-estje jan. 17. Zeneakadémia 1/29. — Madaryné S. Margit és Madary Lároly dal- és gitár- (Laute) estje jan. 20. Zeneakadémia 1/29. — Tarnay Alajos szerzői-estje jan. 21. Zeneakadémia 1/26. — Keleti Lilly zongoraestje jan. 27. Zeneakadémia 1/29.

Művészeti ciklus a „Renaissance”-ról jan. 6-án kezdődik. Előadók: Lyka, Gerevich, Lázár, Lux és G. Dávid Margit. Néhány bérlet (350—1500 K-ig) és jegyek Koncertnél, Váci-utca 10.

Keéri Szántó Imre Chopin estjei esemény-számba mennek. Jan. 10. és 25-iki estjeit nagy érdeklődés előzi meg.

Bán Zoltán

a Scala hangversenyiroda főrendezője, aki egy-uttal legkiválóbb szavaló művészek egyike. December 13-án a Vigadóban tartott nagy estélyen a zsufolt ház, amely ünneplésben részesítette és képességeit a sajtó bámulatos összhangban ismerte el.

A hároméves táncfenomén

Ha, *Pallay* Anna vagy *Nirschy* Emilia tánciskolájában kutatjuk az új tánclehetőségeket, úgy biztos, hogy találunk egynehányat. Mi most az egyszerű *Littkené* tánciskolájában kutattunk és megtaláltuk az új tánclehetőséget, az új csodagyermeket: *Szeles* Adrienne személyében. *Littkené* az elragadtatás hangján beszélt a hároméves csodagyerekről, akinek bemutatkozása a Vigadóban teljes sikerrel járt. *Littkené* nagy tehetségű növendékéről még sokat fogunk hallani, akire nemcsak *Littkené* és kollégái, hanem édesapja *Szeles* László is büszke. A kis művész tehetsége, stílusa, játéka teljesen kiforrott, amiről nemcsak egy újabb táncestélyen meggyőződhetünk.

Szeles Adrienne

A Műkedvelő

A műkedvelő-társaságok nagy érdeklődése mellett indult meg kezdeményezésünkre a műkedvelők központosítása. Naponta kapjuk az ország minden részéről a társaságok címeit, az előadásokra a meghívókat és a leközlendő cikket. Máris látjuk, hogy nagy tetszéssel találkozik tervünk és azt hisszük, hogy az új esztendőre teljes lesz a listánk, nem hiányzik onnan egy számottevő társaság sem, mely rendszeresen szokta előadásait tartani. Reméljük, hogy a hiányzó műkedvelő-társaságok, amelyek még eddig le nem adták címüket, a legsürgősebben fogják azt velünk közölni, hogy az ujesztendő beálltával teljes legyen a névsor.

A szarvasi műkedvelők ugyancsak kitétek magukért a napokban. Pompás előadást rendeztek a Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák Országos Szövetsége szarvasi fiókja javára. *Praznovszky* Béláné: „A betörő” című kedves vigjátékát adták elő, hatalmas erkölcsi és nem kisebb anyagi sikerrel. Valóságos kis vagyont juttatott ez az előadás a nemes célra.

A *Lipótvárosi* fiatalság december 23-án jól sikerült estélyt rendezett az V. ker. Demokrata Kör helyiségében. A műsor keretében, melynek fénypontjában *Hirschler* Oly Petőfi-dramolettje állott, jót adtak; *Virág* Evi, *Szenes* Ibi, *Rózsa* Erzsi, *Berg* Bözsi, *Dévai* Erzsi, *Kaufmann* Kálmán és *Kozma* István, a conférencier.

A „*Karnevál Társaság*”, mely minden kedden a *Park-szálló* kávéház (Baross-tér 10). külön termében tartja összejöveteleit, január 9-én saját színpadán kabarét rendez, amelyen a Társaság műkedvelő tagjai lépnek fel. A rendezőség a kabaréra ezuton hívja meg az érdeklődőket.

A kedd esti összejöveteleken, melyek kis műsorral és tánccal vannak egybekötve, szívesen látnak vendégeket.

CSAPJUNK EGY LAKOMÁT

Az Olivia hercegnőben éneklő Király Ernő. A refraine témáját szerző Kosáry Emmy.

A zenéjét Bródy Miksa versére Buttykay Ákos szerzette.

Előadási jog fentartva.

Allegro gracioso.

Buttykay Ákos.

ZONGORA.

Vi - ga - szul jöt - tők. most ti fe - lém Csu - pa kis tün - dér meny - nye - i
Ma - ga oly ked - ves, ám csu - pa csel Ha nem is ké - rem, még - is ő

lény _____ Szé - pek vagy - tok S így ve - le - tek Min - den bú bajt
lel _____ Ma - ga szi - ve ket ha - so - gat Asz - tal a - latt

el - fe - le - dök. Te pi - ci sző - ke, en - gem i mádsz. Te pi - ci
is tu - po - gat. Ez a kis bar - na, lám be mo hó. Tu - zos a

bar - na rám ugy e vágysz? Oly ked - ves mind,
aj - ka, gúnt a ko hó. Oh meny - nyi lány.

Copyright 1922. by. Rózsavölgyi & Co., Budapest

KERTÉSZ MIKSA *parfumeria*
BUDAPEST, TERÉZ-KÖRUT 2. TELEFÓN: 183-51.

*Coty Houbigant-parfume és
kozmetikai különlegességek
legelőcsöbban!*

Szóp és vig. gyö-nyö-rű az ó - le - tem igy.
Any - nyi lány sok a - ra - nyos mind va - la - hány.

Molto meno mosso.

Csáp-junk egy la - ko - mát Há - rom négy na - pon át

Ski hoz-zám jó a lány a nő, de-ré - kon ka-pom át

p cresc. poco a poco f

Csók csat-tan a - ja - kán Vál - lán és a nya - kán Lesz pez - gő

p pp p cresc.

ze - ne - bo - na, mó - ka Svig mu - zsi - ka, nó - tá, jár - ja az bia - ám!

f f f f sfz

Hócipő, sárcipő kapható és javítható: **NEUMANN GÉZA,**
VI, Nagymező utca 44. szám

KOSZTELITZ KÁLMÁN Parfüm- és
BUDAPEST, DOROTTYA-UTCA 12. kozmetika-
TELEFON: 188-89. különlegességei

Petőfi a Művészszinpadon

A jó öreg korcsmáros. — Békeffy konferál. — Boross! — Szerelmes lett a gyöngyvirág. — Sobri Jóska. — A Manikürös Elza. — Ényém, tied, övé.

Petőfi neve disziti a Művész-Szinpad második műsorának szinlapját. Ez az előkelő kis színház híven az első műsorral dokumentált szándékához, most is tiszta irodalmat ad. Első műsorában *Kosztolányi* Dezsőt szólaltatta meg s most ismét egy költőt debütáltat szinpadján. Ez a finom és halk szavu költő *Tóth Árpád*, aki Petőfi édesapját, a „jó öreg korcsmáros” viszi szinpadra. Vándorszínészek köszöntenek be *Petrovits* bácsi korcsmájába s ezektől a vándorszínészekről tudja meg először kicsoda is, milyen nagy költő az ő Sándor fia. Ragyogó alakításra nyílik itt alkalma *Gózon Gyulának*, *Molnár Józsefnek*, *Bende Lászlónak* és *Majthényi Mariának*. A Petőfi-versekhez *Kardos István* irt nagyon szép és művészi múzsikát.

„A jó öreg korcsmáros” mintegy ünnepi nyitánya a Művész-Szinpad ragyogó új műsorának. *Békeffy* ismét konferál, színházakról, intimitásokról és fel is lép egy tréfában, melynek ő a szerzője és címe: „Mindenkit érhet biztosítas”. A Művész-Szinpad direktiójának azt a szándékát, hogy szinpadján egyesítse össze a régi híres kabaré reprezentánsait, bizonyítja az, hogy e tréfában *Békeffy* partnere: *Boross Géza*. *Boross* kuplékat is fog énekelni, még pedig a hócipőről és a boxmeccsekről. *Török Rezső* és *Magyar László* a kuplék szerzői. *Siró Anna* és az *Erdélyi Géza* egy blüettszerű énekes-táncos jelenetet adnak elő „*Manikürös Elza*” címmel. Ennek is *Békeffy* a szerzője.

Török Rezső és *Magyar László* új érdekes játékának „*Szerelmes lett a gyöngyvirág*” a címe. A pesti cigánysoron a *Madách-utcában* játszik és *Berky Lili*, *Gózon Gyula* és *Szemere Gyula* játsszák. Három slágere is van ennek a pompás énekes játéknak. A „*Vásár lesz Badaçsonyban*” című napok alatt népszerű lesz Pesten.

Igen értékes száma a műsornak *Zilahy Lajos* irodalmi márkájú darabja „*A bakonyi betyár*” *Sobri Jóska* alakját viszi szinpadra *Zilahy Lajos* és a darab szereplői: a *Nemzeti Színház* két előkelősége, *Kiss Ferenc* és *Mátray Erzsébet*.

Köváry Gyula új bohózata az „*Ényém, tied, övé*” csupa humor, ötlet. S biztos népszerű lesz egy-kettőre. *Szemere Gyula* két új szőlója, az „*Aktivistá költő*” és a „*Korcsolyabajnok*”. Ezeket is *Török Rezső* és *Magyar László* irták.

Nagyon meg kell dicsérni a Művész-Szinpad igazgatóságát ezért a műsorért. Amit csak kabaré adhat, azt pazarul ontja szinte a közönség elé. Irodalom, humor, rengeteg ötlet, dal, mimika, tánc, minden van ebben a műsorban, amelynek biztosan még a megnyitó műsornál is nagyobb sikere lesz.

A „Ferencvárosi angyal” a Terézvárosban

Ma már mindenki tudja Pesten, hogy ferencvárosi angyal alatt *Ilosvay Rózsi*t, az *Andrássy-uti Színház* nagyszerű művésznőjét kell érteni. A bájos és fiatal *Ilosvay* méltán illeti meg ez az elnevezés, nemcsak azért, mert ő vitte sikerre *Molnár—Heltai* hallatlanul kedves karácsonyi játékát, de mert a mindennapi életben is olyan bájos, mint egy angyal. Nem is nevezik őt másképpen a színháznál, csak „*Angyalkának*”.

A multkor aztán érdekes eset történt *Angyalkával*. *Karácsony* előtti estén az öltözőjében finom kis csomagot talált a festékes rudak között. A csomagban pókhálólévékonyású, selyemfényű, legfinomabb selyemharisnyák voltak és egy kis névjegy, amelyből kiltűnt, hogy a nagyszerű ajándékot *Horti Erzsike*, a pesti színésznők híres harisnyaszállítója küldte karácsonyi meglepetésül *Ilosvay Rózsinak*, akivel különben is a legjobb barátságban van. El lehet képzelni „*Angyalka*” örömét a nem várt krisztkindlire. Alig lehetett beszélni vele, olyan boldog volt. A színház tagjai irigykedve álltak körül. *Bánóczyné* meg is jegezte:

— Ilyet se láttam még, hogy az angyalnak hozzanak karácsonyi ajándékot . . .

Megnyugtattuk az olvasót, *Ilosvay Rózsi* nem azért „*Angyalka*”, hogy ne tudja a kötelességét. *Ferencvárosi angyal* mivoltának dacára, megjelent másnap a *Király-utcában* *Horti Erzsike* üzletében és boldog ölelések kíséretében a színházak kedvenc Erzsikéjének legszebb dedikált fényképet nyújtotta át, viszonzásul a harisnyaremekért, amelyek még a *Horti Erzsike* csudásan gazdag harisnyái között is valóban szenzációt jelentettek.

Ilosvay Rózsi karácsonyi meglepetése evvel a finom akkorddal befejezést nyert. A *Király-utcai* kedves kis bolt gazdag fényképgyűjteménye egy értékes darabbal gazdagodott, *Horti Erzsike* pedig azóta büszkén emlegeti, hogy a „*Ferencvárosi angyal*” egy délelőttre az ő kedvéért „*Terézvárosi angyal*” lett.

MOZI-ÉLET

Jelenet a Borgia Lucretiá-ból Uránia, Royal-Apolló

Aki legázolja a női sziveket és aki meghódítja a férfiakat

Hoot Gibson és Norma Talmadge
a Mozgókép-Otthonban

A Mozgókép-Otthon eheti műsorát a férfi és női ideál versenyének nevezhetnénk el. Mert az egyik nagy drámájának a hőse Gibson, akiért ma már nemcsak az amerikai lédik szive dobog szerelmesen, hanem nagyon sok budapesti is. Mert hát ki tudna ellenállni a férfias bátorság és kedvesség olyan arzenáljának, mint amilyennel Hoot Gibson ez a modern atléta rendelkezik. A *Gentleman* című hatfelvonásos amerikai Jewel (ékszer)-film, melynek főszerepét játssza, természetesen a nőért harcoló férfit mutatja be. Ezek a Gibson-filmek egy új középkori lovagi szellemnek és bátorságnak feltámadását jelentik. Mintha egy új embertípus kialakulását látnánk, amely őszinte figyelmet érdemel. Ime a férfi, aki mint már századokkal előbb, újra az erejével, a fizikai ügyességével vivja ki a nőt. Az elernyedés és degenerálódás napjaiban az erő jogainak és szépségének hangoztatása! . . .

A másik film viszont az új, egyszerű asszonyt mutatja be. Ugyancsak amerikai film, a címe: *A vörös számom*. Főszereplője Norma Talmadge, aki ma New-York dédelgetett kedvence és az amerikai színművészet egyik legnagyobb büszkesége. Filmjei a legkeresettebbek a világpiacon, mert minden alakítása valami újat, szenzációsat hoz. A dráma az orosz bolsevizmus egyik legkényesebb pontjáról, a női közösségről szól, melynek fülledt levegőjű történetének központjában egy igaz, tiszta érzésű és lelki hősnő áll. Amit diszletekben, gyönyörű tájképekben, újszerű rendezési trükkökben ki lehet hozni és ami ma a csúcst jelent a filmművészetnek, azt mindet megtalálhatjuk ebben az érdekesítő és értékes mesterműben.

Végül még egy amerikai burleszk is szerepel a műsoron: *Kint vagyok a vízből* címmel. Burleszkekről rendszerint nem szokás írni, de erről a filmről mégis meg kell írunk, hogy az amerikai páratlan humornak egy újfajta meglepetését tartogatja. Immár nem elégszenek meg egy-két humorista starral, hanem a burleszkek is „látványosságok” és meglepő „trükkök” tárházai lettek. Azt hisszük, hogy ez a kétfelvonásos burleszk olyan szenzáció lesz, amelyről még a nagy slágerek mellett is sokáig fognak beszélni.

NYUGAT Bpest, Teréz-körút 41. szám.
Telefon: 71-62.
Dac. 28-31-ig. Új emberek és a Primavere
(Franceska Bertini) Jan. 1-3-ig. Sirontuli feleség
es Egy bűnös, aki megdicsőült.

A nő, akibe legtöbben szerettek bele . . .!

Borgia Lucrétia a Helikonban

Gregorovius, a XV-ik század nagy történelőroja mondja *Borgia Lucrétia*ról, hogy ő volt az a nő, akibe a világ fennállása óta a legtöbben beleszerettek. Lényét ellenállhatatlan bűbáj sugározta be. És a sors ezt a csodálatra és szerelmre teremtett nőt a legborzalmasabb gyilkosságok, fajtalanságok, cselszövények hősnőjévé avatta. Nincs a történelemnek véresebb és álmélkodásra készítőbb lapja, mint az, amely a Borgiairól szól. A legbüjább emberi fantázia elképzelése is szerény kontármunka ahhoz a valósághoz képest, mely *Borgia Cesare* és *Lucrétia* alakja körül csoportosult.

Richard Oswald, a németek világhírű rendezője a Borgiaknak ezt a történetét keltezte életre *Liane Haid* és *Conrad Veidt* mesteri segítségével. Ez az istenáldotta művészpár az emberábrázolásnak legtekélyesebb művészetét mutatják be. Nékünk magyaroknak külön büszkeségünk, hogy a tökéletesen szép fotográfiákat magyar ember: *Vass Károly* készítette. A kétrészes hatalmas filmnek az első része kerül ezidőszert bemutatóra és kétségtelen, hogy a megragadó részletekben bővelkedő film nagy feltűnést fog kelteni.

A világ legizgalmasabb kalandorfilmje

A „Burlingtoni jaguár” óta, alig találkoztunk a mozik műsorán három vagy többrészes kalandorfilmmel. Most arról értesülünk, hogy a külföld legnagyobb mozijaiban óriási sikerrel került bemutatóra nap-nap után a newyorki Tribuna pályadíjnyertes regénye, a *Vöröskézyű*, három részben, 30 felvonásban, a főszerepben *Maria Walcamo*-pal, a híres filmdívával, akinek hallatlan bátorságát már volt módunkban tapasztalni a „Hold leánya” című filmkolosszusban. Ezt a hatalmas méretű, izgalmas kalandorregényt sikerült Magyarországon számára megszereznie egyik jónévű filmvállalatunknak, az *Unio-film r.t.-nak*. December 30-ikától kezdve mutatja be a *Tivoli*-mozgó. Hogy a *Tivoli*-mozgó, az *Unio-film r.t.* révén nagy erkölcsi és kasszasikert fog aratni, az egészen biztos. Akik látták ezt a filmet, azt beszélik, hogy a „Burlingtoni jaguár” is felülmúlja. A kalandorfilmeket kedvelő közönség figyelmébe ajánljuk a *Tivoli* új kalandorszenzációját, amelyet kizárólagos joggal a népszerű mozgósínház mutat be három héten keresztül.

Amerika humora és monumentalitása a Corvinban

Amerikát valóban nem vádolhatjuk egyoldalúsággal. A nagytökék felhalmozódása folytán előállott jóléti szükségképpen felfokozta az emberek igényeit minden téren, tehát az irodalom és művészet terén is. Amerika az utolsó évtized alatt irodalmilag és művészileg hihetetlen módon fejlődött Nemcsak elérte, de sok szempontból túl is szárnyalta a minden tekintetben elfáradt Európát. Durva humora lassan affinomult, szinte a lélek mosolygóságává változott és drámáiban nemcsak a felületes és harsogó kitérőseket veszi észre, hanem az ezeknél sokkal értékesebb lelki viharokat is. Az amerikai film a külső szépségek és a technika utólérhetetlen bravurjai mellett egyre több művészi értéket is nyújt. Színészi teljesítmény tekintetében pedig szinte káprázatos bőségben ontja a kiválóbbnál-kiválóbb színésznőket és színészeket, akiknek mindegyike már szinte fogalom számba megy. A legújabb fércicsillag: Louis Bennison. Fiatalember, csupa erő, férfiasság és... báj! Mert ezeknek az ujkori atlétáknak egyik különös jellemvonása, hogy elragadóan szeretetreméltóak. Bennison például a *Kedélyes cowboy* című 5 felvonásos dráma címszerepében egy a prairik vad világából a világváros szalonjába kerülő vadócot játszik. A léha és felületes emberek szemében természetesen neveltséges figura, akinek helyén van a szive és az... ökle! Egy leány után jött ebbe a reá nézve idegen világba és ezt a tiszta, ártatlan virágot megvédi és meghódítja. Látni kell azonban, hogy mennyi friss, egészséges humorról történik mindez.

A *Kedélyes cowboy* mellett még egy másik amerikai film is szerepel, amelynek hőse egy asszony: *Norma Talmadge* és ez viszont a legmegrázóbb asszonyi tragédiát viszi a nézők elé. A *vörös számum*, amelyről a film szól, a bolsevik uralom pusztító zivatarja, amely mindent eltipró dühében a női tisztaságot, a családi tűzhelyet sem tiszteli és a nő közösséget akarja meghonosítani. Ez a pokoli felfordulás akarja elszakítani szerelmétől, tiszta rajongó világától a dráma hősnőjét is, aki azonban szembeszáll a borzalmas végzetrel és megküzd vele. Hatalmas fantáziával, drámai erővel van felépítve ennek a harcnak minden lebilincselő és megható részlete. Az amerikaiak mesterei annak, hogy a cselekményt nemcsak a színészek játékában elevenítik meg, hanem a díszletekben és a környezetben is, melyet fantasztikus költségek árán építenek meg, vagy kutatnak föl távoli világgrészekben. Az embernek elszorul a szive, mikor ezt az óriási lehetőséget látja, melyet a művészet és tőke együttese produkál. Istenem, mikor fogunk mi ott tartani, hogy a magyar zseni, a magyar nagytökét is megtalálja! Így csak lenyűgözve és irigykedve állunk a nagy amerikai képek előtt, melyek a csucsát

képezik annak a művészetnek, melyet a filmgyártás produkálhat.

A két nagy amerikai slágeren kívül még egy burleszk is színre kerül és így elmondhatjuk, hogy nincs az a kedély, amely ebben a műsorban kielégülést ne találna!

Szilveszteri mulatság a Corvinban

Szilveszter éjszakája egy igen érdekes meglepetést tartogat a főváros közönségének. A Corvin igazgatósága ugyanis nagy kabarét rendez és ez az előadás avatja föl tulajdonképpen a Corvin-színpadot. Mert hiszen köztudomásu, hogy a *Corvin* jövőre már színházi előadásokat is rendszeresít és noha színpadja még nincsen készen, jelenlegi állapotában is kiválóan alkalmas kisebb színpadi méreteket igénylő előadások megtartására.

A Corvin igazgatósága különös súlyt helyez arra, hogy ez az első színpadi előadás minél díszesebb keretekben és a legelőkelőbb irodalmi és művészi színvonalon folyjon le és ez magyarázza azt a páratlan bőkezűséget, melylyel a fővárosnak ugyyszólván összes kabarékiválóságait fellépteti ezen az estén.

Jelenet a *Vörös számum* c. Unió-filmből.

Zola Emil irodalmi ünneppé avatja három mozgószínház előadását

A Kamara, Renaissance és Omnia bemutatják az Igazság című hatfelvonásos drámát

Zola Emil! Diákkorunk első kalauza a még tilosra állított szerelem utolsóítoiben. Mennyi szekunda, osztálykönyvbe írás emléke tapad Zola műveihez! És oh jaj, mennyi szülői pofon! De hiába! Zola, aki szembe mert szállni a házug és édeskés regényes irodalmi iránnyal és hatalmas írói egyéniségének bélyegét rányomja egy új irodalmi korszakra, a naturalizmusra, amelynek megteremtője és legjelentékenyebb mestere is, minden tilalom és kiátkozáson keresztül is vonzotta és fogja beláthatatlan ideig vonzani az emberek tömegét. Ő az első, aki azt mondja, hogy embernek feltánni nem szégyen és az ember gyarlóságait feltánni lehet írói és művészi probléma akkor is, ha nem tagadjuk el és nem hamisítjuk meg a valóságot. Különösen áll ez szerinte a szerelemi kérdésekre, melyeket az írók érthetetlen és helytelen házug beállításban, cukrozott vízzé hígítva, érzélgőséggel felcífrázva visznek az olvasók elé. Holott éppen a szerelem hatalmas szenvedélye az, amely nem ismeri a finomkodás szalon illemkönyvét, hanem akárhányszor a téboly makacsságával és legyőzhetetlen erőszakosságával tör célja felé. A szerelem a társadalom egyik legszámottevőbb erjesztő anyaga, amely az emberi életnek, a kenyérharcnak majdnem minden mozzanatában kimutatható és legfőbb rugója, mozgatója annak. Zola szerint a meg nem oldott szerelmi probléma, a munka és szerelem összejűküzése az oka egy sereg társadalmi visszásságnak, családi tüzhelyek összeomlásának, akárhányszor a szociális nyomornak is egyik legjelentékenyebb velejárója.

A legnagyobb eszmékért és legnemesebb célokért folyó munkában, a kohók tüze mellett és a bányák mélyében egyaránt ott inceskedik az érzékiség és a fajfentartás ösztöne és se szeri, se száma azoknak az eseteknek, melyekben áldozatait végzetes utakra tereli, feldúlja életüket és gyakran elpusztítja őket. Zola a szerelmet pesszimiztikusan fogja fel. Nála nem a könnyed, mosolygó örömek szülője, hanem a nagy tragédiáké.

A szerelem béklyójában sinylődő ember mellett azonban éppen ilyen gondosan és apróra boncolón kutatja azt a másik embert is, akiben nemes eszmék élnek és aki még sem ér célhoz, mert véletlen események láncolata ellene esküszik, a bűn látszatát keltik és végeredményben ártatlan elbukását okozák. Ki ne emlékeznék Zola híres szerepére, melyet a Dreyfuss-perben játszott? Dreyfuss kapitányt a francia haditörvényszék életfogytiglani számkivételre ítélte. És Zola egymaga felvette a harcot milliók ellen és kiharcolta

Dreyfuss igazságát. Lángelméjének csodálatos éleslátásával fokról fokra megdöntötte az ellene emelt vádakat és Dreyfuss végére is szabadlábba kellett helyezni.

A látszat az ember ellen fordul! Ez és a szerelem mindenhatósága a fő témája Az igazság című regényének, melyet a legelőkelőbb francia filmgyárak egyike pazar rendezésben megfilmesített.

A regény halkán és szinte csipkeszerű könnyedséggel indul. Idilli egyszerűségben él egy házaspár egy távoli birtokon. Fialatok és szeretik egymást. De egy napon a szomszédos birtokot egy telivér francia házaspár vásárolja meg. A jövevények nem nagyon illenek össze. A férj már betöltötte negyvenötödik évét, az asszony alig husz éves. Ennek ellenére szereti, becsületesen és igazán a férjét. De a férj nyugtalan, félti a nőt és azért is hozta ide a város kísértéseitől messze eső helyre az asszonyt. És az ifjú asszonyka összebarátkozik a szomszéd földbirtokos feleségével, a két család egyre jobban megszereti egymást és a télen valamennyien felrándulnak Párisba. És itt a modern Babilonban csakugyan megindul a nagy dráma. Az idős férj észreveszi, hogy a földbirtokos és felesége között bizonyos gyanus dolgok történnek. Biztosra veszi, hogy megcsalják és

TÁVIRAT

Urania Színház
koezoensegenek

Budapest

"Ut a boldogság fele"
csak elegans szoerme-
bundaban lehet

Fenyoe es Bozsini
szuecsoek

Vaci ucca tiz

Fővárosi Nagymozgó, Rakóczi ut 70. sz.

Dec. 28—31-ig. Hét évig nem lesz szerencsém és Barhercegnő

Jan. 1—3-ig. Petőfi-film és Egy világváros bűne

VESTA Bpest, Erzsébet-körút 39. szám.
Telefon: József 26—39.

December 30 tól Jan. 5-ig.

Két árva és Jaj, hol a Baby

TÜNDÉR Budapest, Szondi-utca 11. sz.
Telefon: 172—27.

Dec. 28—29-ig. Üzött vad. Dec. 29—30—31-ig.
Burlasz-est és a Nyugat leánya. Jan. 1—3-ig.
Ezren egy ellen két rész együtt.

rettentő bosszút esküszik. A hülsen barátot olyan tőzsdejátékba viszi bele, amelyről előre tudja, hogy csak rosszul végződhet. És mikor koldussá tette a barátját, akkor szemébe vágja, hogy mindez fizetség, az asszonyért...!

Am a férj bosszujá ártatlanul ért, mert a valóság az, hogy tulajdonképen nem történt meg a házasságtörés. De az egyszer eldobott követ nem lehet utjában megállítani. Az öreg férj teljesen feldult lelkiállapotában öngyilkos lesz. A halottat olyan helyzetben találták, hogy kétségtelennek tűnik fel, hogy bűntény áldozata lett. A gyanu természetesen a barátára terelődik.

És itt kezdődik tulajdonképen a regény. Zola nagyszerű fölényrel vágja az emberek szemébe: ime nézzétek, hogyan hajszoltok ártatlanokat ostoba és könnyelmű gyanuk alapján. Hihetetlen vakmerőséggel viszi végig ezt a tételét minden lehetőségen keresztül, egészen odáig, míg az ártatlanul gyanúsított olyan helyzetbe keveredik, hogy végre is kénytelen ő maga is magára vállalni a bűnt, amelyet el sem követett! De az igazság mégis győz! Zola fanatikusan hisz az igazság erejében és megrendítő erővel mutat ebben a regényében is arra, hogy a legkétségbeejtőbb helyzetben sem szabad elvesztenünk reményünket, mert az igazság ereje mindennél

nagyobb és annak a poklokon keresztül is győznie kell...!

A film főszerepeit *Emmy Lyn* és *Maurice Renaud* játsszák, meggyőző erővel és sok művészettel. A rendezés egészen modern, a diszletek terve, a fényhatások kihasználása, a képek beállításja és a szereplők összjátéka minden tekintetben elérik azt a magas színvonalat, melyet a világpiacon ma egy nagyszabású filmtől elvárunk. Nagyon figyelemreméltó a szcenárium felépítésnek sokszor meglepő jellegűsége, amely úgy tudja halmozni az érdekes részeket és olyan bravurosan bogozza a cselekményt, hogy az irodalmi és művészi finomságok épségben tartása mellett egyúttal a maximumra csigázza a közönség érdeklődését és izgalmát.

Ujévi ajándékul!

Zeneműveket, kottákat, kuplékat rendeljen azonnal! Az ünnepig kezében lesz! Soron kívül küldi meg a SZINHÁZI ÉLET boltja, Erzsébet-körút 29

A „Szerelemnek rózsafája” című Petőfi-dal, melyhez Pallós Tivadár szerzett szép zenét, a Rózsavölgyi és Társa cég kiadásában megjelent.

Je'net az Igazság c. Star-filmből — Kamara — Renaissance — Omnia

Mi történt a moziban?

Egy érdekes háromszög a Színházi Élet pályázatán.

Karácsonyi számunkban mozipályázatot hirdettünk, amelynek tétele az volt, hogy egy megadott helyzetből a pályázó mozi-scenáriumot alkosson. A megadott szituáció a következő volt:

A férj meglehetősen későn tér haza. A feleség, aki izgatottan várta már, a férj zsebében két aznapról szóló mozijegyszelvényt talál.

A beérkezett pályamunkán kívül ugy látszik, hogy a véletlen a legcsodálatosabb drámairól is pályázott az első díjra és a Corvin-mozi nézőterén olyan érdekes scenáriumot komponált, hogy aligha lesznek sokan, akik ezzel fel tudják venni a versenyt.

Pályázatunk kihirdetésével egyidőben ugyanis a Corvin-mozgóban a következő nézőtéri jelenet játszódott le:

A színház egyik jobboldali páholyában az előadás megkezdése előtt egy ur társaságában egy szőke nő foglalt helyet. Amint a nézőtér elsötétült, a nyugodtan ülő pár mögé lopózott egy barnabundás nő s miután pár percig hallotta az előtte ülő pár beszélgetését, korbácsot vett elő és ütlegelni kezdte a szőke nőt. A Corvin-mozgó előkelő közönsége körében érthető izgalmat váltott ki az eset. A nézők felugráltak a helyeikről és úgy élvezték a műsoron kívüli látványosságot. A kavarodásban a férfi kiszaladt a színházból, a barnabundás nő utána rohant és most már a férfit is ütlegelni kezdte. Közbelépett a rendőrség is és megállapították, hogy a harcias amazon, aki ilyen radikálisan vett magának elégtételt, *felesége a férfinak*, akinek viszont a szőke hölgy a barátnője.

Eddig a hiteles történet, amely minthacsak szerves része vagyis egyik nagy jelenete volna pályázatunknak, de valójában több is ennél: maga egy vázlat.

Olvasóinkat új feladat elé állítjuk. Kérjük, hogy a tételben szereplő feleséget és a Corvin-mozgó korbácsos nőjét tekintse egy személynek és a két helyzetből állítsa össze pályázatát egy ötletes filmvázlat összeállítását.

Pár szóval magunk is megmutathatjuk az utat mint lehet a két szituációt összekapcsolni. A feleség mikor a későn hazatérő férj zsebében kutat, olyan két mozijegyet talál, ami folytatásos filmhez szól. Bizonyosra veszi, hogy a férje és az ismeretlen az izgalmas film következő részét is megtekintik és ezért a legközelebbi premiéren lesbe áll. Nos ott is vagyunk már a Corvinban és a film folytatódik.

A többi pályázóra bízunk. Tessék dráma vagy humoros tónusban megszerkeszteni az egész vázlatot és a pályaműveket „Dráma vagy vigjáték” jelzéssel a „Színházi Élet” szerkesztőségbe küldeni.

ODEON Budapest, VII., Rottenbiller-utca. Telefon: József 2-63.

December 28-31-ig

Noroga két része és a kisérő műsor

Január 1-3-ig.

Ezren egy ellen, két rész egyszerre

ORIENT Budapest, VI., Izabella-utca 65. szám. Telef150-87.

December 28-31-ig.

Jocelyn és Öngyásága a mindenes

Január 1-3-ig.

Burleszket a kiváló kómikusokkal

PHÖNIX Budapest, VII. ker., Rákóczi-ut 68. szám

December 28-31-ig.

Horoga két része és a kisérő műsor

Jan. 1. Lángtengerben.

Jan. 2-3-ig.

Ezren egy ellen, két rész egyszerre

EST-MOZI Budapest, IV, Irányi Dániel-utca 21. Telefon: 118-33

December 28-31-ig Mexikói Don Juan

és Brigadéros lánya

Jan. 1-3-ig. **Öngyásága a mindenes**

és a két jómadár

ELITE-MOZGÓ, BUDAPEST, LIPÓT-KÖRÜT 16.

FIGYELEM! Január **egyől** 7-ig (egy teljes héten keresztül) rendes helyárak mellett mutatjuk be: „Ut a boldogság felé” című Griffith-filmet. Elővételi pénztárnál váltsa meg a jegyét. Ajánlatos a tolongás miatt beszereznie **minél** előbb.

CARMEN Erzsébet-körut és Dohány-u. sarok Tel.: József 129-54.

December 28-31-ig

Horoga két rész

Jan. 1-7-ig.

Tanagra táncosnője és Koldusercegnő

HELIOS-MOZGÓ Margit-körut 5 b. Telefon: 179-78.

Dec. 29-31. **Horoga két rész**

Jan. 1. **Komédiás szívek,**

szkeccs Jancsi és Rolli felléptével

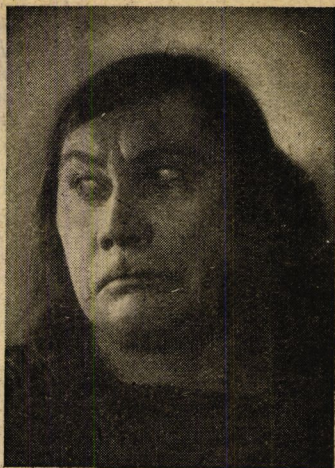
Jan. 2-3-ig. **Ut a boldogság felé**

Mit mond a filmkölcsonzó, ha belenéz a kasszájába

— Mi a kedvenc filmje? —

Már olyan sokszor hallottunk és irtunk arról, hogy a laikus közönségnek melyik a kedvenc filmje, hogy ellenállhatatlan vágyat éreztünk a szakemberek véleményét is hallani. A kétféle vélemény teljesen ellenkező alaptól indul ki és — érdekes — mégis egy pontban találkoznak. A közönség a bíráltnál azt nézi, hogy a film milyen hatással volt rá, művészi eszközeivel. A szakember és különösen a filmkölcsonzó főképpen a film anyagi sikeréből indul ki. Az a pont, ahol a közönség s a szakember véleménye találkozik, ott van, hogy anyagi sikere, rendszerint annak a filmnek van, amely a közönségnek is tetszik.

A mozgó színházért rajongó közönség szemében a mozgószínházi vállalatok kiskapui titokzatosság dolgában alig maradnak a színházi kiskapuk bejárata megett, ahol a kulisszatitkok, csodálatos és homályos dolgok rejtődznek. A mozgószínházi kulisszatitkok közé vehetjük pl. Mia May, Lucy Dorain, Conrad Veidt, Olaf Fönss, Lilian Gish, Paul Wegener filmjének keletkezési és megszerzési történetét.

PAUL WEGENER a „Ferrante Nápoly hóhéra”

Kérdést intéztünk tehát a filmkölcsonzó-vállalatokhoz, hogy melyek a kedvenc filmjeik és hogy a közönség kíváncsiságát is kielégítsük, arról is beszélni fognak, hogy az ezután megjelenő filmjeik közül, melyektől várnak erkölcsi és kasszasikert. A nyilatkozatokat alább adjuk:

Kovács Emil a Rádus igazgatója: A „Színházi Élet” olvasói bizonyára ismerik filmjeinket, amelyek közül a „Szodoma és Gomorrhá” tartom a legsikerültebbnek valamennyi között. A jövőben nagy sikert várok Griffith legújabb filmjétől, melynek címe: *Véres napok!*

Várnai István a Projectograph dramaturgja: Az idei filmjeink közül a „Ferrante Nápoly hóhéra” volt a legkimagaslóbb attrakciónk. Közönségnek, mozisnak tetszett, üzlet volt ugy az ő részéről, mint a mi részünkről. A jövő filmjeiről most csak annyit, hogy kabalám tiltja a jóslást.

Schuhman Ernő a Gaumont-igazgatója: *Bim bula* filmjeit — megfigyeltem — szereti a közönség. *Kis Hazátlanok*, *Don Juan*, *Jocelyn* és még számos attrakciónk most állnak az érdeklődés központjában és a mozik nagy kasszasikert aratnak. Filmjeink a párisi Gaumont gyárból jönnek hozzánk,

A „Don Juan” c. Gaumont-film plakátja

Jelenet a „Szodoma és Gomorra” c. Rádus-filmből

A „Zézé” (Goldstein-film) plakátja

Fodor Berci a Phönix igazgatója: Nemrég jöttem haza Berlinből. Nagyszabású filmeket hoztam, amelyek közül a „Tiefland”-ot és Werner Krausz alakításában a Taotáj című kínai milióban játszódó filmet, amely a Vig-színháznak annakidején emlékezetes erkölcsi és kasszasikerű darabja volt, emelem ki. A „Labradori menyasszony” című Phönix-film volt az idei szezon kasszasikere.

Dr. Liberty Márton az Engel H. cég igazgatója: A müncheni Emelka Konzern filmjei aratnak idehaza er-

kölcsi és kasszasikert. Loth Illa, Mattyasovszky filmjei, nemkülönben egy néhány külföldi kép. A Szentgyűlölet-tel és most az „Ifjuság”-gal arattuk legnagyobb sikerünket. A jövőben nagy sikert várok a Monna Vanna, Bölcs Náthán, A királynő kegyence és Mater Dolorosa filmek-től . . . Ez utóbbi fő-

A „Labradori menyasszony” (Phönix-film) plakátja

szerepét Mattyasovszky Ilona játssza.

Goldstein Leó a Pathé igazgatója: A francia Pathégyár filmjei mint a Zé-Zé, Három testőr és most a Horoga a legsikerültebb filmjei az idei szezonnak. A mozisok és közönség egyaránt kedvelik a mi filmjeinket, melyeket művészi izlés és tökéletes szépségű rendezés jellemez. Sámson és Delila a jövő film attrakciója, nagy sikert várunk ettől a filmtől . . .

Barna Károly a Corvin-film vezérigazgatója: Nem-

Csendélet Arizonában” (Corvin-film) plakátja

Jelenet az „Ifjuság” c. Engel H. filmből

Jelenet a „Vörös keztű” c. Unio-filmből

régen vettem át a Corvin vezetését, de azt előre megmondhatom, hogy Douglas Fairbanks filmje a „Csendélet Arizonában” volt az idei szezon legnagyobb sikerű filmje. Most pedig Claude Farrère „Uj emberek” vonzanak táblás házat s a Corvin mellett a jövő magyar filmjeitől várom azonban a Corvin márka diadalát.

Erdős Vilmos a Favorit-film r.-t. igazgatója. A filmvállalat csak nemrég kezdte meg a működését. Első új filmje a Suzuki volt, amellyel nagy sikert aratott a Helikon és Mozgókép-Olthon. A jövőben megjelenik az Egy asszony kálváriája című Magda Sonja-filmünk, amelytől nagy erkölcsi és kasszasikert várok. A jövőben a Favorit-filmek uralják a mozik műsorát.

Jelenet az „Egy asszony kálváriája” c. Favorit-filmből

Rákosi Béla a Studium igazgatója: Vállalatunk csak nemrég alakult meg és máris siker koronázta működésünket a „Drakula” című filmünkkel. Az ezután következő filmjeink a Csillaghullás, Asta Nielsen filmje és Pater Sergius, Tolstoj izgalmas regénye, melyeket már is lekötöttek legelőkelőbb mozgó színházaink.

Bakó Imre és Komáromi Aladár, az Unio-film vezetői. Filmjeink egytől-egyig erkölcsi és kasszasikerűek voltak. Az Unio-filmeket megkedvelték a mozisok. Nagy sikert várunk a Vörös keztű című háromrészes kalandorfilmtől és a Vörös számumtól. Az előbbit a Tivoli, az utóbbit a Corvin-mozgó mutatja be.

A szakemberek véleményét meghallgatuk és a magunk részéről csak annyit jegyzünk meg, hogy a külföldi filmgyártás óriási előrehaladásában nemcsoda, ha az ottani filmt attrakciók nálunk is beválnak „üzleti” szempontból. Egy kis pillanattelvével ez csak a filmkölcsonzók kulissza mögötti vilá-

A „Drakula” c. Studium-film plakátja

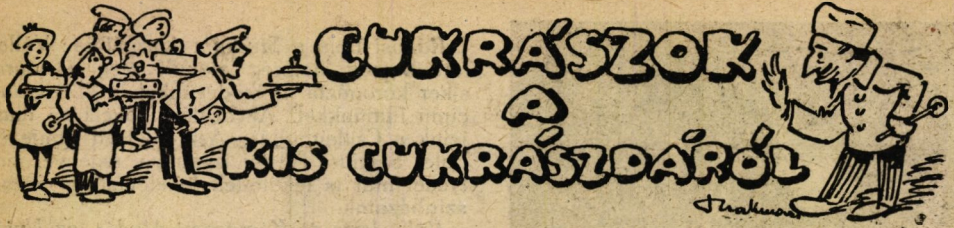
gából, de a nagyközönség nem is sejtí, hogy mennyi idegsorvasztó fáradság, óriási anyagi áldozat, biztos izlés kell ahhoz, hogy egy-egy szenzációs film megszerezhető legyen. A filmeknek szóló sok dicséretből jelentékeny részt könyvelhetnek el azoknak felkutatói: a filmkölcsonzók vezetői is.

Guthy György

ENGEL FÜLÖP

Engel Fülöp és a kinematográfia elválaszthatatlanok egymástól. A mozgóképiparnak igen képzett és nagytehetségű tagja, aki a belföldön és külföldön előkelő helyet vívott ki magának munkáival.

Engel Fülöp ma a Corvin filmgyár ügyvezető igazgatója. A külföldi filmek nagy sikerének orozslánrésze őt illeti, mert ő volt az, aki kitünő érzékével rájött arra, hogy nemzetgazdasági szempontból is mennyire jelentős ága lehet a külföldi film a magyar iparnak, a közönség előtt, akik a magyar filmeknél kívül a külföldi filmgyártás termékeire is kíváncsiak.

Heltai Jenő csodálatosan finom és bölcs új darabja apoteozisa a legkedvesebb, mondhatnánk „legedesebb” iparnak, a cukrászatnak.

A „Színházi Élet” kötelességének véli a legismertebb pesti cukrászokat megintertjuvolni a „Kis cukrászda”-ról, megkérdeni őket, milyen gondolataik támadtak a Heltai vígjáték előadása közben. Ezeket mondták:

Fürst M. (Vilmos császár-ut 27.)

Mint egy valódi kis cukrászdatulajdonos a legideálisabbnak tartom a Heltai „Kis cukrászda”-ját. Cukrászdámat ennélfogva Heltai ur pompás módszerével szeretném legjobban nagyra tenni. Csak egyet kérnék a Vigszínháztól, adja nekem kölcsön néhány napra a világ legkedvesebb pénztárosnőjét, Varsányi Irént...

Farmer (Andrássy-ut 61.)

— Örömmel látom, hogy végre a „Kis cukrászda” révén, a kis- és középcukrászdákra is ráterelődik a közönség figyelve. A Heltai darabból meggyőződhetünk arról, hogy nemcsak a fényes, divatos nagy cukrászdákban érezhetjük jól magunkat; hanem a kellemes és szolid kis- és középcukrászdákban is, ahol az elite polgári körök találkoznak.

Gerbeaud (Gizella-tér)

— Elvagyok ragadtatva Heltai Jenő bűbajos vígjátékától, de legnagyobb sajnálatomra nem nyilatkozhatok róla érdemlegesen. Utóvégre, hogy nyilatkozhatnék egy „Kis cukrászda”-ról, mikor az én cukrászdám már akkor is „nagy cukrászda” volt amikor Kuglertől átvettem.

Galambos Szilárd (Rákóczi-ut 15.)

Heltai Jenő „Kis cukrászda”-ja a legfinomabb, legideálisabb vígjáték, amit csak valaha láttam. Nem is kívánok mást, csak azt, hogy az én cukrászdám is állandóan olyan telt házakat csináljon, mint az övé és hogy az én cukrászdámból is olyan kedvező kritikával távozzon el mindig a közönség, mint az — övéből.

Hauer Rezső (Rákóczi-ut 49.)

— Pompásan éreztem magam a Heltai darab előadása alatt. Különösen egy szempontból cserélnék az ő kis cukrászdájával, mert az a Lipótvárosban van, míg az én cukrászdám a Józsefváros legsötétebb pontján fekszik, ahol már egy hónapja nem ég villany az üzletem előtt.

Illés Simon (Erzsébet-körut 39.)

— Heltai „Kis cukrászda”-ja rendkívül édes és finom darab, csak egy baja van,

hogy jelenleg a külföldiek nem élvezhetik mig az én cukrászdám által gyártott különleges darabokat minden nemzetiségű egyformán élvezheti.

Kovács Pál

(Vilmos császár-ut 35. és Vilma királyné-ut 1.)

— Hegedüs Gyula debüje, mint cukrász, az első pillanatra teljes elismerést érdemel. Szakkritikus azonban rögtön észrevehet rajta egy feltűnő hiányosságot. Ez pedig (cégem legnagyobb büszkesége) a befőt, ami szerintem egyetlen jónévű cukrászdából sem hiányozhat.

Lukács (Andrássy-ut 70.)

— Nyilatkozni és véleményt mondani nincs bátorságunk. A helyelőjegyzésekből ítélve, itt nem egy ártalmatlan kis cukrászdáról van szó, hanem egy hatalmas konkurrens vállalkozásról. Egyelőre most csak annak a figyelésére szoritkozunk, hogy Heltai ur mint cukrász nem fogja-e létérdekünket veszélyeztetni és így egy csapásra a mi három évtized óta összeverbuvált törzsközönségünket véglegesen a Vigszínházba áttelepíteni.

Papp Péter

(Nagymező-utca 10., gyár Eötvös-utca 2.)

— Hogyan? Csak nem képzelik, hogy mint egy nagyszerűen menő cukrászda főnöke egy ujonnan nyílt „Kis cukrászda”-ba megyek, hogy annak csináljak reklámot a magam üzletének rovására.

Szalay (Lipót-körut 7.)

— Dacára annak, hogy a Vigszínházbeli „Kis cukrászda” az én cukrászdámmal van közvetlen szemben és így engem érint legérzékenyebben a konkurrencia, mégsem félek, mert Heltai Kis cukrászdájának sikere aligha fogja csorbitani az én cukrászdám eddig kivívott sikerét.

Weszely (Ferenciek-tere 3.)

— Csak azt kívánom a Vigszínházbeli „Kis cukrászda” nagynevű főnökének, hogy az ő kis cukrászdája is olyan hosszú életű legyen, mint a mi üzletünk, amely 1865 óta fennáll.

Zimányi (Vilmos császár-ut 42.)

— Heltai vígjátéka már csak azért is nagyon tetszik nekem, mert az ő Kis cukrászdájának karrierje hasonlít az én szabadkai nagy cukrászdám karrierjéhez, amelynek végállomása a mostani üzletem. Ez is azonban csak akkor volna teljesen tökéletes, ha olyan kitűnő cukrászt tudnék szerződtetni belé, mint Hegedüs Gyula.

Divat Revü

Hármas intervju Péchy Erzsi körül

A Szinházi Élet multheti karácsonyi számában terjedelmes intervju jelent meg Péchy Erzsiről. A riport érdekes is volt, igaz is volt, csak éppen egy kicsit a divatrovat mesgyéjébe csapott át. Azt hiszem a nyájas olvasó nem fogja rossz néven venni, ha ezt a hatásköri túllépést most aképpen teszem jóvá, hogy ezúttal azokat a divatkorifeusokat intervjuvolom meg, akikről Péchy Erzsi nyilatkozatában említést tesz.

Ritkán volt még Budapesten toilett-ujdon-ságnak akkora sikere, mint amilyen hatalmas tetszést az a kötött selyemkombine keltett, amelyről karácsonyi számunkban éppen Péchy Erzsivel kapcsolatban megemlékeztünk. A selyemkombine a híres Jumperszalón (Mária Valéria-utca 10.) kreációja, szóval abból a forrásból való, ahonnan előkelőségeink szerzik be fehéreneműkülönlegességeiket. Elképzelhető, hogy Péchy Erzsi szennációs kombinejéről szóló tudósításunk így még a rendesnél nagyobb mértékben keltette fel a publikum érdeklődését és a Jumperszalont valósággal ostromnak tette ki. Egy ilyen roham alkalmából sikerült a Jumperszalón következő kis nyilatkozatát megkapni.

— Mi akik a színésznők legintimebb toiletteit csináljuk, boldogan üdvözljük vevőink között Péchy Erzsit a szép primadonnát. Nagyuri rendelőink, mint például gróf Somssich Gézáné, Telcs Arpádné, zajtai Szabó Jenőné, Pasteiner miniszteri tanácsos neje, a szerb követség tagjai stb. hozzászoktattak minket, hogy mindenben a legujabb francia ujdonságokkal szolgáljunk. — Most, hogy a szinpad nagyságai is bekapcsolódnak a Jumperszalón divatkreáló működésébe, bizonyos, hogy a pesti divatdámák exterieurje még ujjabb toilett-szennációkkal fog bővülni . . .

Ezeket mondotta a Jumperszalón főnöke. És hogy igazat mondott, abban nem is kételkedünk. Bizonyos, hogy ujjabb szennációk várnak a pesti közönségre. Ahogy mi a Jumperszalont ismerjük — bizonyos.

Péchy Erzsi kalapjait a Deák-tér 3. sz.alatt lévő Parány szalón készíti. A fővárosnak ez az előkelő kalapszalónja meg is érdemlő ezt a ragaszkodást. Olyan művészt nyujt minden egyes modelljében, amelyhez hasonlót csak Páris divatkirályai tudnak kreálni.

— Boldog vagyok — kezdi az intervju

A combinaige

Labori felv.

Parány, hogy Péchy Erzsinek dolgozhatok. Számára élvezet kalapot kreálni. Egyáltalában igyekeztem minden kalapnál viselőjének egyéniségét kifejezésre juttatni. Ezért foglalkozom színpadi fejdiszkek kreálásával is, mindig bizonyos stílust véve bele a holt anyag elrendezésébe és feldolgozásába.

Ennyit mondott a Parány-szalon feje, miközben felvonultatta előttünk a Péchy Erzi számára készült legfélétebb, legújabb kalapremekeket. Mit részletezzük ezt a divatbemutatót! Szenciós volt!

Most a divatkorifeusok harmadik nagyságához, a szenzációs toletteket kreáló

Rotschild-szalomba mentem, itt azonban kevés szerencsével jártam, mert a főnökei külföldi uton vannak s így őket csak jövő heti számunkban tudom meg-szólaltatni.

PÉCHY ERZSI legújabb kalapszenzációi
Kreálta: Parány-szalon (IV., Deák Ferenc-tér 3)

A Nagybányai Szénbánya R.-T. alaptőkéjét 40 millió koronára emelte fel.

A Városi Bank érdekkörébe tartozó két új részvényt vezettek be minap a budapesti tőzsdére. Az egyik a Vármegyei Mezőgazdasági és Iparfejlesztő R. T., amely a Tiszántul egyik legvirágzóbb vállalata. A másik a Kunossy Nyomda R. T. litografiai műintézet és elsőrangú jól foglalkoztatott nyomda. Mind a két vállalat igen jól prosperál és az új bevezetéseket a tőzsde nagyon kedvezően fogadta.

Hazai Fatermelő Rt. közgyűlése megállapította az 1921. év mérlegét, amely az értékcsökkenési alapnak 15,000,000 koronával való dotálása után 36.146.888 33 K tiszta nyereséget mutat ki. Az 1921. évre 200 K (100%) osztalékot fog a társaság fizetni. Az igazgatóság Deuth Bélát igazgatóvá, Steinhauz Gézát és Bartos Ignácot igazgatóhelyettesekké, dr. Roth Ödönt és Salgó Róbertet cégvezetővé nevezte ki.

MÜHELYISKOLA

Sirenze a Belvárosi Színház épületében. Prospektus ingyen.

TANSZAKOK: 1. Ötvösség. 2. Bőrműesség. 3. Textil (pl. batik, csipke, lámpaernyő, baba). 4. Szőnyeg- és gobelin szövés. 5. Porcellán- és üvegfestés. 6. Könyvkötészet. 7. Grafika. 8. Rajz és tervezés.

Primavera

„Primavera”. Nemes zengésű antik szó, ha hallja az ember, másra nem is gondolhat, minthogy mögötte valami értékes és művészeti vállalkozás áll. Ugyis van a dolog, a „Primavera” a legelső budapesti iparművészeti szalonok egyike, amelynek Berli-ni-tér 6. szám alatti műhelyében a magyar iparművészet legprompásabb és legértékesebb produktumai találhatóak meg.

A magyar iparművészet általában az utóbbi időben óriási fejlődésen

ment keresztül. Ebben a hatalmas előrehaladásban oroszlan része van a „Primavera” szalonnak, amelynek minden munkája a valódi izlés és művészet jegyében született.

Kaphatók a Primaveránál mindenekelőtt olyan ötvös-munkák, ame-

Labori felv.

lyeknek párját nem lehet találni. Gyűrűk, násfák, brossok, kézelők, kézelőgarnitúrák kápráztatják a szemet hatalmas választékban. Már 2000 koronától felfelé kaphatni értékes, iparművészeti is remekbe illő gyűrűket. De ezenkívül se szeri se száma azoknak a különböző itt kapható tárgyaknak, amelyek ajándékozásra is rendkívül alkalmasak és gyönyörűséget szereznek mindenkinek. Hódmezővásárhelyi kerámiai munkák, csodálatosan szép fali dísztárgyak, vázák, hamutartók, tintatartók (már ötszáz koronáért!) csábítják a vásárlót, ezenkívül festett fabonbonnierek, pouderdobozok, tulipános ládák, batik dísztárgyak stb.

Farsangi selyem- és fémkelme, brokat-különlegességek

BRISTOL SELYEM-ÁRUHAZ

KLEIN, RÓNA ÉS TÁRSA
Bpest, IV., Koronaherceg utca 16
(Szapáry-udvar). Telefon: 53-79.

A napi árnál sokkal olcsóbban!
Előzékeny kiszolgálás!

Tavasza a télben

Tavasza viritott ki a télben. A Muzeum-körút 2. szám alatt, a régi Nemzeti Színház helyén viritott ki a tavasz, egyelőre nem a lak lombjain, hanem egy színes és diszes cégtáblán.

Tavasza divatáruház

Igy festett a cégtábla és hogy nem paradoxont jelent a zuzmarás, hideg decemberi időben, azt annak a csodálatosan szép és gazdag kirakatnak lehet köszönni, amely gazdagságával és színpompájával tavaszi örömet csal a bámulók tömegére. Mert a „Tavasza divatáruház” előtt állandóan bámulók tömege áll. A belváros előkelő közönsége és a polgári osztály elitje csodálja itt a pompás vászon-, siffon-, zefirkülönlegességeket, a remekbe készült fehéreműket, a ragyogó fényű selymeket, harisnyákat és egyéb női divatcikkeket, amelyek bent az üzletben a legnagyobb választékban állanak a vásárlók rendelkezésére. Ami egyáltalában nem csoda, ha meggondoljuk, hogy a „Tavasza divatáruház” vezetősége a legnagyobb szakemberekből áll. Három kitűnő kereskedő: *Barta, Ungár és László* irányítják az áruházat. Mindahárman a „Világáruház”-nak voltak kitűnő alkalmazottai és most önállóan adnak számot páratlan hozzáértésükről.

A „Tavasza divatáruház” ennélfogva ma egyike a legkedveltebb bevásárló-helyeinek.

Karinthy Frigyesné — kiállítása

Folyó hó 17-én nyitotta meg kiállítását a „Fészék” iparművészeti műhely (V., Párisi-utca 1. II. emelet 8.).

Néhány tehetséges iparművész Karinthy Frigyesné köré csoportosul. A műtárgyak tervekben és kiviteli technikában decensen újszerűek. Az eladásra szánt biedermeier és empir antique bútorokon sokszínű selyem és dűftin párnák, valódi csipketerítő, aplikált lámpák. A vitrinekben modern ötvösmunkák, régi ékszerek és porcellánok. A falakat képek, szövött goblenek és magyar faliszőnyegek tartják. Ezenkívül dobozok, virágok és játékok. A műhely munkatársai Sternberger Ötvös Elza, Kardos Böske, Bolgár István, Bálint Ferenc, Farkasházy Miklós tehetségük legjavát adták, hogy a műhelyt izléssé és meghitté tegyék.

Vajdáné női kalapszalonzában legújabb modellek jutányosan. Deák Ferenc-u. 15., II. em.

VARJAS PÁL

Károly-körút 15.

GYÖNGYÖT
BRILLIÁNST

ÉKSZERT
legmagasabb
áron vesz.

Ezüstáru nagy
választékban.

MEGNYILT

a főváros legnagyobb

fodrászterme

SZALAY IMRE

uri és női fodrász

József-Körút 2.

Manicúr. Arcápolás

Megnyilt a

TAVASZ DIVATÁRUHÁZ

Muzeum-körút 2. (a régi Nemzeti Színház helyén)

Nagy választékban kapható:

Vászon, siffon, zefír, férfi- és női-
divatszövelek, selymek, férfi- és női-
fehéreműek, harisnyák.

Tulajdonosok: Barta, Ungár és László.

AKÖZÖNSÉG KEDVENCEI
KÖZÉ TARTOZIK

A
DIANA
KRÉM ÉS PUDER

Az előkelő asszony névjegye!

A toilletteről sok tréfát írnak gunyoskedvű írók, pedig az elegáns öltözködés az emberi lélekben rejlt finom ösztön, amely egy magasabb rendű szépség utáni törekvésnek a külső kifejezése. Hogy mennyire nemcsak női tulajdonság, ezt legjobban *Balsac*, *Musset* és *Wilde* igazolják, akik koruknak legismertebb divatkirályai voltak. A nő ruhája viselőjének legjellegzetesebb névjegye, mellyel nem csak előkelőségét és izlését tudja a férfiakkal közölni, hanem ugyszólván egész lelki életét, egyéniségét, hangulatát.

A legutóbbi divatrevü keretén belül nagy feltűnést keltettek azok az ötletes ruha-keációk, melyeket a *Gácsné* divatszalon (*Erzsébet-körút 1.*) mutatott be. A cég tulajdonosnője, aki csak most érkezett haza Párisból, magával hozta a legújabb modelleket, melyek közül a revün a következőket mutatta be:

I. Fekete sarmöz estélyi ruha valódi ezüst hátrésszel, szűk szoknya baloldalán erősen raffolva.

II. Méregzöld crep de chine estélyi ruha; egész eleje ezüst gyönggyel behimezve, oldalt széles ezüst szalagdiszítéssel.

III. Fekete csipkeruha földig érő szárny ujjakkal.

IV. Fekete selyem délutáni ruha, georgette ujj és pelerinnel, bársony virágdiszítéssel, ezüst gyöngyövvvel.

Valamennyi kreáció a legélénkebb tettszést aratta és különösen előkelő színésznőink keresték fel tömegesen a bemutató után *Gácsné* szalonját, aki a következőket mondta munkatársunknak:

A ruhakészítésnél nem csak a divat általános elvei az irányadók, hanem a *rendelő egyénisége is!* A divatos ruhának egyuttal egyéninek is kell lennie, mert csak e két elv együttes alkalmazása válthat ki harmónikus, frappáns hatást! Távozóban találkoztunk *Gács* szalon néhány előkelő kliensnőjével. Megnéztük őket. Igaza volt *Gácsné*nek. A hatás frappáns volt.

Berkovits m. kir. udvari szállító Kristóf-téri szalonjába már megérkeztek Párisból a tavaszi modellek. A pompás tavaszi kollekcio ez idő szerint még rendezés alatt van; de januártól kezdve előzetes bejelentés mellett díjtalanul megtekinthető a cég első emeleti termeiben.

„Eunisz” urinők szalonjának legújabb fehérnemű és jumper stb. divatkreációi dr. Makoldy Gidáné báró Géramb Alice vezetésével mellett. Damjanich-utca 24. Telefon József 55—66.

Szőrmekabátok stb. jutányosan *Breitfeld* szűcsnél, IV., Váci-utca 10.

CSIPKÉK · FÁTYOLOK
MŰI DIVAT KÜLÖNLECSÉSEK
ÉS FÜGGÖNYVEK

Hoepfner
in tirach szál

IV. KER.
KORONAHERCEG-UTCA 80
TEL. 718-51.

CSIPKÉS BOLTRA
KORONA-UTCAI OLDALON!

L'oréal-Henné!!
FESTÉS
legbiztosabb.
Molnárné Jolán
volt Samajo
Manicur. Arcápolás és szérlítavólitási szalonja.
Tisza Kálmán-tér 6.

Südfeld Gyula V., Mária
nagg választék modern finom tapétákban Valéria-u. 10.

Báti ujdonságok

Lyoni selyemáruház Goldberger és Garai
IV, Koronaherceg-utca 16. Telefon: 176-85.

HARISNYAJAVITÓ Kabát-, blúz-
Budapest, Bálvány-u. 16 az udvarban és harisny-
kötést, selyemharisnya szemszedést vállal olcsó árban.

Mindennemű

**bőrkiütések és fertőző
bőrbetegségek ellen**

használjon

BERGER

BORAXSZAPPANT

valamint a **közismert** egyéb **gyógy-
szappankészítményeit**, u. m.:

kátrány-, lanolin-, gyermek-, kén-,
tannin-, lysol- stb. szappanokat.

A valódiságot
igazolja
a fáscka védjegy
és cégeljárás

Hell & Comp.

Kapható mindenütt

G. Hell & Comp. A. G., Troppau.

Nagybani főraktár:

Holczer Emil Zoltán

Budapest, VIII, Hunyadi-u. 43.

Telefon: József 72—81.

Porter — sört ittam

Miközben leültünk az előkelő étterem vakítóan fehér damasztal és csillogó kristállyal megterített asztala mellé, barátom, a bölcs epikurista, akinek vacsoravendége voltam, így csevegelt:

— Igen kérlek, ez úgy van: a legtöbb ember eszik-iszik össze-vissza, anélkül, hogy tudná, hogy mekkora fontossága van jólétére, egészségére, egész közérzése, testi és lelki állapotára, szóval végeredményben boldogságára az, hogy miképpen válogatja össze táplálékát.

Mosolygott; — de meglátszott rajta, hogy szavaiban az enyhe tréfa mögött a leghatározottabb meggyőződés komolysága rejtezik. S ez a komolyság még inkább kitetszett abból a megfontoltságból, amellyel a szorgalmasan jegyzetelő frakkos férfiúnak, aki e pillanatban testi jólétünk gondozójának hivatását vállalta.

— A kotlettet tehát öntsék le forró zsirral... A pomme frite nagyon vigyázzanak, nehogy el legyen égetve... A hors d'oeuvrehöz pedig sört kérünk, még pedig porter-sört. Érti kérem? A Polgári Serfőződének azt az új, pompás sörét...

— Igenis, kéremásson! — felelt a pincér elismerő mosollyal. Hogyne érteném: — hiszen móta kijött, az uraságok csak azt kérik.

Félperc mulva már előttünk állt a dusan beállított hors d'oeuvre és az italhordó megérkezett a sörrel. Meglepetve néztem az üvegre, amelyet elének állított. Hatalmas, remekül adjusztaált palack volt ez, művészi rajzu vinynyettaival.

— Nos, mit szólsz hozzá? — szólt barátom oly büszkén, mintha ez a pazarul kiállított palack az ő legsajátosabb műve lett volna.

És töltött. Poharaink megteltek az aranybarna, nehéz ittallal. Barátom néma áhitattal emelte ajkához a serleget és hosszu kortyokban ürítette ki azt. Én követtem példáját. Pár pillanatig csönd volt, amelyet házigazdám tört meg.

— Ugyebár, pompás?

— Valóban, pompás — feleltem én is.

— Látod — folytatta ő — ilyen nagyszerű ízű, elsőrendű az arany béke boldog idején se igen ittunk. Te nem érted a terminus technikusokat, de mi szakemberek tudjuk, hogy ennek a sörnek az ugynevezett foka, felér a legjobb békebeli minőségekkel. Az ilyen ital felüdit, vidámmá tesz, segíti elűzni ennek a szomorú életnek ezer gondját — sőt még táplál is. Valóban, mi sörivők nem lehetünk eléggé hálásak a Polgári Serfőződének, hogy ilyen nagyszerű karácsonyi ajándékkal lepett meg bennünket.

Ujra ivott: és vonásairól az őszinte megelégedés és gyönyörűség érzése tükröződött vissza. És miközben Gambirinusnak ezt az édes, nehéz nektárját szürcsöltem, magam is igazat kellett hogy adjak neki.

TÖRÖK STEFANIA női kalap divatterme,
Budapest, VI. Sziv-u. 39/B. I. 8.

Az újévi kiárusítás megkezdődött köpenyek, délutáni- és estélyi ruhákban
EHRENFEST IRMA cégnél

IV., Papnövelde-u. 8. I. em. Telefon: 82-72

Szőrmegarnitúrák

jutanyos árban

BODNÁR JÓZSEF szücsmesternél,
Bpest, V. Nádor-utca 15. Telefon: 12-79.

Legfinomabb kivitelű

FRAKK- ÉS SMOKING-

ÖLTÖZETEK

külön e célra gyártott angol szövethöl

VÁRADY BÉLA

szabó-műtermében,

BUDAPEST,
IV, VÁCI-UTCA
15.

MANGOLD BÉLA KOLOS

előírása szerint és személyes felügyelete alatt, mérték szerint készülnek.

Frakk ingek Smoking ingek
Angol és francia színes ingek

nagy választékban

Fiók: IV, Türr István-utca 9.

Farsang kezdete

Néhány nap még és megkezdődik a farsang, elérkezik a bálók, estélyek és egyéb mulatságok szezonja, amelyben fokozott mértékben szükség van az elegáns öltözködésre. A divatférfi és a divatnő valóban sohasem ad annyit exterieurjére, mint ebben a vidám időszakban, amidőn hódítva közeleg Karnevál öfelsege és alattvalói sietve igyekeznek hódolni a legszebb szenvedélyeknek, a táncnak és a szép ruhának. De a szép ruhához egyéb finom és szép kiegészítő toiletticikkek kellenek. Ami viszont nem kis gondot jelent a társaságba járók számára, mert e kiegészítő divatickek ritka helyen kaphatók nagy választékban, kitűnő minőségben és aránylag olcsó árakon.

Mindezt abból az alkalomból mondjuk el, hogy alkalmunk volt bepillantást nyerni a főváros egyik legelőkelőbb divatüzletébe, az Egyetem-utca 11. szám alatti *Lukács és Pásztor* céghez. Mirdaz a sok értékes férfi és női divat keretébe vágó holmi, amire farsangkor szükségünk lehet, itt vásárolható legelőnyösebben. Specialitásai *Lukács és Pásztor*nak a női és férfi harisnyák, a férfi és női fehéreneműk, kötött-szövött árúk, bluzok, jumperek, mindmegannyi remekei az öltözködés művészetének.

Boldog ujévet

kivánó köszöntések hallatszanak mostanában mindenfelé. De annyi bizonyos, hogy nincsen mindkinek boldog ujéve. Például ahol a lakást nem díszíti elegáns perzsa- vagy szmirnaszőnyeg, ott nem igen lehet boldog ujévről beszélni, mert ott a szőnyeg és pusztá az otthon képe, éppen azért, mert valahol hiányzik ez a lakásdíszítési tárgy, sürgősen ajánlhatjuk a „Hungaria” szővművészeti műhelyt (Baross-utca 103), ahol arisztokratáink és a művészvilág kitűnőségei szerzik be szőnyegszükségleteiket mindenkor a legnagyobb meglepédesre.

Saját készítményü selyem- és bőrretikülök, huzott táskák, levél-tárcák, szívtartócsák raktáron

BIEDERMANN HUGÓ

IV., VÁCI-U. 1-3. (Bejárat Türr István-u. 8. félem.)

Legjutányosabb árak!

Ujévi vásár fehéreneműekben

Székely Jenőné, IV., Kammermayer Károly-utca 2. (Szervita tér sarkán)

Higanyt
Hamisfogat
Platinát
Ékszer

legmagasabb
napi áron
vessék
GROSS ANTAL
József - körút
23. főemelet

Kasztner Lujza a m. kir. Operaház volt szólistán-cosnőjének, a balletiskola volt tanárnőjének
balletiskolája
VI., EÖTVÖS-UTCA 26/c. I. EM.
Felvétel egész évben. Értekezni reggel 9-től d. u. 4-ig

VIKTORIA : NETTER

Iakástakarítási vállalat

Bpest, VI, Vörösmarty-u 41. Telefon: 64—32.

TÓTH JUCI

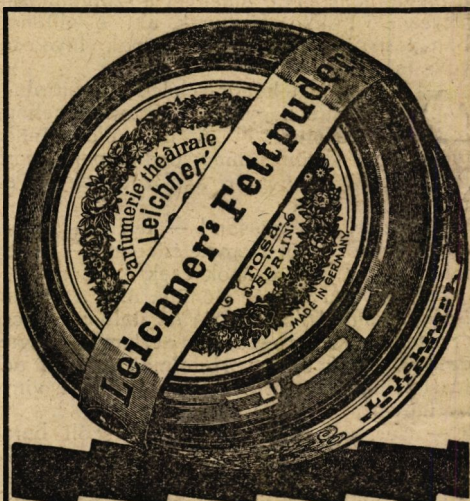
női kalapkülönlegességek

IV. Veres Pálné-u. 12. II. em.

KÖVESDY PÁLNÉ és FELEKY MARA

iparművészeti műhelye

Budapest, Laudon-utca 4. II. em. 7.

Fiatalságot és üdeséget kölcsönöz!

Kétségkívül ártalmatlan **pudder** igen finoman illatosítva. Számos utánzat van forgalomban, miért is ajánlatos a valódi csomagolásra ügyelni, amelyen a cég neve „**L. Leichner**” a „**Lyra**” védjegy és a doboz alján „**Bu. 33**” bélyeg látható.

L. LEICHNER ILLATSZERGYÁR.

Pudder, pirostitó, arckrém, parfümök

Gyári lerakat Budapesten: Molnár M. gyógyszerésznél, VII., Aréna-ut 68. szám. Telefon: József 26—30.

Az Ékszerfémház közli, hogy eladó ékszerrel ingyen becsüli meg! Arany, brilliáns, ezüstért óriási árat fizet: Alsóerdősor 3. (Rákóczi-ut sarok)

A majom

Tréfa, irta: Szenes Béla

Bemutatta az Andrassy-uti Színház a következő szereposztásban:

Férj	-----	Kertész Endro
Feleség	-----	Kökény Ilona
Házibarát	-----	Kabos Gyula

Az előadás joga fentartva. Megszerezhető: Dr. Marton Sándor Bécsi-utca 1.

Idő: őszi délután. Színhely: állatkert, majomketrec előtt. Majmok már téli szállásukon. A gyűrűhintát csak az őszi szél himbálja. A lakatlan ketrec ajtaja félig nyitva, ha a szél nekiesik: csikorog egyet-egyet.

Olga (balról jön).

Fülöp, (jobbrol jön). Kisztihand — milyen egyszerre érkezünk — de mi van veled?

Olga (feldultan). Csak röviden — egyelőre nem találkozhatunk — Alfréd...

Fülöp (rémműlten). Sejt valamit?

Olga. Tud mindent.

Fülöp. Tudja, hogy mi — hogy én?

Olga. Tudja, hogy én és valaki — téged nem ismer még...

Fülöp. Ne is ismerjen meg...

Olga. Alfréd ki fog nyomozni mindent — és ki fog engem megvédelmezni?

Fülöp (remegve). Bizzál a jó Istenben — mert nekem sürgősen vidékre kell utaznom — de a jó Isten — az mindenütt ott van — Pesten is...

Olga. Tudom, te megvédenél — de hol leszel te akkor (Könnyedén.) Alfréd előbb veled fog végezni.

Fülöp (halálos verejték üt ki homlokára). Mi?

Olga. Alfréd boxbajnok volt az M. T. K.-ban.

Fülöp. És te ezt most mondod nekem?

Olga. (könnyek közt). Mikor mondtam volna?

Fülöp. Amikor megismerkedtünk, kötelességed lett volna engem erre figyelmeztetni. Boxbajnok! Kellett az nekem? — volt egy szép nyugodt viszonyom egy özvegyasszonnyal — akinek a férje már tíz éve künn van Rákoskeresztúron — az már nem boxol.

Ezüst evőkészletek
6 és 12 személyes, komplett

Szigeti Nándor és Fia
Budapest, IV. ker., Múzeum-körut 17. szám.

MATYÓKÉZIMUNKA

nagyban és kicsinyben
V., LIPÓT-KÖRUT 13. a Vigszínházzal szemben

HARISNYA
minden létező színben legolcsóbban
BAKSAY és BIRÓ cégnél,
Bpest, IV, Sütő utca 2. (Deák-tér sarok)

BABICZ és BUKA
hölgyfodrászok
HENNÉ hajfestés minden színben
Budapest, Király-utca 73.

Fehérnemű, kelengye, vászon, asztalnemű szőkés-
letnél,
forduljon **FENDRICH IMRE és TSA** céghez Bpest, IV. Deák-tér 3.
b za. ommal (Modern és Breitner-palota.)

Szép egyedül csak „**Ari**”-crem, puder, email-borog tövi használatától lesz. — Hajszálak végleges eltávolítása villannyal. Széplő, szemölcs szépségápolás és arcmasszázs, Julányos börtetben.
GAOG kozmetikai intézet, IV., ker., Múzeum-körut 13. sz. alatt.

„Gstende” Café-Restaurant Rákóczi-ut 20. szám.
Varjas énekel. Nagyszerű vacsorák

BRETT SAROLTA NŐI KALAPTERME
IV, PÁRISI-UTCA 2. IV, VÁCI-UTCA 9.

Olga (felsikolt). Jaj istenem.

Fülöp (remegve). Mi az?

Olga (majd elájul). Te — végünk van — ott...

Fülöp. Ne ijesztszess. Tudod, hogy árt nekem.

Olga. Látod... ott... az az ember... a bokrok közt rohan, mintha valakit keresne (Felsikolt.) Minket keres! — Mit csináljak?

Fülöp. Amit akarsz. Én elfutok.

Olga. Alfréd elől? — Futóbajnok volt az M. T. K.-ban.

Fülöp (csüggedten). El vagyok veszve. (Összeroskad.)

Olga (hősiesen). Végünk van, — Fülöp, légy férfi.

Fülöp. Azt könnyű mondani. (Imára kulcsolja kezét.) Édes jó Istenem, csak még most az egyszer — soha többé — legfeljebb özvegy-asszonnyal. (Hirtelen.) Mondd — azt is tudja — hogy a gyermekünk — hogy a gyermeke — hogy az Ödönke...

Olga. Azt nem tudja — de mi van veled? A lábaid remegnek...

Fülöp. Dehogy... csak a szél fujja őket jde-oda... (Körülnéz, nekibátorodva.) Külön-

JÁRMAV
CSODA MELLETEA
 hűlésnél, köhögésnél csodát művel!
 Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában

Zimányi

CUKRÁSZDA
 Budapest, V., Vilmos császár-ut 42.
 Telefon: 92-04

FOGAK
 szájpadlás nélkül csakis első-rangu kivitelben, a műfogak tökéletes rágása irásbeli garántálva
 Hittelképes egyének részlet-fizetési kedvezményben

FANTL ISTVÁN
 főbbszörösen kiténtetett áll. vizsg. fogász hírneves fogszati rendelője
 VII., Thököly-ut 4.

TELEFON J. 51-69
 Kéretik a pontos címre ügyelni

Szent

Szent István
 Porter sör

István

Polgári Sersfözde
 paratlan különlegesség.

PORTER SÖR

a Polgári sersfözde pazar kiállításu utol-
 érhetetlen különlegessége

ben is . . . azt hiszem tévedtél . . . nincs okunk félni . . . nincs itt senki . . . még az a ketrec is üres — nyitva az ajtó . . .

Olga. Fülöp. Végünk. Itt jön. A bokrok mögött. Itt van.

Fülöp. Jaj. (Pillanatig dermedten áll, de a következő pillanatban villámgyorsan beugrik a majomketrecbe, becsapja maga után az ajtót, felugrik a hintára, himbálja magát, Mozdulatai és arcjátéka mint egy csimpánzé.)

Olga (elhülve). Mit csinálsz ?

Fülöp (hintáról-hintára ugrálva). Ne beszélj — etess egy zsemélével — ez még megmenthet — zsemlet !

Olga. Honnan vegyek zsemlet ?

Fülöp (pillanatra kizökken a majom szerepéből, kivesz a kabátzsebéből egy zsemlet, kidugja a ketrecrácsra). Etess, gyorsan, gyorsan ! (Visszaugrik a hintára.)

Olga (eteti).

Alfréd (beront). *Olga* — szót se szólj — én nyomon követlek — mit keressel te itt ? — Kit keressel te itt ? !

Olga (remegve). Kit keresek ? Furcsa vagy Alfréd ? (Dadog.) Az Ödönkét várom — mindjárt itt lesz a dadéjával — én mondtam a dadának, hogy idehozza sétálni — de ugy-

Művészi fényképészet
"MONA LISA"
Erzsébet-körut 20. Tel.

ÉRFI INGEK

frakk, piké és szegélyes

Lukács és Pásztor

3500

Bpest, Egyetem u. 11.
gr. Károlyi palotával szemben

korona

Fa-Fo ingelő

Praktikus! — Ujl
Egyedüli készítője:

Falus és Fodor, IV, Hajó-u. 12-14.

CSÁSZI
HÖLGYFODRÁSZ

A
HAJFESTÉS
MESTERE

BUDAPEST
TERÉZ-KÖRUT 12.

Művészi
Tapéták — Szövetek

Sieburgernél

Apponyi-tér 1.

Párisban
huncut a lány!

Telefon: 174-93.

de comme-il faut hölgyek és urak csakis a CITY-DROGÉRIÁBAN szerzik be ujví meglepetéseiket.

Elsőrendű bel- és külföldi illatszerek, kölni vizek, szappanok s az előkelő hölgyek összes toilette cikkei.

IV, Eskü-ut 5. (Klotild-palota)

SZÖLLÖSI és KÁLMÁN UJÉVI OCCASIÓJA

Téli kabát-velourok. Bélés- és ruhaselyem-különlegességek. Hajó-utca 16. Sütő-utca sarok.

Brillánsokat, gyöngyöket, régiségeket
mindenkinél drágábban vesz

SZÉKELY EMIL ékszerész,
Király-u. 51. Teréz templommal szemben. Telefon

látszik elfelejtette — ilyenek ezek a mai cselédek. Na gyere Alfréd.

Alfréd (szeliden). Ödönkét vártad? — Bocsáss meg Olga. (Kezet csókol.)

Olga. Megint féltékeny voltál — te csacsi. Fülöp (röhög a ketrecben).

Olga (ijedten). Na gyere Alfréd.

Alfréd. Mi — mi van ott a majomketrecben.

Olga (sápadtan). Hát — mi lehet egy majomketrecben... majom!

Fülöp (elszántan játssza a majmot).

Alfréd (gyanakodva közeledik).

Olga. Látod... a táblára is ki van írva... Fehérrarcu csimpanz... Antropopithe ens troglodytes L. — Na gyere Alfréd.

Alfréd. Várj csak — miért van ez a majom ruhában...

Olga (nevetést erőltet). Látszik, hogy nem szokott az állatkertbe járni — télen melyik majom nincs ruhában — a majom a meleghez van szokva — hallod — így is köhög na gyere Alfréd...

Alfréd. Várjál, adok neki egy kis zsemlet. — (eteli.) Egy kis kukoricát — hoztam a gabonatöszdéről — na hát — ha nem volna

SZLOVÁK, IV. VÁ. U. 1-3. Bejárat Türr István-u. 8. félelem.

Specialista modern **műveszi** hajmunkákban **HENNA** hajfestésben, hajszőkítésben kozmetika, manikűr, fehér és színes parókák kölcsönzése. Specialista P. alkűr legykezelés Frost beandlung).

KLEIN SÁRI

Budapest, V., hipót-körút 17.

Készít legmodernebb toaletti és neglizséfűzőket

ARISNYA

minden előszinben

LUKÁCS és PÁSZTOR

Budapest, IV., Egyetem-utca 11.
(Bráf Károlyi-palotával szemben)

Edith női divatterem

Ruhák Bluzok Pongyolák

Budapest, V. kerület, Mária Valéria-utca 3.

A legszebb és legfinomabb amit

TÓTH MIHÁLY

cipész készít

Budapest, VI., Gyár-utca

EMKE PINCE

ÉTTEREM

MŰVÉSZESTÉLYEK

RÓZSABEGYI KÁHMÁN vezetésével

„Henna” hajfestésben

specialista

VÁGÓ VIKTOR

hölgyfodrász,

Bpest, VIII., Rákóczi-út 57.

Fésülés, lefmorás, hajmunka, manikür

CIPŐ elegáns, tartós, olcsó

VERY WELL cipőház, Rákóczi-út 1-3. (Régi Nemzeti Színház épület).

Fehérmű himzes kézzel és géppel, aszurplisse, gombáthuzás, kézi-munka, szabókellékek, ruharajzok divatlap szerint, ruhahimzés ruhagyöngyök nagy választékban.

Szállítás vidékre is.

KAVARIK LAJOS Budapest, VIII., József-körút 49. Telefon: József 69-70.

AZ UJÉVI OCCASIO MEGKEZDÖDÖTT!

Molnár és Grosz IV. Kammermayer Károly-u. 2. Selyem és szövet-
(Szervita templom közelében) különbözőségek áruházában.
Leszállított árak!

ketrecben és ha nem volna itt kiírva el se hinném — (etet) nesze egyél: — nézd — szavamra mint egy ember — bámulatos!

Olga. Emberszabásu majom — nem tanultad a természetrajzban?

Alfréd. De ez olyan mint egy majomszabásu ember, nézd, milyen ronda, hogy vakarózik — van egy Bloch nevű ügynök a tőzsdén — szavamra hasonlít hozzá.

Fülöp (a ketrecben, földre). Az apám.

Olga. Gyere Alfréd.

Alfréd. Nézd — na igazad van gyerünk — ez még valami olyat csinál, amit nem muszáj neked látni. (Elindulnak. Fülöp a ketrecben bucsut int zsebkendőjével. De Alfréd hirtelen megfordul és Fülöp a zsebkendőt a szájaiba tömi.)

...it nézel annyit ezen a majmom!

... (elgondolkozva). Tudod édesem a Ödönkékre gondoltam.

... (elhülve): Ödönkére?

Alfréd (szeliden). Azt mondják az ember, a majomtól származik. Hát lehet, hogy a mi szép kis Ödönkénk egy ilyen majomtól származik? Hát lehet az igaz? (Kacagva távozik.)

(Függöny).

Kötött selyem Ruha
gyapju Jumper mérték szerint,
Kabát
„Izabella“-gépkötőde VI. SZONDY UTCA 59
(Felső erdősor sarkán)

Révay-u. 18. **KIS KOMÉDIA** Tel. 14-22
Kott és Steinhardt felléptével: Aki azt nem látta... és
Der Maharadja von Djepors. Kezdeté pontban 7^{1/2} órákor

Ki fizet bélyegért?

gyűjteményért, régi levelekért annyit mint
Bátori bélyegüzlete,
Budapest, IV., Városház-u. 14.

Trotteurök, toqueok, estélyi kalapok
Brachfeld kalapszalomban,
Budapest, IV., Kilyó-utca 5. szám.

*Ha cipőt vásárolsz,
Nem szabad feledned,
Hogy még Berson-barbót
Is kell rá vetned.*

Elefántcsont karkötők,
rózsák,
láncok legelő-
gánsabb karácsonyi ajándék
Fried Zsigmond és Fia
Budapest, VII., Király-utca 39. sz.

GROSZ JÓZSEF
modern cipész
József-
körút
25.
(üzet)

ARANY, EZÜST ÉS PLATINABEVÁLTÁS, IV., Vármegyé-utca 7. sz.

„LUX“ DROGÉRIA

Ő kir. fensége József főherceg ur kamarai szállítója
BUDAPEST, IV., MUZEUM-KÖRÚT 5. SZÁM.

Francia és angol illatszerek, kozmetikai különlegességek és az összes színházi kellékek eredeti beszerzési forrása.
Telefon: József 103-21.

SELYEMLÁMPAERNYŐK állólámpák, csillárok, kandeláberek
LÁNYI, Váci-utca 69. Tel.: J. 101-56.

Palma Traucsek Gyöngyök

Szerkesztői üzenetek

(E rovatban készséggel adunk felvilágosítást 5 színházi vonatkozású kérdésre. Kéziratokat, rajzokat nem adunk vissza s azok megőrzésére nem vállalkozunk.)

B. Gyula. Békéscsaba. 1. K 30. és porto. 2. Nem ismerjük. 3. Keleti opera, Goldfaden zenésítette, Kövessy fordította. — B. Rajongó. Berczy Géza Budapesten született 1902. márc. 6-án. Atyja bányaiigazgató. Iskoláit a Barcsay-utcai gimnáziumban járta. 1920-ban Rózsahegy-i Kálmán növendéke volt. Közben fellépett Ujpesten, szerelmes-szerepekben. Első szerepe a „Nagymama“ Ernő-je volt; utána a Vígyszínház tagjai sorába szerződött 1921. szeptember 1-én. Itt november 5-én mutatkozott be Pierre Wolff „Naplemente“ című színműben, Georges szerepében. — B. Pirike, Kolozsvár. Körülbelül 40—50 K darabja. Szíveskedjék ez iránt a kiadóhivatal felkeresni. — S. Gy. Sopron. 1. Igen. 2., 3. Ez iránt a kiadóhivattal méltóztatassék érintkezésbe lépni. — Hü előfizető. 1886. április 18-án született. — Hü olvasó. Sascha-filmgyárnál van. Bécsben. — V. medikus. 1. Igen, lehet. 2. A Színészakadémia címe: VIII., Rákóczi-ut 21. 3. 3 évig. 4. Dr. Halmos, miniszteri titkár. 5. Elvált. — M. J. Ha jó a cikk, készséggel fogunk helyet szorítani. — Színház. 1. 1882-ben született, Apahidán. Kolozsvárott tanácsjegyző volt. 2. Legközelebb közölni fogjuk. 3. 45 éves. 4. 1891. május 11-én született. — J. Ly. Újvidék. 1. Johannes Riemann címe Berlin, Speyerer-Str. 7. 2. Conrad Veidt U. o. Bamberger-Str. 7.

Aranyszőke lesz ha az **Eisner-féle EAU RADIEUSE** használja (150.— K), barna vagy fekete haját nyer az Eisner-féle dió-kivonattól (150 K). Eisner-drogéria, főh. kam. száll., Budapest, VI., Andrássy-ut 37.

Hangszerek és gramofonok

karácsonyi engedményes árban
HANGSZER OTTHON
FEKETE MIHÁLY
Budapest, József-körút 9.

Kálazdy Nővérek művirág és díszítői
Budapest, IV. kerület, Apponyl-tér 1. szám.

Vaságyak, rézágyak, gyermekágyak, sodronyágybetétek, gyermekkocsik legolcsóbban beszerezhetők: **KLEIN ADOLF** gyárában, VIII., Madách-u. 34. Baross-utca mellett. Telefonszám: József 96—69. Javítások és fénvázolás mérsékelt árban.

KÁNTOR és RELEMEN fűző-szalonya
VI., Pelsőerdősor 26. (Körönd mellett)

Horgolt és kötött jumper, ruhakülönlegességek hozott anyagból is
VI., Gr. Zichy Jenő-u. 39. II/3.

Használt glacié kezyüket festünk.
Ilyés Testvérek keimlesztők, vegytisztítók
Budapest, Hársfa-utca 9-11.
Fiókok: Baross-u. 32, Rákóczi-tér 10, Karpfenstein-u. 31, Cserhát-u. 11

Selyemharisnyák
szemfelszedése **Terézvárosi**
Király-u. 80. harisnyajavító

Butorok csak úgy jók, ha azok **Behr**-től valók. Teljes lakberendezéshez állandó kiállítás.
Legolcsóbban vásárolhat **Behr** műasztalozná, Andrássy-ut 80. Csengery-utca sarok.
Címre figyeljen. Flóktizlet nincs.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAP LAN PAP LAN PAP LAN

Kárpitosára, vas- és rézbutorgyára

Szőnyeg, poltróc, függöny. Ágy- és asztalterítők, gyermekkocsik, nyugszékek, leányszoba, előszoba- és kertibutorok ertyők és átrák minden kivitelben kaphatók.

GICHNER JÁNOS

Budapest, VII., Erzsébet-körút 20

Nagy katalógust 30 korona ellenében postán küldök

Rendelés:

reggel 9-től este 7-ig

Amerikai műfogászat

Főintézet: **PIPA-U'CA 6. SZ. I. EM**

Általunk végzett munkálatokért trásbéli kezességet vállalunk.

Legszebben és leggyorsabban festenek és tisztítanak **Engel Testvérek** műfestő és vegytisztító-gyára.
női-, férfi- és gyermekruhákat, selymet és szöveteket. Főüzlet: VII., Sip-u. 11. Telefon: József 126—14.

Cseh-Szlovákiában, a legjobb összeköttetéssel bíró művészeti vállalat:

HARMONIA hangversenyiroda,
hat. eng. művészeti és varieté ügynökség,
Košice (Kassa) Fő-utca 11.

— Rajongom játékaért. A Blaha Lujza Színházban fog játszani legközelebb. — K. Viola. 1. Teréz-körut 48. 2. Címe Bécs Sascha-film. 3., 4. A kiadóhivatallal tessék érintkezésbe lépni. 5. Mult héten volt. — Ignotus. Csak idegen nemzetbeli egyénnek van engedélyezve, ajánljuk tehát, hogy más jelmezről gondoskodjék. — J. Ilona, Debrecen. Címe: Bécs, Sascha-film — B. Lilly. 1. 1898-ban született 2. Címe: Városi Színház. 3. Nőtlen. 4. Legközelebb megüzenjük. — Mozibolond. A filmrovatot dr. Forró Pál és Guthy György írja. — Hü olvasó. Nem csak az előfizetők, hanem a példányonként vásárlók is nyerhetnek a pályázatainkon. — B. J. Igaza van, de ez csak a tragikus pillanat hatása alatt történik; mindenestre sajnálatos kivétel. — E. Mária. Címe: Berlin, Lutherstrasse 21. — M. Z. Kunhegyes. A művésznő a Nemzeti Színház tagja, címe Főherceg Sándor u. 19. ügyvédné, Nyiregyháza. 1. Önnel az a, mert dr. Erdélyi Géza táncolja. — Eső. 1. 50 előadáson felül 2. Din, Doren, is, Daglesz Ferbenksz. — Kolozsvári Élet-olvasó. Május havában fogunk a kolozsvári művészekkel. Jövő-függelmelemmel fogjuk kíséni haladásukat. R. Mária, Szarvas. 1. A művésznőkük. 2. Köszönjük a szíves figyelmet. — Később volna a Színházi Életre felhívni a figyelmet.

TOILETTEK

külföldi modell után a legizlésebb kivitelben
Székely Izsóné, IV., Semmelweis-utca 14

ARANY- SZÓKE HAJI

Van ennél szebb?

A felülmulthatatlan Hyvarjon-féle "ONO"
Golden Hair Wash világosbarna, vörös, szóke, vagy
fekete haját fokozatosan világossá, majd arany-
ragyogásúvá változtatja át. Nem festőszer. Teljesen
ártalmatlan. Számtalan esetben kipróbálva. Csodás
eredmény. Egy nagy üveg K 400

Főraktár: Budapesten Török József gyógyszerár
Király-u. 12. Opera-gyógyszertár, VI. Andrassy-ut 26

**Zománcdedény, háztartási és konyhafelszerelési
cikkek** legjobb bevásárlási forrása, szállodai **LÁSZLÓ KÁLMÁN** cégnél
és vendéglői edények nagy választékban Budapest, Király-u.76. Király Színházzal szemben

HARISNYA

minden cipőszinben

HORVÁTH ÉS HORVÁTH

Budapest, VIII, József-körut 26.

Művirág és disztoll

TÓTH SÁNDOR és FIA (ezelőtt Jünker Henrik.)
Budapest, VI., Király-u. 54. Telefon : 118—09.

Arany és ezüst virágok, fejdíszek. Menyasszonyi koszorúk és fátyolok. Ezüst lakodalmi ajándékok. Hozott
kelmékből virágot és ruhadísz készit, hasznáit virágot és tollat fest, frissit és átalakít.

ADLER szücs, VI., Király-utca 94.

Szürke rókák, alaska rókák, szőrme kabátok
a legutányosabb árban

Selyemharisnyán szemfel-
szedést
olcsón vállal: Erzsébetvárosi harisnya Kö-
töde, Akácfa-utca 61. — Teréz-templomnál.

KASZÁS TIVADAR

Erzsébet-körut 5. szám.
Legfinomabb saját készit-
ményű cipők raktára
Mérték szerinti rendelések

Frakk-ingek, uri és női fehéreneműek, selyem-
fehéreneműek, különlegességek **tisztítója**.
Menyasszonyi kelengyék tisztítása. **Handler**
Bpest Petőfi-utca 8. Telefon : 140—00.

SIKLÓS-HLAVÁCS Iparművészeti Iskola

Tanfolyamai: Fehérnemű Bpest, VI, Ó-utca 8.
és felsőruha szabás-var-
rás, luxus-munkák, baba-álatkésztés, batik, bőr,
kalap, művirágszövés, lámpaernyő, rajz és tervezés.

Tausaky Fülöpné kalapszalonzában
Sträussler Márton modell-specialista
Budapest, Vilmos császár-ut 16. II. em. 54.
Szinésznőknek kedvezmény.

Palatinus

szénsavval
telített ásványvíz
Ódit,

Járványoktól

Megrendelhető: megóv.

III., Margitsziget. Tel.: 36-52.

DR. PROPPER ÖDÖN

VII., Rákóczi-ut 14. Telefon : József 129—85.

ORVOSI KOZMETIKAI INTÉZETB

Szépességhibák eltávolítása. Orvosi kozmetika. Bőr-
gyógyászat. Fénykezelések. Specifikus eljárások.

LEGMODERNEBB

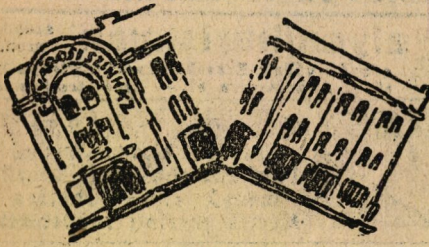
KOZMETIKA

WALTON ANNA MARIA
MŰTERMÉBEN

MUZEUM-KÖRUT 10.

Színházi rejtvény

Megfejtési határidő: 1923. január 8.

A megfejtést lapunk 1923. évi 3-ik számában közöljük.

A megfejtők között a következő díjakat soroljuk ki

I. díj: Péchy Erzszi autogrammos fényképe.

II. díj: Egy doboz „Floriss” csokoládébonbon.

III. díj: Egy üveg Eau de Cologne „Feé”, Wittek.

IV. díj: Egy doboz **GOURMAND** csokoládé.

A Színházi Élet 51-ik számában közölt rejtvény helyes megfejtése: „Aki a pofonokát kapja”. Helyesen jeztették meg 3271-en.

Egy szó ára
20 korona, vastagabb
betűvel 40 korona

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket
felvesz a kiadóhivatal
Erzsébet-kört 29

Hölgyeim, ha tiszta arcot szeretnek egyedül csak „Hajnal krém” vegyenek. Kapható drogeriákban, gyógyszerárakban, illatszertárakban.

Hamifogát 170 kor.-ig, aranyért, brilliánsért, ezüstért legfőbbet fizet: L e m m e l ékszerész, Dob-utca 47.

Varrógépeket magas áron veszünk, jutányosan árusítunk. Javitóműhely, Bachrah, Wesselényi-utca 56.

Hamisfogát, ékszer legdrágábbban veszek: Gross Antal, Székes-kört huszonhárom, felemelet.

Kottanélküli zongoratanítás Budapest legelső speciális naturalista tanárától. Művészno fogad 4-7-ig, Izabella-utca 38.

Utólagos díjazással közvetít bármily igénynek megfelelő házasságot. Neményi, VII, Nefejeits-utca tizenhárom, II/13.

Paplanja csak akkor lesz szép, jó és olcsó, ha Dorschovitz paplankészítőnél vásárolta. Garay-utca 43. szám.

Ötszázszor adták elő műkedvelő előadásokon a Fehér Kabaré Könyvtár 10. számában megjelent „Dr. Pacsett” című kacagató bohózatot. Kapható a Színházi Élet boltjában, Erzsébet-kört 29.

Női kalapokat, művirág és toll-díszeket izlésesen készíték és tanítok, Horvátné, II., Margit-ut. 7.

Lakáskirály leggyorsabban közvetítbutorozott szobákat, irodákat, lakásokat, lakás-cseréket. Hársfa-u. 27. Tel: József 66-94.

Férjhezmenendők, násilendők bizalommal forduljanak Nagy Jenő legszolidabb házasságközvetítő irodájához, Rákóczi-ut 57/b. (Cégnélküli levelezés). Telefon.

Hálószobák, ebédlők, teljes lakberendezések legolcsóbban a készítőnél: Bodon, Péterffy Sándor-utca 42. Garai-térnél.

Kárpitasmunkákat legolcsóbban vállal házában, házon kívül: Kohn, Szondy-utca 15.

Társaságbell uriaszony legdiszrebben közvetít házasságokat. Doktoriné, Rákóczi-ut 64., II. 20. Telefon: József 73-93.

„Artes” szövömvészeti iskola tanít urinöket és urakat Gobelin-perzsa szövésre, valamint az összes keleti technikákra. VI., Sziv-utca 54. szám.

Aranyat, ezüstöt, briliánsokat legdrágábbban vesz SCHWARTZ, Múzeum-kört 21. szám.

Hajfestés Hennával párisi módon, hajmunkák legszebben Grünfeldnél. Belváros, Hajó-utca 5.

Az első díjat Heller Ibolya (Budapest, I., Alagut-u. 4.), a második díjat Fischer Blanka (Budapest, Stefánia-ut 17.), a harmadik díjat Krausz István (Budapest, István-ut 26.), a negyedik díjat Farkas Irén (Budapest, Izabella-utca 94.) nyerték meg.

A vidéki előfizetőknek postán küldjük el a díjakat, a pestieket kérjük: fáradjanak fel értük a szerkesztőségbe 4-6 óra között.

Mintapince

Réservé

(édes)

MINDENÖTT
KAPHATÓ

a legjobb palackbor

Szerkeszti: INCZE SANDOR

Kiadja a „Színházi Élet” r.-t.

Igazgató: KIRÁLY JENŐ

Hirdetési vezérképviselet külföld részére: Annoncen Expedition Rudolf Mosse, Berlin S. W. 19. és fiókjai

Madame Jeanette — Maison Kunfi női divatterme, kalapszalon, elsőrendű fehérnemű készítő. Vidékieknek azonnali kiszolgálás. VIII., Telesi-tér 5.

Gyorsírás, gépirás szaktanfolyamok a Belvárosi Gyorsíró Szakiskolában, Múzeum-kört 23-25. Telefon: József 104-07.

Nyakkendőkészítést nyolc nap alatt tanítok, köztisztviselőknak kedvezmény. Hegedűs Sándor-utca 15.

Házasságközvetítési ügyekben méltóztatásék bizalommal Faragó-irodához fordulni, Népszínház-utca tizenhat.

Paplant sokan hirdetnek, olcsóan csak Szalai a paplankirálynál vásárolhat, Kertész-utca 35.

Bangó-tanintézet, Budapest, VI, Andrassy-ut 20. Felvételi, javító, összevont, magánvizsgákra. érettségire legjobban készít elő vidékieket is. Jegyzetek.

Szezonkon hétézerötszázról, szezonkon takaróval, matracok, szalonnagarnitúra. Horánszky-utca hét, kárpitasműhely.

Vagyontalan tüdőbeteg árvalány anyagi segítségért könyörög. Adományok: „Utolsó Karácsonyom” jellegre kiadóhivatalba küldendő.

Hajszalakat

hölgyek arcáról, karjáról végleg kiirtja felelősséggel Pollák Sarolta, VI., Andrassy-ut 38. I. „Miracle” hajeltávolítószertésküldése utasítással. Szépségápolás. Szemölcsirtás. Hámlasztókurák. Hajfestékek. Fagykezelések. Kérjen prospektust.

Thália műintézet r.-t. Felelős igazgató: Deutsch Géza, Budapest, V., Csáky-utca 12-14.

Abonyi Marienn
Városi Színház: Bolond Istok

"*ménylet*"

Színházi Élet

Sziklai József és Nagy Izabella
Városi Színház: "Bolond Titok"